

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

Nr. 20 (229)

TORONTO, Ontario, 1954 m. gegužės (May) mėn. 20 d.

Kaina 10¢.

The Lights of
Homeland

Lithuanian Weekly

Published by the
Lithuanian R.C. Cultural Society
of CanadaAuthorized as Second Class Mail
Post Office Department Ottawa

SAVAITRASTIS

Leidžia
Kanados Lietuvių Katalikų
Kultūros Draugija
941 Dundas St. W., Toronto

Nepasitikejimas ir jo priežastys

Senosios ir naujosios imigracijos susigijimo klausimas jau kelinti metai labai gyvas ir vis neišsprendžiamas. Padėtis tikrai apgailėtina. Atvykusi masė naujųjų ateivių pasirodė labai energinga, kaikiuriais atžvilgiais žymiai pajėgesnė už senąją išeiviją, atrodo, kad tai galės būti labai teigiamas reiškinys, kad viešojo lietuviškojo veikla tik įgaus naujo impulso, o gavosi liudni vaisiai. Kai naujieji ateiviai pradėjo traukšmingai domiuoti viešumoje, senųjų dauguma pasitraukė, kaip pav. atsitiko Kanadoje, arba susidare dviem skirtingais keliais einančios grupės, kaip JAV. Abieji tokie patys lietuviai, tokie patys patriotai, taip pat nori dirbti tautos reikalui, bet kažkodėl negali susikalbėti ir tiek. Kas gi gali sakyti, kad liet. bendruomenės organų sudarymas nėra didelis ir būtinas reikalas, tačiau šiai JAV to pasiekti nepavyksta svarbiausia dėl to, kad didelė dalis senosios imigracijos veikėjų laiko tai "dipukiška" ideja, galinčia pakenkti esamai organizacijai struktūrai. Kaip tai galėtų pakenkti, dar niekas nepajėgė nurodyti, bet toks jau pasiteisinimas, kuris ištikrųjų yra kilęs iš dviem keliais einančių imigracijų nepasitikejimo gelmių. Kažkokio nepasitikejimo vistik yra, nors apie tai paprastai nekalbama. O šitas nepasitikejimas yra nelaimė, nes dėl jo tam tikra dalis lietuviškosios išeivijos išsijungia iš savo tautiečių masės ir nuolatinais keliais.

Sitos atšaldančios atmosferos priežastys beabejo yra psichologinės. Susidūrė skirtingos tautiečių masės ir nepajėgė susigyventi. O reikėtų vieną kartą tas kliūtis nugaleti.

Sito nesusiderinimo priežastys beabejo reikėtų ieškoti abiejose pusėse. Tačiau ar tik nebus daugiau kaltės naujųjų ateivių pusėje. Atvykę visa mase, jie nepajėgė greitai persiminti naujo krašto sąlygomis, nei savo nau-

jai padėti ir emė čia tėti ta patį gyvenimą, kurį gyveno tremtyje Europoje. Nepasitikeitė ne tik idealai bei sūčiai, bet nepasitikeitė nei vėklos formos, nei terminologija. Argi nuostabu, kad senoji išeivija negalėjo įsigyventi į šitokią atmosferą ir geriausiai atvejį beliko tik stebėtis.

Yra didelis nesusipratimas, kad pav. viešose susirinkimuose ar kokiuose minėjimuose kalbėtojai išpila kalbas ar paskaitas apie tremties dalyką ir uždavinius. "Prie ko aš čia?" — pagalvoja tai terminologija. Argi nuostabu, kad senoji išeivija negalėjo įsigyventi į šitokią atmosferą ir geriausiai atvejį beliko tik stebėtis.

Ir naujieji ateiviai neturėtų pamiršti, kad šiandien, imigravę į šį kontinentą, esame lietuviai išeiviai ir turime su senąja išeivija tą patį svarbiausią uždavinį, kaip iškelti lietuvius ir kaip pagelbėti tautos laisvės kovai. Dėl kokių priežasčių čia atsiradome, yra nesvarbu, kaip lygiai nieko nelemia vienų nusistatymas grįžti į Lietuvą, kaip tik bus įmanoma, o kitų nusistatymas čia likti. Šiandien visi vienodai gyvename išeivijai gyvenimą ir skirstymosi neturėtų būti. Naujesiems ateiviams ypatingai tenka persiurėti ir savo savokas ir ypač terminologiją, kuri dažnai erzina senąją kartą.

KOMUNISTŲ GALYBĖS ITALIJOJE ŠAKNYS

Komunizmas Italijoje nėra taip įsigalėjęs, kaip komunistai, t. y. masės toli gražu nesilaiko komunistų doktrinos, bet už juos balsuoja. Masės komunizmo nepažįsta. Kai atvyksta kurį k. komunistų užvaldytą rajoną, kokios kitos partijos kalbėtojas ir padeda aiškinti, ką reiškia komunizmas su jo bedievybe, žmonės netiki, mano, kad čia kalbama apie kažką kitą ir toliau balsuoja už komunistus. Taip minima viena paparpija, kur žmonės labai dievoti, bet balsavimuose prieš komunistus tebuvo vos du balsai — klebono ir jo motinos. Visiems kitiems katalikams komunistai priimtini ir geri.

Komunistų šaknis į Italijos gyvenimą jau gana giliai įleistas ir dabartinis premjeras Scelba užsimojo daug ką iš jo imti. Pav. veik visose Italijoje buvusios fašistų patalpos bei rūmai, kurie buvo nusavinti, dabar yra komunistų organizacijų valdomi. Jie tuo būdu turi pakankamai patalpų ne tik biurams, bet taip pat įvairioms savo įstaigoms, kaip spaustuvioms, skaitykloms, pramogoms ir t. t.

Komunistų partija yra po karo gavusi teisę prekiauti su kraštais už geležinės uždangos. Partija virto stambiausia eksporto-importo kompanija ir pelnosi

daug pinigų visai savo veiklai. Turėdama pinigų ji rinkimų metu laukė 120.000 agitatorių, kurie vien iš to tegyveno, kad valdančioji krikščionių demokratų partija teturėjo 30.000 ir tik savanorių, dirbančių atliekamų laukų ir be specialaus paruošimo, kai komunistai savo agitatorius paruošia specialiuose mokyklose — ne kokiuose vakariniuose kursuose, bet dirbančiuose visą dieną. Jose agitatoriai mokomi komunistinės doktrinos, bei instruktuojami savajame rajone savo propagandą remti vietiniais smulkiais masių interesais, kad tik jas užvaldytų.

Dar labai naudingas komunistinei propagandai dalykas, kad jie visam krašte valdo daugumą spaudos kioskų gatvėse, kuriuose tuo būdu visur teikiama pirmoje vietoje komunistinė literatūra. Dauguma, ypač provincijos, valstybės tarnautojų yra komunistai ir visose savo veiklose jie skleidžia komunizmą. Valdanciosios grupės labai daug energijos skiria pozityviam darbui bei planavimui, kaip pakelti gyvenimą gerbūvi, o komunistai tuo tarpu tik kritika tesiverčia. Žemės reforma, kad ir ne smarkiu tempu, vykdoma, bet jos vaisiai gyvenime juk ne iš pirmos dienos pasirodė. Kartu išskyla dau-

gelybė problemų, kurios komunistams duoda progos savo propagandą plėsti. Jei nauja pramonė sukuriama, komunistai tuojuo paima į savo rankas darbininkiją.

Pastaruoju metu betgi vyriausybė jau visai rimtai pradėjo komunistų privilegijas siaurinti ir juos apkeičiusiems apmaldyti. Scelbos ranka kieta ir jie tarpautiniai įvykiai nesukliudys, reikia manyti, jis tas tvirtoves sulaužys.

VLiko ir VT pirmininkai per šitas savaitės pradžioje Čikagoje konferavo su ALTo vykdomuoju komitetu. Per tą šeštadienį jie vėl buvo Niujorke, kur įvyko pasitarimas su visom VLIKą sudarantiomis grupėmis. Ši pirmadienį numatytas platesnis pasitarimas su ALTo, Liet. Laisvės Komiteto atstovais ir atstovu Vasingtone min. P. Žadeikiu.

Zenevos konferencijoje Pabaltiečių Tarybos stebėtoju yra įgaliotas Estų min. Selters. Berlyno konferencijoje tam tikslui buvo pasiūstas dr. P. Karvelis.

Primena pilietinę pareigą Tarp laisvinimo veiksmų ir sąmoningųjų mūsų tautiečių kyla susirūpinimo, kad nebūtų nutraukiami savi teisiniai ryšiai su Lietuva, atsikant Lietuvos pilietybės ir priimant svetimąją. Pabrėždama tokių ryšių svarbumą, VLIKas savo paskutinime posėdyje nutarė, kad VLIKo ir Vykdomosios Tarybos nariai gali būti tik Lietuvos piliečiai, kitais žodžiais tariant, asmenys, kurie turi Lietuvos užsienio pasą ir nėra priėmę kitos pilietybės.

Soviet. Lietuvos Vidaus reikalų ministras vėl pakeistas: Liaudžio vieton atėjo Alfonsas Gailevičius. Kas atsitiko su Liaudžiu, dar nežinoma.

Tuo pat metu ministerio pirmininko pavaduotojų paskirtas Jonas Laurinaitis, senas komunistas, partijos narys dar iš nepriklausomos Lietuvos laikų.

Latviai veteranai minėjo gegužės 8 d. Latvių spaudoje buvo paminėta II Pasaulinio karo pabaiga, prisimenant, jog tik tada kapituliavo Kurše, didvyriškai nei Dien Bien Phu, gynyse vokiečių ir latvių karių.

Aprašoma, kaip latvių 19 divizijos karininkai ir kareiviai tikėjė, jog anglosaksai kapituliavę pasisūję į Kuršą ir savo okupaciją kariuomene, priversdami rusus pripažinti Pabaltijo valstybių nepriklausomybę. (al).

PABALTIEČIŲ VERGIŲ STOVYKLOSE

Estų spaudoje perspausdina iš švedų spaudos ispanų laikraštyje "YA" skelbiamą tūlo grįžusio ispanų belaisvio iš TSRS atsiminimų vietas liečiančias pabaltiečius. Jau ypač pagaila, kai bene 1946 m. varomi per Sibiro tundras, jie sutikę vien tik moterų koloną, einančią priešinga kryptimi, kurios išsiskyrusios savo išvaizda ir apsirėngimu iš vietinių. Daugumoje jos atrodo džiugios inteligentiškos, lieknos, ir gražiai nuaugusios, o jų drabužiai būvę visiška nudriska. Ispanas vėliau patyręs, jog tai buvusios "tarybinės pilietės iš Rygos ir Kauno", perkeltos į kitą stovyklą. Ispanas sako, jog vienas jo draugu, ispanų pilietinio karo respublikonas, praleidęs 17 metų TSRS, prisipažinęs, jog pabaltiečių moterų kolonos vaizdas jį labiausiai sukrėtęs, negu visi kiti matyti bolše-

vikinės santvarkos žiaurumai.

Estų spaudoje pateikia kito ispanų belaisvio atpasakotą įvykį, liečiantį pabaltiečius. Tai įvykęs Karagandos rajone, ispanams belaisviams dirbant žiemos metu prie miško kirtimo. Pasitraukęs nuošaliau miškan, jis sutikęs jauną moterį, tempiančią senos moters lavoną. Užklausta, ji pasisakiusi esanti pabaltietė. Jos tėvas buvęs deportuotas dar 1941 m., bet ji su motina buvusios "perkeltos" į šį rajoną 1947 m. Ji norinti pakaiti darbo metu mirusios motinos lavoną, bet žemė tiek įšalus, kad net ir sniegas esąs suledėjęs ir ji nieko nepajėgianti padaryti. Ji nenorinti palikti motinos lavono vilkams, tad tempianti jį atgal į stovyklą, kur gal išspręsianti "valdžios" padėti lavoną kur nors iki pavasario. Ji esanti 17 m. ir neturinti pasaulyje nei vieno artimo žmogaus. Dirbanti akmenų skaldykloje. Ispanas sakėsi negalįs užmiršti šios jaunos gražios pabaltietės veido, kuriame jau nebuvo likę žmogiškos išraiškos... Alm.

SKUBIU ŽVILGSNIU

Paryžius. — Suez kompanija nutarė kanalą pagilinti ir tam paskyrė \$5.750.000. Galutinai klausimą spres šerdingų suvažiavimas birželio 1 d.

Moskva. — Atsilygindama už savo dviejų karo attachė pavaduotojų išstėmimą, Maskva apkaltino šio patarimo Britu karo attachė pavaduotoją London ir pareikalavo jį išvykti.

Jeruzalė. — Žydai Palestinos paliauboms prižiūrėti komisiškai nedalyvauja nuo to meto, kai kom. pirmininkas amerikietis nebalavo už jų rezoliuciją, kaltę dėl autobusų keleivių sušaudymo primetanciją Jordanui. Jiems nedalyvaujanti, jie net du kartus pripažinti kaltais.

Bona. — Kanclerio Adenauerio dukte Lotte ištekėjo už architektę H. Multhaut. Jai 28, o jam 32 metai. Kadangi tėvas našlys, tai Lotte oficialiuose priėmimuose ir toliau eis "pirmosios damos" pareigas.

Kopenhaga. — Vienas suomių jūrininkas atvežė į Daniją žiniją, kad būdamas viename Baltijos jūros uoste jis iš kito suomių jūrininko sužinojęs, jog Lenkijos primas kardinolas Wyszyński esąs Solovkų salose netoli Archangelsko. Jo darbas ten esąs nerti tinklus. Ankščiau paslėdusios žinios, jog kardinolas esąs laikomas kažkuriame Lenkijos vienuolyne, pasirodė ne-

apie tokiuos beteisius žmones dabar girdime satelitinuose kraštuose. Girdime taip pat nuolatinius šauksmus baigti naikinti buržuaziniai nacionalistinės liekanas ir naujai okupuotuose kraštuose. Į mokyklas stojant ar darbo ieškant ten visiems reikia įrodyti savo klasinį turumą.

Lenkijoje šiuo metu net spaudoje nuolat rašoma, kad priimant ir darbą reikia žiūrėti "ar kandidatas nėra nusikaltes liudaitis". O tokie nusikalčiai gali būti: priklausymas dešiniosios arba fašistinės organizacijos, tarnavimas valdžios įstaigose, turėjimas užsienio giminiių ir t. t. Katram tai negali būti pritaikyta. Juk bolševikams net socialistų organizacijos fašistinės, o kiek žmonių tarnavo valdžios aparat? Daugybė.

Ar ištikrųjų visi tokie negalės gauti darbo, ar tai tik bauginimas, kad visi amžinai nerime gyventų, tuo tarpu dar neaišku. Bet aišku, kad kiekvienam, už kurio bus užkliūta, nusikaltimų surasta bus daugybė. Tokie ir liks anais rusiškais "lišencais" — žmonėmis, kuriems atimtos teisės.

Geneva. — Sovietų delegacijos narys P. Jukov staiga mirė. Lavonas lėktuvu išvežtas į Maskvą.

tikros. Lenkijoje jo buvimo vietą nežinoma.

Bukareštas. — Buvęs Rumunų kom. ministras ir A. Pauker bičiulis Patrascanu nuteistas už sąveiką.

Niujorkas. — Sovietų JT delegacijos būstinės Park Ave. ir 67 gatvių kampe ir 75 West St. gegužės 1 d. įvykdytą spec. beliotos raudonais dažais, ant sienos užrašyta "Rusai žudikai". Policija ieško kaltininkų.

Vašingtonas. — Scott McLeod, kuriam pavestas vykdyti naujojo Refugee Relief Act, išvyko į Europą susipažinti su problemomis vietoje.

New Delhi. — Indijos sveikatos ministras, vienintelė moteris krikščionė kabinete, R. A. Kaur parlamentu svarstant atitinkamą įstatymą pasisakė prieš gimdymų kontrolę arba, kaip sakoma, šeimos planavimą.

Otava. — Negrų sąjunga pareiškė protestą Kanados imigracijos ministerijoje, kad, esą, atrenkant imigrantus negrai diskriminuojami.

Karalienė grįžo J. D. karalienė Elzbieta II su vyru Philipu ir abiem vaikais, kurie juos pasitiko S. Afrikoje, Tobruk uoste, po ilgos kelionės grįžo į Londoną. Karališkoji pora per pusmetį apkelavo 50.000 mylių. Kelionė praėjo be didesnių įvykių. Londone karališkoji pora sutikta labai iškilmingai.

Valdmanio byla Dr. Valdmanis, apkaltintas iš firmų išspaudęs \$420.000, buvo suimtas balandžio 23 d. Gegužės 14 d. iš kalėjimo buvo paleistas už \$100.000 užstatą — \$50.000 jis pats turėjo pasirašyti, o kita tiek pasirašė dvi ponios, tačiau šį pirmadienį, iškelus naują civilinį \$270.000 ieškinį, jis vėl suimtas ir patalpintas viešbutyje policijai stropiai saugant. Advokatui pritarus, Valdmanis buvo tiriamas psichiškai, bet rezultatai dar nepaskelbti. Išėjęs iš kalėjimo jis, žinoma, galės geriau pasiruošti ir teismui. Pereitą savaitę jis aplankęs savo motiną St. Johnę.

Viena kominfomo centras Austrijos vyriausybė pareiškė protestą, kad rusai į Vieną prisirodę gabeną sau reikiamų žmonių visai nesisklausė austrijų ir neprapė vizų. Sakoma, kad Viena virsta komunistų akcijos prieš vakarus centru. Kaip tik čia neseniai įvyko vadinamas kominfomo techninio personalo suvažiavimas, kuris ištikrųjų yra kursai paruošti sabotžininkus ir šnipus vakariečių naftos pramonei.

Vienon perkeltas ir tarptautinės kom. partijos jaunimo organizacijos centras, lig šiol buvęs Prahoje. Spėjama, kad tai tik pradžia, kad ir kiti centrai čia persikels.

Savaitės įvykiai

Tarptautinės įtampos atpalaidavimo galimybės ir pereitą savaitę nei kiek nepaaiškėjo. Zenevoje nepažengta nei žingsnis pirmyn. Kad pasisektų rasti kelią suvienyti Korėją jau niekas nebetiki, nei viena pusė nedaro jokių nuolaidų. Šiaurės Korėja reikalauja kad rinkimai būtų daromi visoje Korėjoje ir pačių suorganizuotųjų priežiūroje, o P. Korėja reikalauja, kad rinkimai būtų tik S. Korėjoje ir JT priežiūroje. Zenevos konferencijoje pasizymėjus tarpininkavimais D. Britanijos užsienio r. ministris Edenas pasiūlė kompromisinę išeitį, kad

rinkimai vyktų visoje Korėjoje, bet tarptautinėje kontrolėje, pirmiausia ir ją įeinant JT, atseit, kad nebūtų užkirstas kelias dalyvauti pav. kom. Kinijai. Pietų K. siūlymą atmetė, o S. Korėjos nusistatymas dar nepaskelbtas.

Indokinijos klausimas taip pat tebėra neišjudėjęs iš vietos. Klausimui spręsti sudarytas 9 valstybių kolektyvas savo pasitarimus pradėjo be jokių kliūčių. Komunistai ir čia savo senos taktikos painioti reikalus procedūriniais klausimais nepanaudojo, tačiau einant prie reikalo esmės viskas įklumpo. Pradžioje posėdžių Prancūzijos užs. r. min. Bidault pasiūlė pirmiausia sulaukyti karo veiksmus. Komunistinė pusė ir tai atsakė savo 8 punktų planu, kuriame siūlo visuotinius rinkimus, kaip ir Korėjoje, taip pat savųjų kontrolę, pasitraukus visoms svetimosioms pajėgoms. Vietnam ir tai atsakė, kad rinkimai turėtų būti pavesti JT kontrolėje. Molotovas pasiūlė, kad rinkimai tevykštą neutralių tautų priežiūroje, beabejo turėdama galvoje panašią kombinaciją kaip Komisija belaisvių reikalui Korėjoje. Prancūzai paskelbė, kad jie gali pasitraukti iš Laos ir Cambodia, jei pasitrauks iš ten komunistai sukilėliai. Taip reikalavimų pareikšta nemažai, o jungiančio saito jokio. Čia vėl įsiterpė Edenas, kuris pasiūlė Indokinijos klausimu pakonferuoti prie uždarų durų. Girdi taip būsią galima sužinoti, kokios gi būtų tikrosios komunistų sąlygos karui pabaigti. Esą, viešuose posėdžiuose tik sakomos propagandinės kalbos, kalbama turint galvoje pasauli, ne pacias derybas, o uždarame posėdyje nebūsią reikalo nei ilgai kalbėti, nei propagandą užsiimti. Edenas beabejo tuojuo sužino, kad komunistų tikslas vienas — užvaldyti Indokiniją arba jos dalį ir kol tam nebus sudaryta sąlyga, jie nenusileis.

JAV užsimojimus Zenevoje aiškiai ištiko nepasisekimas. Dulles pradėjo kalbėti jau kitą dieną. Apie iškisimą į Indokinijos karą nebekalbama. JAV gali iškisti tik kartu su kitomis JT valstybėmis. Senato užsienio kom. Dulles pasirodęs labai prisilegęs ir padėję atvaizdaves liudnai. Komisijos nariai pranešimo buvę taip priblokšti, kad net nepadarę jokių sugestių. Spaudai Dulles pareiškė, kad jo

Antikomunistinė spauda Vienoje Vienoje, ypač tarpe sovietų karių, skleidžiami antikomunistiniai rusiškai atsisaukimai, pasirašyti "Demokratinės veiklos bei kovos su komunizmu komitetas". Rusai reikalauja, kad austrų policija susektų, kur jie spausdinami, bet austrai aiškinasi, kad jie to negali, nes rusai neleidžia policijai įeiti į kareivinių rajoną ir apklauti karius.

Vandenilinių bombų bandymai JAV karinė vadovybė pranešė, kad šis metų vandenilinių bombų bandymai baigti, kad pereitą savaitę susprogdintoji — gal tai buvo ir dvi bombos — bandymus užbaigė.

Daug apie tuos bandymus nebuvo skelbiama. Žinoma tik, kad viena tokia vandenilinė bomba buvo susprogdinta kovo 1 d., toliau dar kovo 26 ir balandžio 6 d. ir pagaliau šis pastarasis bandymas. Pastarosios susprogdintosios bombos galinumas prilygsta 14-16 milijonų tonų galinčiausios sprogdintosios medžiagos sprogdinimui.

Pirmoji vandenilinė bomba buvo susprogdinta 1952 m. lapkričio mėnesį.

nuomone pietryčių Azijos išsaugojimui Indokinijos išsaugojimas nesąs būtinas. S. pareiškimas sujaudino Prancūziją, kurią sekancija dieną turėjo apaminti pats prezidentas Eisenhoweris, kuris kvietė pasauli Indokinijos nenurašyti komunistų naudai.

Tuojuo po to Vašingtone prasidėjo derybos su Prancūzais dėl JAV paramos Indokinijoje. Kas ten sutarta, dar nepaskelbta, bet tai labai sujaudino britus, kurie pabugo, kad Vašingtono susitarimai gali nuplūsti visas Edeno pastangas Zenevoje. Jis ten kombinuoja, žūt būt, pasiekti paliaubų, o čia tariamasi kaip teisti karą. Britai labai išsižėdė, kad tai vyksta už jų nugaros. Bet ką gi gali daryti Prancūzai, kurie nenori pasitraukti be nieko ir ką gali daryti amerikiečiai, kai britai Zenevoje jų visus planus sumaišė. Dėl to jie parems Prancūzų pastangas ir savo reitų rūpinasi suorganizuoti ginkluotą šio rajono valstybių sąjungą. Jie jaučia, kad komunizmas negali būti paleistas iš Okeaniją. Dulles aiškiai pabrėžė, kad neatlaikius pietryčių Azijos komunistų rankose atsidurtų 2/3 žmonijos, o tai reikėtų, kad pasaulio likimas būtų jo rankose.

Indokinijoje tuo tarpu komunistai veržiasi į Raudonosios upeš deltos rajoną, garsėjanti riziais. Pavojuos grėsia Hanoi miestui. Karinei padėčiai išaiškinti į Indokiniją išvyko Prancūzijos gen. štabo viršininkas su pavaduotoju, lydimi trečio generolo, buvusio karo vado Indijoje. Jiems, turbūt, teks nuspręsti katras sritis teks paukoti ir katras, žūt būt, ginti, nes visą ją apginti vargu ar begali būti vilčių.

Komunistai peritos savaitės pradžioje nutebino pasaulį pažadėję atiduoti Dien Bien Phu paimtus sužeistuosius. Tačiau neišgabenta jų nei 30, o gabenimas sulaukytas. Komunistai pasieklė derėtis dėl gabenimo tvarkos taisyklių. Tuo tarpu jie ir sužeistuosius "sviečia".

Prancūzijos ministras pirmininkas Laniel dar kartą gavo parlamento pasitikėjimą Indokinijos bylai tėti, bet šį kartą jau 20 balsų dauguma — 289-287. Atstovai buvo labai sujudę ryšy su Dien Bien Phu puolimu. Vyriausybė jau pradėjo kalbėti apie Europos armijos sutartį, tačiau galima abejoti ar ji ilgai beisilaikys.

Tėviškos Žiburiai

THE LIGHTS OF HOMELAND
Published by Lithuanian R.C. Cultural Society of Canada
SAVAITRAŠTIS

Redaguoja kolektyvas. Redaktorius dr. A. Šopka
Leidžia Kanados Lietuvių Katalikų Kultūros Draugija
Prenumerata Kanadoje ir JAV metams \$4.00, pusmečiui \$2.50
Kitur: metams \$4.50, pusmečiui \$2.50
Išmokėti nematoma \$10 laikomai garbės prenumeratoriams
Už skelbimų turinį redakcija neatsako.
941 Dundas St. W., Toronto, Ont. Canada. Telef.: EM. 3-4265

IR VĖL GYVENAME

Kol kas negalima sakyti, kad mūsų gyvenimas čia labai sėkmingas. Be vieno antro, dauguma namų įsigijo (tūlas net prabangius), kambarius gražiai apstatė, naujais automobiliais važinėja, kai kurie į pelningus verslus išėjo, o dar kiti į „baltaapykakių“ darbus išsimušo. Rodos, taip ir gyventume, tėvynės laisvinimo, jaunimo auklėjimo, savitarpinė šalpa ir kultūrinio lygio kėlimu besirūpindami.

Gal taip ir būtų, bet va nelem-tai vėl atsinajino tie „poniški“ laikų prisiminimai, kada Kun-taplinskienė įsigijus avies kailius, būtinai Tamara Šiaudinėne turėjo pirkti šermonėlį, kadangi jos vyras vyriausią kategoriją augščiau stovėjo, bėto prieš karą „šafi-ori ant Kavkazo“ buvo.

Pagyrėnė vyrai susiję dažnai pradeda šnekas: „... kai aš buvau apskrities viršininkas...“. Na ir prasidėdavo pagyrai, atrodo, kad eilinių piliečių Lietuvoje ir nebuvo: policininkas pasidaro ka-pitonu ir nepamiršta pasakyti, kad su Smetona triušius medžiojo, tūlas vertelga pasirodo buvęs dideliu turtuoliu, beveik kerti-niu asmeniui, be kurio rodos Lie-tuva negalėjo gyvuoti, o kiekvienas ūkininkas, be abejo, tik dvą valdė.

Neatsilikia ir jaunimas — vy-riokas tik trečią dešimtį varęs girišai buvęs kuone svarbiausias pogrindžio ramstis, o kiekviena mergaitė būtinai baigusi gimna-ziją.

Vienokiais ar kitokiais sume-timais sudaromi kelių šeimų ra-teliai, kur kelios susibūrusios kumutės šnairuoja į kaimynes, apkalbant jų apsigėrimą, elgesį, praeitį. Ir kiekviena kumutė stengiasi susidraugauti su kita

stovinėja geresnėje padėtyje, ži-noma, pagal jos vyrą, t.y. pri-patį prie vietinės „grietinės“. Kitos gi labdaros priedangoje išeško sau pigios reklamos.

Tuo tarpu vyrai, kurie šalia duonos kasdieninės dar ir garbė vertina, stengiasi išsimušti į pir-maujančias vietas visuomenėje, visur viešai rodytis, pasakyti bet kokią ugningą kalbą, atseit, taip ruošiasi grįžti į išlaisvintą Lie-tuvą, kuriai reikės „patyrusių“ žmonių ir kur bus paskirta jam atitinkama vieta. Bet Lietuvos partizanai sako: „... kas tėvynę nelaimėje paliko — nerus kelio į ją ir laisvę nušvitus“. (Už Tė-vų Žemę Nr. 5, 1946. IV. 4.)

Susidarius nuomonų skirtu-mui tarp veikėjų — seka vaidai ir kaltinimai antrai pusei — at-seit tik aš ir mano bendradarbiai norime gero, bet gink Dieve, ne-siveržiame vadovauti: — „tegul tik jie bandys mano vietą už-umti, tas jiems lengvai nepraeisi!“ Tokios „grumtynės“ daugeli at-baido nuo visuomeninės veiklos.

O čia dar vienas, tai kitur iki-ša šios raudoni kipsiukai, pa-kursto paskatina, na ir vienybė žydi: „... Bet tokios negerovės, kaip ne-siveikis iš pavydo lenktyniavi-mas, šmeižtai, sukčiavimas pra-eitimi, pagyros, vadovavimo ma-nija, kai kur įgauna visai nepa-gaidaujamą kryptį, taip būdinga išseiviams. Ar nereikėtų kiekvie-nas iš mūsų tuo susirūpinti, sa-ve perkrauti, kad neatbaidžius savus nuo savų. Nebijokime pri-sipažinti klydę, nes anot parti-zanų „nuslėpdami klaidas suža-losime tautos sąžinę“, šiuo atve-ju mažos tautos dalies sąžinę.

B. Stundžia.

GYVENIMAS ČIKAGOJE

Turime du dienraščius — Nau-jienas ir Draugą. Redaktorių iš-tikimimai labai skirtingi, bet kaip jie sutaria ir sugyvena Lietuvos vadavimo reikaluose! Tai didelis pavyzdys visiems lietuviams. Yra dar ir kitos spaudos išeišniai Čikagoje. Sakysim „Pelėda“ savo jūmoru nusikaidrina viską. Yra dar „Sandara“ nepatenkin-ta bendruomenės kūrimu. „Lais-voji Lietuva“, neseniai atgimus, barasi kam kunigai veržiasi į skautų organizaciją, „Sėja“ sako pamokslą „Naujienuoms“, o „At-spindžiai“ jau mirė.

Negeras reiškinys, kad senieji

ir naujieji ateiviai nesugyvena. Kai senųjų lietuvių organizaci-jos ką surengia, naujai atvykę jų nelanko. Senieji neina į nau-jai atvykusiųjų parengimus. La-bai liūdnas faktas. Reikėtų jung-tis į senas organizacijas, bažny-čių komitetus, mokyklų ir kitur veikiančias valdybas. Jų klubų ir organizacijų sudėtas kapitalas gali daug padėti Lietuvai ir lie-tuvybei išlaikyti. Štai skaitom spaudoje, kad lietuviškos koloni-jos Čikagoje eina prie išmirimo. Į jas atsikelia kitų tautų žmonės. Pilna jų vaikų mokyklose, tiki-nčiųjų bažnyčiose. Lietuvių kru-

vinomis rankomis uždriktais pi-nigais pastatyti mokyklos, klubi-ai, bažnyčios atitenka švėtimie-siems. Ne tik senieji lietuviai perka namus kur papuola, bet ir naujieji. Tėvai nepasiraukoja dėl savo vaikų. Jų parapijinės mo-kyklose vyksta lietuviškos pamokos, čia ir mokytojos seselės lietuviškos.

Dažnai knygų leidėjų ir kny-gynų laikytojų nusiskundžiama, kad liet. knyga kasmet sulaukia mažiau skaitytojų. O man-taip neatrodo. Aš pusantrų metų var-gau prie šv. Kryžiaus bažnyčios kiekvieną sekmadienį knygne-šiauvu. Rezultatai puikūs. Kny-gų pirkėjų nestigdavo. Kiti de-kingumą reikėdavo kad knygas ar laikraščius atėjęs ir pamaldas užsisako, nusiperka, nes šiaip nė-ra kada. Kada gi nuvažiuoti už keliolikos mylių ir leidyklą ar knygyną. Ne aš vienas prie baž-nyčios ir salės parengimų me-tu platinau, taip pat vargsta pa-siaukojęs A. Valavičius. Knygne-šiu reikia ir šiandien! Caro lai-kių knygnešiai rizikavo davo gyvy-bę ar ištėmimą, juos šiais me-tais pagerbėsim. Tuo pačiu rei-kia skatinti naujų knygnešių Amerikoje ir kitur. Čia negrešia kalėjimai ar Sibiras, čia tik rei-kia valios ir kantrybės. Tegu at-siranda vien tik 18 Čikagos lie-tuviškų parapijų platinotojai, jų sovietiniame gyvenime buvo neįmanomas.

Pats Rokossowskis tuo būdu įsigijo ištikimiausio Stalinui žmogaus vardą. Ant krūtinės ne-šiojo 22 pasižėjimo ženklus — ordinus bei medalius. Po karo Maskvos laikraščiai buvo pilni šito pasižėjimo „Sovietų tė-vėnės sūnaus“ atvaizdų. 1946 m. jis betgi vėl buvo pasiūstas or-ganizuoti darbo stovyklų į Mo-lotovo ir Sverdlovo rajonus Sibire. Atrodė, kad jo žvaigždė pradeda vėl blėsti. Bet Stalinas savo iš-tikimojo tarno, pasirodė, neuž-miršo ir 1949 m. paskyrė Lenki-jos kariuomenės vadu bei krašto apsaugos ministru. Jis vėl iški-lio į auštą. Jis turi suorganizuoti pirmąją frontą prieš Vaka-rus, nes iš Rytų Vokietijos juk vistiek gali prisieiti pasitraukti.

— Varšuva. — Dabar Varšu-voje besą vos 3000 žydų. Jie te-turį vos vieną sinagogą, kurios rabinas Ber Perkowicz yra ir visos Lenkijos vyr. rabinas. — Londonas. — Churchillis darbičių siūlymą sumažinti tik-tarinės tarnybos laiką atmetė. Eš, nieko blogesnio dabar ne-galima būtų padaryti.

Azijos panorama

Rašo A. Jogėla

Azijos įvykiai daugeliui lietu-vių pabėgėlių tebesudaro galvo-sūkį. Kiekvieną dieną iš Azijos ateinančios žinios kelia Vaka-ruose nerimą. Tačiau atrodo, ne Indokininijos praradimo grėsmė suliurbėjusių vakariečių nepri-žadina atsakantią kryžiaus ka-rui su tiranija. Rimti politikai, rimtai veidais, rimti laikraščiai ir žurnalai su rimtu stiliumi te-benagrindžia „naujai susidariusią padėtį“, kurią nepaliaujamai išsukia sovietinių rusų siste-minga ir nuosekli politika. Kai vakariečiai kiekvienais metais vėdinti, Kremlius su pasitiki-mu stebi puslankinės Azijos pa-noramą. Dabar, kaip 1948 m., daugiausia klijūna amerikie-čiams. Jie stipriai, jie vada! laisvajame pasaulyje! O ameri-kiečių politikai savo tarpe nesu-taria. Vašingtone susirinkę de-mokratai su Achesonu ir Truma-nu priekšakyti net apkalto. Jų va, žiūrėkit, ką tas biuriabų Dulles su savo „išlaisvinimo po-litika“ padarė... Ir jie dedasi ne-prisimena ką jie patys išdarinė-jų vos prieš 6 metus, kada dau-gelis „PZ“ skaitytojų sėdėjo nelaimingos atminties DP sto-vyklose. Reikėjo gen. McArthur-tui tikrai alarmuojančio praneš-imo „Kinijos įvykių strateginė konsekvencija“, kad Vašingtone būtų kiek susigriebta. Du metai prieš Korėjos „policinė akciją“ gen. MacArthuras perspėjo Tru-maną ir Achesoną, jog ten gali-ma laukti užpuolimo kiekvienu metu, nes komunistai jau laimė-ję puikias strategines pozicijas. MacArthuras sakė, jog JAV pa-jėgos esančios juokingai mažos, tad provokuojančios komunis-tus. Jis esąs tikras, jog toks leng-vas Kinijos laimėjimas Kremliu paskatino visą „proletarijatą spaudimą“ perimti Azijon, kur jie „manė greitai pasiekti žy-mių laimėjimų“. Pirmiausia, pa-sak Japonijos nugalėtojų, bolše-vikai bandysią „taikomis pri-eimomis“ išsprędinti jų užnu-garioti taip grąsinanti amerikiečių strateginių bazių grandį-

ne: Filipinai-Formoza-Okinawa-Japonija-Aleutai. Trumano Ge-neralinis štabas ignoravo gen. MacArthurą perspėjimą. Ameri-kos kariuomenė netrukus buvo atitraukta iš Pietų Korėjos, o specialaus patarėjo W. C. Bul-lito reikalavimas sustiprinti gen. Čiang-Kai-Seko pajėgas Formože buvo tik dalinai te-įvykdytas.

Zukovas „patarinėjęs“

Kom-Kinijos vadams
Vakariečiai neišgirdo 1948 m. dezertyro sovietų pulkininko Tokajev perspėjimo, jog marša-las Zukovas asmeniškai vadova-vu TSRS pagalbos misijai Kom-Kinijoje. Jis nurodinėjo, jog Kom-Kinijos Generalinio štabo visuose svarbiausiose postuose sėdi sovietų generolai. Tų pata-rėjų skaičius esąs žymiai dides-nis, nei Vakarai manė, o ir gink-lų iš bolševikų kom-kinai gavo daugiau, nei žino vakarų žvalgy-bos, perspėjo visai veltui pulk. Tokajev. Jis pasakojo, kaip bolševikai perdavę komkinams jau 1945 m. kapituliuojusių japonų ginklus ir net neperpakavę per-siūsdavo iš JAV gaunamus gink-lus tariamai kovai su nacizmu. Bolševikai net gen. Čiang-Kai-Seko parduotus ginklus prista-tę 1945 m. ne jam, bet jo priešui Mao. Iš tikro, kaip tad stebėtis naujai susidariusia padėtimi?

Mao, politikus apmokytas Maskvoje, ir Chu, gabus karinis strategas, esą patikimi bolševi-ka. Gen. Chu (šiuo metu Zene-voje) II Pasaulinio karo metu tarnavo raudonojoje armijoje ir dabar puikiai sutinkas su savo patarėjais rusų generolais. Pas-tarieji, pulk. Tokajev žodžiais, aukštai vertina jo strateginius gabumus. Pulk. Tokajev tada pasakojo, kaip Maskva su di-žiuliū pasitenkinimu sekė „di-žiojo amerikiečio“ Trumano patarėjo gen. Marshallio veiklą Kinijoje, kur jis užimavęs, Čiang-Kai-Seko vyriausybę, į ją per prievartą įbrukdamas „libe-ralus“ — komunistus. Gen. Čiang apsiūriėjus ir paprašius Truma-ną gen. Marshall atsukti, Tru-manas jį padarė užsienio reika-lų ministru, kurio politika ku-riam laikui padėjo Europą, bet paruošė komunizmo tolimes-nius veiksmams Azijoje. Ir ne-vien Marshall taip galvojo. Ki-tas Trumano — Achesono spe-cialus patarėjas „Studebaker“ bendrovės prezidentas Hoffman, tik pasisveikinęs su gen. Čiang 1948 m. pareiškė, jog jis, kaip Tarpusavio Pagalbos Agentūros vadovas, nesušišęs jam pagalbos, iki jis sudarys „koalicinę“ vy-riausybę įskaitant komunistus. Tų pačių „balųjų kinų“ vyriaus-ybės ministras dr. Wu Zenevo-jė 1948 m. svarstant politinių pa-bėgėlių greitesnio išgabenimo iš Sanchajaus reikalą švelniai pa-stebėjo: „Klysta, kurie mano, kad jiems gresia pavojus iš ki-nių pusės, nes jie, matyt, nepa-žįsta kiniečių tautos būdą ir jų komunistų... Kremlius pažino geriausiai.“

Vakarai nesupratę
„Išorinės Mongolijos“ svarbos
Jei vakariečiai būtų buvę pabu-dinti 1934 m. įvykių Išorinėje Mongolijoje, šiandien gyven-i-mas būtų kitoks. Bet jie ramiau-siai leido tą kraštą paversti TSRS arsenalu. Keista, kad „ma-ži“ lietuviai sugebėjo greičiau suprasti ir paskelbti sovietų pa-noraminę politiką Azijoje, nei Vašingtono, Londono užsienio reikalų ministerių augščiausi kvalifikuoti ir išgarsinti parei-gūnai. Prisimintina kad ir 1943 m. nacių pavertoje Lietuvoje išleista L. Dovydeno knyga „Už-rašai“. Juk ji visais metais anks-čiau, nei Kravčeno paskelbė tai, ką mes dabar pergyvename. Jo-jė buvo perspėjama, jog poli-ti-biuras dirba sistematingai ir nuosekliai. Pabandė Europoje —

laimejo, sustabdyti — metėsi Azijon, kurios skurdas ir pasy-vumas jam geriausias taktininkas. Jų veisimasis yra kitas fak-torius grąsinas vakariečių civili-zacijai. O apie Indokininijos padė-tį net šių eilučių autorius 1948 m. Vokietijos lietuvių spaudoje taip rašė: „Indokininijos rytinia-me pakraštėje susikūrusi Viet-nam valstybė, didesne dalimi susideda iš Anam karalijos teri-torijos. Jos karalius, komunis-tams grąsinant pakirsti svar-biausius susisiekimo kelius, su-ovatoja ir lažinas Rivieros Kuror-tuose. Prancūzai, pasitarę su britais (amerikiečiams į šiuos reikalus uždrausta kisti), kal-bino Bao Dai grįžti namo ir va-dovauti kovai prieš komunistus. Nors prancūzai tuomi lyg ir ne-nori prisipažinti dėl ten jau 3 metus vedamos nesėkmingos ko-vo beprasmiškumo, vis dėlto ti-kima, jog iš 20 milijonų tautos apgyvento pusiasalio jie turės nėsintis“.

Azijoje bręsta nauja era

Nereikėjo būti genijum, kad suvokti įvykių raidą Azijoje tuo po II Pasaulinio karo. Ta-čiau net ir pasaulio mintytojams tai paskelbus, Vakarų didžiulis (savo galvų skaičiumi) valsty-bės nieko nedarė padėčiai gelbėti. Bertrand Russel dar karo me-tu parašytam veikalė „A History of Western Philosophy“ nurodė, jog „Azijoje šiuo metu vyksta tai, kas dėjos Europoje po Kris-taus gimimo praslinkus 600 me-tų... Kas tada galėjo tikėtis, jog Europa kelių šimtmečių bėgyje dominuos tiek savo jėga, tiek kultūra. Aptarus dalyką iš es-mės, neturim jokių duomenų tvirtinti, jog Europos pirmavi-

mas turės tęstis ir ateityje... Praėjusiais dešimtmečiais išsi-vystė Rusijos, Kinijos, Japoni-jos milžiniška karinė galia... Savijje jos derina vakarų tech-niką su rytų ideologijomis — bizantine, konfucine, šinto. Išsi-lavinusi Indija sudarys nema-žiau svarbų Azijos elementą. Jei mes išliksime po karo nedelski-me Azijai pripažinti tiek politi-nę, tiek kultūrinę lygę. Neži-nau, kokių pakeitimų tai atneš, bet jie bus milžiniškos ir gilios apimtys...“

Kartais savotiškas New York Herald Tribune komentatorius W. Lipmann apie tą patį laiką ban-dė vakariečiai aptarti Azijos panoramą, taip aiškiai ir lengvai suvoktą pirmųjų bolševizmo va-dų Maskvoje... „Kinijos įvykiai tėra milžiniško žmogaus prisikė-limo Azijoje vienas aspektas. Amerikiečiai privalo būti nepa-prastai atsargūs, kad neišvengtų per giliai ir nebeįpataisomai į-vyksm, kurio išdavų niekas ne-gali pramatyti — kartu palie-kant atidaras duris tolimesniam Vakarų — Rytų tautų bendra-darbiavimui“.

Trumano politikos bruožai
Azijos panoramos šiandieninės „naujos padėties“ šaknų reikia ieškoti demokratų prezidentų politikoje. Trumano-Marshallio Achesono neturėjimas globali-nės strategijos, kai bolševikai (Leninas, Trockis, Stalinas) tu-rėjo ją prieš 30 metų, privedė prie Amerikos jėgos ir dėmesio sukoncentravimo Europoje. At-lanto Pakto buvo suvienytos Va-karų tautos artimos savo pavei-dėjimu. Amerikiečiai manė, jog jie privalo pirmoje eilėje užsi-tikrinti sritį, kuriai jie priklaus-o tiek geografiškai, istoriškai, ūkiškai ir strategiškai, tiek savo kultūra, tiek morale. Demokra-tai jautėsi nepajėgūs pasaulinei

vadovybei ir politikai, bet ir res-publikonai dėlto šiomis dieno-mis pergyvena sunkią krizę ap-sispresti. Pats Lipmann tada lyg laikėsi nuomonės, jog pasaulis pergyvena naują tautų kraus-tymosi periodą, kurio nepa-kreipsi jokiais ginklais ar ideo-logija: „Amerika neprivalo (1948 m.) bandyti aprėpti to, kuo nėra visai tikra. Mūsų už-davinys — aprėpti ir sukonso-liduoti Atlanto bendruomenę. O tai negali būti įvykdyta iki visa Europa nebus suvienyta ir Rytų Europos kraštams nebus leista grįžti prie europietiško bendru-menės, kuriai jie priklauso. Ne-samone galvoti, jog galėtų būti ir ateityje išlaikyti Vakarų — Azijos santykiai, kokie jie buvo 200 metų bėgyje. Britų imperia-lizmo Indijoje 18 šimtmečyje prasidėjusi epocha baigiasi“. Lipmann manė, jog užsibaigs ji garbingai; tikėjęs, jog Vakarų vyriausybės supratę, jog Vaka-rų kolonializmo dienos pasi-baigė, pakeis britų pavyzdžiu, kitaip katastrofa neišvengiama. Nereikia stebėtis Eurazijos galy-bės TSRS laimėjimais Zenevoje ir Indokininijoje. Vakarai žinojo, kas dedasi Azijoje ir kas jų ten laukia. Tačiau Vakarų defetisti-nė politika (po manes, kad ir tvanas) yra dabartinės „naujos padėties“ sena priežastis. Kaip tas pats Lippmannas kadaise pripažino, „containininkai“ Vaš-ingtone tikėję, jog Vakarų ne-pažabojama, Azija nesiduos pa-žabuojama ir Rusijai. O visdėl-to ji duodasi ir dar kaip — kaip paskutinis, žiopiausias kuinas. Maskvos panoraminė globalinė Eurazijos politika grąšina liku-siam laisvam pasauliui ir Eur-azijos laimėjimais TSRS patvir-tina politinių pabėgėlių šauks-mą, kad laikas dirba TSRS im-perializmo naudai.

MARKSO "MOKSLO" IŠVIRKŠČIOS TIESOS

Bolševikai dar ir šiandien Markso mokslą laiko nepaliečia-ma tiesa. Ten už tai galva atsa-koma. Eš, Markso dialektinis materializmas taip pagrindęs moksliskai socializmas, kad juo remiantis viską esą galima nu-matyti su visu 100 procentų tiks-lumu. Amerikietis žurnalistas E. Lissar dėl to parinko eilę Markso raštų ištraukų, kurių absurdiš-kumas aiškiai matomas.

1. „Jei Amerikoje būtų panai-bėta vergija, pasaulio žemėla-piuose ji išnyktų“.

Išskyrų gi vergijos panaiki-nimas JAV pastatė ant stiprių kojų, nes turtingieji žemės tur-tai šiauriniai steitai sulaukė antplūdžio darbo jėgos iš piet-nių žemės ūkio steitų, kur ver-gija buvo buvusi.

2. „Iki šiol matėme pirmą pi-lietinio karo veiksmą (Ameriko-je) — konstitucinį karą. Netru-kus pamatysime antrą veiksmą — revoliucinį karą“.

Iki šiol betgi tokio karo Ame-rika dar nematė ir nėra jokių žinių, kad jis artėtų, nors Mask-voje propaganda savųjų tarpe se-nai šaukia, kad JAV tuojaus kil-sint revoliucija.

3. „Kolonijaliuose kraštuose yra veiksmų favorizuojančių dar

bininką. Dėl to JAV atlyginimai yra palyginus augsti. Tačiau vis-tiek kokių priemonių kapitalas griebtis, jis negali sulaukyti dar-bo rinkos siaurėjimo darbinin-kams virstant ūkininkais“.

Išskyrų gi tiek JAV, tiek Ka-nadoje matome visiškai priešin-gą procesą — darbo jėgos plauki-mą iš kaimų į miestus, bet ne priešingai. Ir darbininkų šiand-iien labiausiai trūksta žemės ūky, nors Marksas ir pranašauo kad darbininkai bėgs nuo kapi-talistų išnaudojimo į žemės ūkį.

4. „Profesinės sąjungos apskri-tai nepasiekia vaisių, nes apsi-ri-buoja tik partizaninė kova su da-dartinės sistemos vaisiais, vietoj savo organizuotas pajėgas pa-naudojė visiškai atlyginimų si-stemos panaikinimui“.

Gaila, kad draugas Marksas negali pamatyti dabartinių dar-bo unių galios ir negali paklaus-ti, ką galvoja darbininkas apie atlyginimų sistemą, kuri naudo-jama ir komunistiniuose kra-štuose.

5. „Juo labiau kuris kraštas savo raidą paremia moderniška pramone, kaip pvz. JAV, tuo sparčiau nyksta darbininkijos įtaka“.

Beabejo, taip dabar yra komu-

nistiniuose kraštuose, kur darbi-ninkas visiškai paaukojamas pra-monės plano įvykdymui, bet priešingai yra pvz. JAV ir Ka-nadoje, kur pramonės pakilimo metu darbininkų unių įtaka juo sparčiau kyla.

6. „Joks pramonės masinių pa-gerinimas, joks mokslo pritaiky-mas gamybai, jokia pažanga transpoto srity ar rinkose dar-bininkijos masių skurdo nepaša-lins“.

Beabejo, tai yra negudrus tei-gimas, kuriam aiškiai prieštarau-ją dabartinės kasdienybės.

7. „Jei mašinos yra galingiau-sia priemonė darbo dienai su-trumpinti, tai kapitalo rankose jos tampa priemone darbo die-nai pailginti neribotai“.

Beabejo ir tai šiandieninėje praktikoje tai yra tiesa tik vals-tybiniam kapitalizme, komunis-tiniuose kraštuose. Kitur su tech-nikos pažanga darbo laikas nuo-lat mažėja.

Bet vieną kartą ir draugas Marksas parašė tiesa:

„Revoliucinė programa būtų visiškai sužlugdyta, jei būtų no-rima ją pritaikinti barbariškoje Rusijoje“...

Dėl to gal niekas nesiginčys...

ROKOSSOWSKIO KARJERA

Dabartinis rusiškasis Lenkijos gauleiteris — oficialiai vadinamas kariuomenės vadu ir krašto apsaugos ministru — Rokossowskis, pasirodė, perėjo ilgą sovietinio agento mokyklą. Apie jį išspausdino Paryžiuje einančiame lenkų žurnale „Kultūra“ ilgoką straipsnį ispanas, buvęs komunistas ir Rokossowskio draugas Ispanų pilietinio karo metu J. Gorkin.

Rokossowskis, pasirodė, buvo už kažką sumistas ir išsiūstas į Sibirą keletą mėnesių prieš Tu-chačevskio suėmimą. Tačiau ten jis nebuvo paprastas kalnys — jis buvo stovyklų administrato-rius ir organizatorius — tipingas enkavedistas-čekistas. Kai prasi-dėjo karas Ispanijoje jis buvo pasiūstas ten. Jam ten buvo pa-vesta suorganizuoti šnipų tinklą Franco puseje, svarbiausia, šni-pinėti vokiečius, ir jų naujus ginklus, panaudojamas Ispanijo-jė. Kartu su kitais jis organizavo šnipinėją savųjų puseje. Lik-viduodamas nepatikimus ir per-daug žinančius. Jo aparato atra-ma buvo svetimšaliai, ne ispanai.

Pasibaigus karui Ispanijoje Rokossowskis grįžo į Maskvą ir kiek pailsėjęs vėl buvo pasiūstas organizuoti darbo stovyklų Ura-lo srity ir Kazachstane. Prasi-dėjęs karui su Vokiečiais, Rokos-sowskis pasiūlė Stalinui suor-ganizuosias iš darbo stovyklų kalinių specialią kariuomenę. Stalinas pasiūlymą priėmė. Tada visose stovyklose atsirado plaka-tai su Rokossowskio atvaizdu, su daugybe ordinų ant krūtinės, kviečią kalinius užsirašyti į ka-rinius dalinius tėvynės ginti. Buvo žadama po pusės metų, jei kas pasirodys visiškai ištikimas ir drausmingas, buvusius ka-riams grąžinti turėtus laisvinius, o po karo dovanoti bausmes. Taip buvo sudaryta daugybė di-vizių, nes kaliniai būtų eję ka-

žin kur, kad tik išsivaduoti iš to pragaro.

Tačiau tai nebuvo paprasta ka-riuomenė. Drausmė joje buvo griežčiausia, už menkiausią nepa-klusnumą buvo šaudoma vietoje, kariams buvo uždrausta net kal-bėtis su reguliariuos kariuomenės kariais ar civiliais, o siunčiami jie buvo į „pačias pavojingia-u-sias vietas. Taip karo metu tokių karių žuvę apie 700.000. Karui pasibaigus Rokossowskio kalinių armijoje bebuvę apie 200.000, kurie po karo jo paties buvo „de-mobilizuoti“ pasiunčiant atgal į darbo stovyklas. Politinis nusi-kaltėlis ir „tėvynės karo“ hero-jus sovietiniame gyvenime buvo neįmanomas.

Pats Rokossowskis tuo būdu įsigijo ištikimiausio Stalinui žmogaus vardą. Ant krūtinės ne-šiojo 22 pasižėjimo ženklus — ordinus bei medalius. Po karo Maskvos laikraščiai buvo pilni šito pasižėjimo „Sovietų tė-vėnės sūnaus“ atvaizdų. 1946 m. jis betgi vėl buvo pasiūstas or-ganizuoti darbo stovyklų į Mo-lotovo ir Sverdlovo rajonus Sibire. Atrodė, kad jo žvaigždė pradeda vėl blėsti. Bet Stalinas savo iš-tikimojo tarno, pasirodė, neuž-miršo ir 1949 m. paskyrė Lenki-jos kariuomenės vadu bei krašto apsaugos ministru. Jis vėl iški-lio į auštą. Jis turi suorganizuoti pirmąją frontą prieš Vaka-rus, nes iš Rytų Vokietijos juk vistiek gali prisieiti pasitraukti.

— Varšuva. — Dabar Varšu-voje besą vos 3000 žydų. Jie te-turį vos vieną sinagogą, kurios rabinas Ber Perkowicz yra ir visos Lenkijos vyr. rabinas.

— Londonas. — Churchillis darbičių siūlymą sumažinti tik-tarinės tarnybos laiką atmetė. Eš, nieko blogesnio dabar ne-galima būtų padaryti.

REPATRIJUOS PABALTIJO VOKIEČIUS

Vokiečių Rytprūsių pabėgėlių organas „Das Ostpreussenblatt“ Nr. 17/54 rašo, kad Berlyne gau-tosiomis žiniomis Rytinės Voki-tijos įstaigos sutinkančios repa-trijuoti į Rytinę Vokietiją ne tik šiaurinėje Rytprūsių daly, vad. Kaliningrado srityje, bet ir Klai-pėdos krašte, taip pat kitose Lie-tuvos dalyse, be to, Estijoje ir Latvijoje palikusius arba prie-vartai sulaukčius vokiečius. Tam tikslui sovietinės zonos vidaus reikalų ministerijoje pradėti rei-kalingi paruošiamieji darbai. Repatriacija, kai dėl to bus su-sitarta, vyktų per lenkų repa-triacinę stovyklą Stettine. Tik dar nėra visai aišku, ar iš mine-tųjų sričių bus repatrijuoti tik-tai seni ir nepajėgūs dirbti vo-kiečiai ar ir visi kiti. Pagrindi-niai pasitarimai turi įvykti Ka-

raliaučiuje.

Vokiečių spaudos žiniomis, Pabaltijo kraštuose tikrųjų vo-kiečių šiuo metu yra likę, paly-ginti, nedaug. Daugiausia tai yra tie, kurie buvo seniau repatrija-vę, bet paskiau buvo nacių pa-siusti į Wartheland ir ten pate-ko bolševikams. Tie, kurie ne-buvo nuteisti kaip karo nusika-lėliai, buvo pasiusti į Latviją ir Etiją su darbo komandomis. Iš v.s.o. apskaičiuojama, šiuo metu Latvijoje yra vokiečių kilimo žmonių apie 1000. „Pressen-dier st der Heimatvertriebenen“ Nr. 16/54 pažymi, kad Klaipėdos kr. vokiečiai neturi nė vienos vok'ikos mokyklos. Jie turi draug su rusų ir lietuvių vai-kais lankyti valdines mokyklas, kuriose mokoma tik rusiškai ir lietuviškai. Vokiškai nemokoma.

KAS YRA CANOE?

Viena iš pirmųjų susisiekimo priemonių buvo canoe. Jų vartojo ankstyvieji Kanados indėnai. Paprastai tai yra išdėgintas rąstas, Vėliau buvo daromos canoe iš beržo tošies, kurios nepaprastai tiko plaukimui srauniomis upėmis, kokios daugiausia ir yra Knados upės. Dauge-lis šių primityvių canoe buvo išpuoštos ornamentais, ir gaminamos pagal vyro svorį, taip, kaip gaminami dabar rūbai pagal vyro dydį.

Plaukimas canoe yra populiarus Kanados sportas, suteikias kanadiečių kasdieniniame gyvenime daug džiaugsmo.

KANADOS
PAPROTYS

CARLING'S

THE CARLING BREWERY LIMITED
Waterloo Montreal Toronto Tecumseh

KLB HAMILTONO APYLINKĖ

Kada pirmieji lietuviai atvyko į Kanadą, lygiai kaip ir į Hamiltoną — tikrą žinią neturima. Senųjų ateivių tvirtinimu, mūsų tautiečių, šiemet Ontario provincijos mieste gyventojai gerokai dar prieš 1-ąjį Pasaulinį karą, apie 1903-1904 m. Tai buvo daugiausia mūsų kaimo jaunimas, atvykęs iš Škotijos ar Anglijos, ieškąs šiam pramoningame mieste pragyvenimo šaltinių. Jų skaičius žymiai išaugo, kada Europoje 1914 m. kilo karas. Geri uždarbiai (nors nesureguliuotos darbo valandos), neblogas susisiektas su didesniais centrais kaip Toronto, Buffalo, Detroit, stipri geležies pramonė, jų čia sutraukė per 100 asmenų.

Apie kokią nors kultūrinę ar tautinę veiklą nebuvo kalbos. Pirma, daugumas jų buvo mažaraščiai ir antra, gal stipriausias veiksnys — kiekvienas lietuvis save čia laikė tik svečiu, laikiniu gyventoju. Jų daugumos tikslas buvo tik pinigų susitaupyti ir grįžti tėvynėn. Didelis skaičius taip ir padarė, tačiau daugumai gyvenimas pakropo kita linkme: Kanadoje — Hamiltone jie jau išgyveno virš 40 metų, tikėdami ir nepriklausomą Lietuvą nuvykti tik kaip ekskursantai...

Ir taip iki naujųjų ateivių atvykimo, Hamiltone gyventa apie 40-50 lietuvių šeimų, kuriuos nepasizymėjo stipriai išsivystę veikla. Tiesa, buvo įkurta keletas organizacijų (pav. KLT skyrius berods 1944 m.), tačiau jos vos gimusios mirė.

Su naujųjų ateivių atsiradimu Hamiltone, atverstas naujas lietuvių gyvenimo lapas. Jau 1948 m. gegužės 9 d. įsteigiamas KLT skyrius, davęs užuomazgą Lietuvių Bendruomenės gyvenimui. Ir taip diena diena, organizacinis gyvenimas smarkiai ima plėstis. Steigiamos vis naujos organizacijos, vyksta gyva kultūrinė veikla.

Kaip jau minėjau, 1948 metais KLT skyrius davė užuomazgą Hamiltono LB gyvenimui. Po metų jis persiorganizavo į Hamiltono Lietuvių Draugiją ir 1950 m. į KLB Hamiltono Apylinkę, veikiančią iki šiai dienai.

Visus nuveiktus darbus Hamiltono lietuvių apylinkėje sunku būtų šiandien ir suminėti: minėjimai, vargšų šėlimas, reprezentacija sveiktųjų tarpe, antikomunistinės demonstracijos ir kt., tai vis neilgo gyvenimo šiame mieste darbo vaisiai. Tiesa, penkių metų Hamiltono Bendruomenės veikimas buvo apvairuotas rugsėjo 5-6 d.d. praeitais metais surengta Pirmąja Kanados Lietuvių Diena, kurią stebėjo apie 4000 lietuvių. Jos atgarsiai plačiai paplito ne tik mūsų tautiečių tarpe, bet ir sveiktųjų. Malonu, kad ši gražioji hamiltoniečių iniciatyva pravesta šventė tampa jau tradicija, nes šiemet (ir beveik tuo pačiu laiku) antrąją LD rengia Toronto apylinkė. Sekmės! Nes šis lietuvių suvažiavimas kiekvienais metais vis kitame mieste ne tik duoda mums progos bendrai prisiminti gražius nepriklausomos Lietuvos papročius, kartu pabendrauti, pasidalinti išpušiais, pasijusti esant vienos didingos tautos šeimos nariais, bet taip pat suteiktį progos sveiktajam pažinti mūsų augstąją kultūrą, supažindinti juos su mūsų tėvynės dabartine kančia.

O jos kančių palengvinimui ir mūsų tėvynės greitesniam išlaisvinimui Hamiltono lietuvių stipriai savo darbu ir finansine parama prisideda: čia veikia visose Kanadoje pirmiausia TF Hamiltono skyr., kuris per savo tris veikimo metus laisvinimo reikalams ir TF Atstovybė yra pasisuntęs \$6.000 suma, rengdamas įvairias kultūrinės pramonės — koncertus, parengimus, remdamas savo įnašais ir mokyklą ir į vargą patekusią lietuvišką šeimą.

Negalima pamiršti ir kitų Hamiltono organizacijų kaip: ateitininkų kuopos, HLDMT "Aukuras", Kat. Moterų D-jos, HLSK "Kovas", Socialdemokratų Kuopos, Skautų, Šalpos Fondo, MLD D-jos ir kt. Visos jos verčia plačią lietuvišką vėgą mūsų kolonijoje.

Atskirai tiktų suminėti lietuviškas parapijas ir mokyklas. Jau 1948 m. gegužės 13 d. buvo atlaikytos pirmosios lietuviškos pamaldos Hamiltone, dalyvaudant 22 lietuviams. Jās atlaikė dabartinis liet. parapijos klebonas kun. dr. J. Tadaras. Augant lietuvių skaičiui kilo reikalas ir savos bažnyčios įsigijimo. Iš Hamiltono vysk. J. E. Ryan gaus seną bažnyčią (naują kaip krepšinio salę), ją atremontavus ir pašventinus Vilniaus Aušros Vartų Motinos Gailestingosios vardu ir buvo laikomos pamaldos iki 1952 m. birželio 12 d. Tačiau ir šis pasta-

tas buvo permažas. Nutarta bažnyčią padidinti. Beveik po 8 darb. mėnesių 1953 m. birželio 7 d. iškilmingai pašventinta. Šiandien iš 22 parapijiečių Hamiltono AV parapija išaugo beveik iki 1000 asmenų.

Be lietuvių katalikų, Hamiltone gyvenama ir evangelikų, kurių dvasinius reikalus aptarnauja iš Toronto kun. dr. M. Kavolis. Lietuviai evangelikai turi įsteigę savo parapiją 1953. VI. 31 ir prisiglaudę prie St. Paul bažnyčios. Nepamirštas ir mūsų atžalynas, kuriam 1949 m. įsteigta šeštadieninė vysk. M. Valančiaus vardo mokykla. Ją lanko 120 vaikučių, uoliai besimokančių savo tėvų kalbos, tėvynės istorijos ir geografijos. Į mūsų mokyklą, kaip lietuviškumo tvirtovę šiame krašte, kreipiamas didelis dėmesys, kadangi joje auga mūsų tautos karta, kuri turės grįžti į tėvynę, kaip laivas,

KLB Hamiltono apylinkės valdyba 1954 m. Iš kairės į dešinę sėdi: pirm. K. Baronas, šviet. ir kultūros vad. J. Ambraziejėnė, vicepirm. V. Antanaitis. Stovi: išd. A. Mingėla, sekret. St. Dalius, parengimų vad. B. Grinius.

perplaukęs audringą jūrą: — su nepalūžusiu stiebu ir lietuviška vėflava ant jo, o įgula, užgrūdinta dideliems darbams mūsų puikiojoje tėvynėje.

Nemažu stabdžiu mūsų kolonijos veikloje yra ir savų lietuviškų namų neturėjimas. Nors jau esame ekonomiškai gan stipriai įsitaisę, turime 2 med. daktarus, per 18 įvairių prekyviečių — įmonių, kontraktorių ir kt. verslininkus, tačiau LN reikalas per ilgai buvo traktuojamas pavėžiškai. Tenka džiaugtis, kad ir šis opus klausimas pajudėjo į vietos. Ir reik tikėtis, kad LN Hamiltono atstovai kaip lietuviško darbo ir pasiryžimo vaiduokliu bus žingsniais KLB Hamiltono Apylinkę žengia į 7-tuosius metus. Ji tiki, kad už tuos laisvę kovojančios tautos ateitis yra tikrai užtikrinta greitai ir nepriklausomam gyvenimui.

K. Baronas.

Sukaktuvinė šventė Hamiltone

KLB Hamiltono apylinkės valdybos 6 m. sukakties ir 50 m. nuo įsikūrimo pirmųjų lietuvių Hamiltono minėjimo programa:

Šeštadienis, gegužės 22 d.
1 val. p.p. parapijos salėje, 58 Dundurn St. N., stalo teniso ir 4 val. Sanford Ave. Central School krepšinio rungtynės tarp Clevelando LSK "Žaibas" ir Hamiltono LSK "Kovas".

8 val. vak. Royal Connaught Hotel Normandie Room pobūvis — balius.

Sekmadienis, gegužės 23 d.
11 val. ryto pamaldos lietuvių parapijos bažnyčioje. Pamaldas laiko ir pmokslą sk. kun. dr. J. Tadaras.

1 val. p.p. pamaldos lietuviams evangelikams. Pamaldas laiko kun. dr. M. Kavolis.

5 val. p.p. iškilmingas minėjimo aktas Royal Connaught Hotel Crystal Ball Room:

- a) God save the Queen;
- b) KLB Hamiltono apylinkės vald. pirm. K. Barono žodis
- c) Hamiltono miesto burmistr. Mr. Lloyd D. Jackson kalba
- d) Kr. Valdybos pirm. J. Matulionio žodis;
- e) KLT Hamiltono sk. pirmojo pirmininko P. Vilnonio žodis.

10 min. pertrauka
f) Meninė progr. dalis, kurią atliks sol. J. Kristolaitė ir sol. S. Baranauškas. Akomp. muz. St. Gailevičius;

g) Uždarymas;

h) Lietuvos Himnas.

Visą šventę globoja didelis lietuvių bičiulis, Hamiltono miesto burmistras Mr. Lloyd D. Jackson.

KLB Hamiltono apylinkės V-ba.

TRYŠ METAI HAMILTONO TFA SKYRIUI

Hamiltono TF skyriui gegužės 27 d. sukanka trys metai. Trys metai nėra ilgas laikas tarpas, bet skyrius nuveikė daug. Neminint visų kitų darbų, pasiuntimas virš \$6.000 Centrai jau yra dėmesio vertas. "Sekasi jiems ar hamiltoniečiai taip jau labai duosnūs", atsidus kitos kolonijos tautiečiai. Taigi, kad hamiltoniečiai duosnūs. Tik reikia mokėti prie jų prieiti. Antraip rezultatai būtų irgi daug ir daug menkesni. Kaip ir kitose kolonijose. Čia ir yra visa skyriaus pasisekimo paslaptis: 1% gabumų ir 99% darbo. Dirba skyrius daug. Stengiasi iš visų jėgų neapvilti hamiltoniečių pasitikėjimo. O tą pasitikėjimą skyrium turi. Užsitaravo jį savo viešom ir tikslom apyskaitom, geru programos parengimu parengimams, atsizvelgimu į tautiečių sugestijas, lietuviškumo palaikymu savo kolonijoje. Ar tai būtų paremimas šeštadieninės mokyklos, ar lietuviškojo kolonijos choro. Viskas suprantama TF plačia prasme. Kad ir platinimas lietuviškų knygų. Kaip tik dabar, gegužės mėnesį. "Kišasi ne į savo reikalus", pasakytų vienas kitas. Bet tik vienas ar kitas. Visi kiti britaria. Nes ir tai T. Fondui plačia prasme. Iš čia ir visuomenės pasitikėjimas, iš čia ir lėšos.

Paimkime skyriaus parengimus. Buvo vienas ir kitas literatūros vakaras. Stiprus lietuviškojo žodžio menininkai. Literatūros mėgėjams tai buvo šventė. Deja, jų neperdaugusia mūsų kolonijoje. Buvo vienas ir kitas kvarteto koncertas. Kvartetai iš "užsienio", Detroito, Niujorko. Šventė dainos mėgėjams. Tų buvo daug. Patenkinti visi. Tautiečiai, gavę progą valandėlę atsigalvoti lietuviškos dainos menu. Rengėjai — atlyginti moraliai, o pelnas Tautos Fondui.

Buvo ir kaukių balių. Jėjo į tradiciją, kasmet ruošiamas T. Fondo. Paskutinis balius prieš ilgą gavėnią. Daug tautiečių, daug kaukių. Linksma ir svečiams ir rengėjams, nes sava, lietuviška ir pilnas geram tikslui.

Buvo ir šaunių balių. Geriausia Hamiltono viečbutyje ir geriausioje salėje — ir "Žiemos" balius ir "Priešadventinis", ir

"Medžiotojų", ir su balinim sūniom ir be jų, tautiečiai turėjo progos ir pasirodyti ir pasižiūrėti.

Trys vasaros. Buvo ir gegužinių, irgi labai jaukių ir malonių. Suplaukavo svetielio kaip į atlydus — kai kada virš 800. Mielai ir malonu matyti tiek daug. Ir pelno buvo. Vėl pusę tūkstantuko Tautos Fondui. Iš kiekvieno parengimo tiksliai apyskaitos. Viešos ir iki cento. Iš čia tautiečių pasitikėjimas.

Metinės rinkliavos. Nemažoni pareiga rinkėjams ir valdybai. Bet reikia. Suorganizuojamos talkos. Rinkėjai apsišarvavę sąrašais, pasais, ženkleliais ir kantiybe, eina iš namo į namą. Iš viešo tautiečio pas kita. Ir duoda ir aukoja lietuvių. Nes TF, savam lietuviškam reikalui. Nes broliai anapus aukoja kraują ir gyvybę, o kodėl dolerio ar kito tam pačiam tikslui neaukoti? Kad ir sunkiai uždirbto, bet laisvo, demokratiškojo šaly gyve-

Jeį Niujorke yra susitelkę visų lietuviškųjų partijų ir sąjūdžių centrai, Lietuvos Laisvės Komitetas ir kitos organizacijos, Washingtono Lietuva atstovaujama. Žadeikis, tai Čikaga ALTO tvirtovė, jos nuolatinė būstinė. Nenustabu, kad VLIKo pirm. prel. Mykolas Krupavičius ir VT pirm. Karolis Žalkauskas, tik trejetą dienų pasisvečiavę Niujorke, atsukę į Čikagą VLIKo vadams svarbu tuojau suėiti ir kontaktą su ALTO vadais, nes jų ALTas naša didžiulį VLIKo medžiaginį išlaikymą našta. Svarbus VLIKo ir ALTO išsiaiškinimas prieš pradant įvairius pastatimus, kurių prieš akis visa eilė.

Čikagoje kalbama, jog ALTO vadų tarpe, panašiai kaip ir VLIKe paskutiniaisiais metais, reikiama skirtingų tendencijų. L. Simutis ir dr. P. Grigaitis yra karšti VLIKo šalininkai, kai tuo tarpu kiti du ALTO didieji nebe simpatijų žiūri ir į "šefą" St. Lozoraitį. Čikagoje taip pat plačiai kalbama, jog VLIKo — Lozoraitio santykiuose artėja lūžis, kuris eilę metų buvo slepiamas.

Melody THEATRE
Theatre for the best European Pictures 346 College St. N. 6319
GERIAUSIAUS EUROPOS FILMŲ TEATRAS
(Tramvajaus sustojimas tarp Spadino ir Bothurst)
Informacijos telefonu Kl. 0850 ir Kl. 6319

NUO KETVIRTADIENIO, GEGUŽĖS 20 D. PRADEDA
Der Vetter aus Dingsda
Filmas pagal plačią žinomą E. Künnecke operetę. Pagrindinės rolės: VERA MOLNAR, GRETE WEISER, GERHARD RIEDMANN ir HANS RICHTER.

Kasdien 6.30 ir 8.30 val. vak. Šeštadieniais nuo 2 val. pop. ietų.
VISUS MALONIAI Kviečiame

KAS NAUJA VOKIETIJOJE?

"Šie metai — patys pavojingiausi po karą", sako Adenaueris.

Viskas eina "sena vėžė", tačiau, idėmiau gyvenimą stebint, naujųjų rasime apšiai. Vokiečiai, nors ir pamažu, užima vis naujas visose gyvenimo srityse pozicijas. Jei tarp Amerikos politinių pastebimas tam tikras bolševizmas Europoje, kuri nenorinti ar nemokanti suprasti vieningumo reikalo ir apsiungimo svarbos, tai toli gražu negalima būtų pasakyti apie vokiečius.

Vak. Vokietija; vadovaujama energingo kancelerio Adenauerio, aiškiai žengia europiniu keliu. Jei visi kraštai taip sąmoningai pasisakytų už Europą, bolševizmo pavojus žymiai sumažėtų, nes bolševikai taip nieko nebijo, kaip apjungtos ir kariškos stiprėjusios Europos. O joje pats svarbiausias organizuojamas vaidmuo kaip tik tenka Vokietijai.

Jei vienas Europos šalininkas, gerai susipažinęs su padėtimi, dvasioje tiesiog reikią padėką, kad šiuo metu Vokietijai vadovauja ne kas kitas, bet krikščionys demokratų su koalicija, o ypač Adenaueris su savo dviem artimiausiais padėjėjais: finansų ministru Schäfferiu, kurio mokesčių reformos pavydi net ir britai su prancūzais, kaipikieno minimum būsimuoju Adenauerio įpėdiniu, ir ūkio min. prof. Erhardu, kurį giria net tokie pasaulinio garso autoritetai, kaip liberalų vadas prof. Salvadora Madariaga arba prof. Röpke. Tiesa, dar ne viskas yra taip, kaip jie norėtų, ar kaip sva-

joja eilinis vokiečiai, tačiau šiandien vokiečiai žino, kad gyvenimas jų krašte ir gerėja, ir šviesėja.

Ypač daug prie vokiečių sujungimo ir sucentravimo yra prisidėjęs pats Adenaueris. Žymiausia dalimi jo nuopelnas, kad CDU partijoje sutaria tiek katalikai, tiek ir protestantai; šių sveris daug kur jaučiamas itin stiprus. Kitų partijų mėginimai sušias grupes pakurstyti vieną prieš kitą, ypač katalikinius ir konfesiinius reikalais, lig šiol nedavė žymesnių vaisių, nors mėginimų buvo tiek iš socialdemokratų, tiek ir iš liberalų, kad ir dalyvaujančių koalicijoje, puses. Išmintinga CDU politika, įsikūrusi lemiamais momentais Adenaueriui, o ypač Bundestago pirmininkui Ehlersui, protestantui, vis nuversdavo, ir prie atresnių susikirtimų neprieita.

Adenaueris net pakencija pabėgėlių ministerio prof. Oberländerio aiškiai pronačiškų asmenų savo ministerijoje pasirinkimą, kur kai kurie CDU veikėjai buvo pažeminti ar net visai aleisti, o i jų vietas paskirti Oberländerio patikintieji naciai.

Jei liepos 20 d. (prieš Hitlerio ruošto sukilimo) dalyvio sukur-

ta vokiečių pabėgėlių ministerija ir jį pakviesti žmonės nėra naujam ministeriui patikimi, tai kaip jis sukurs pasitikėjimą visuomenėje, jei iš 7 priimtųjų 6 yra naciai, klausia pirmiausia CDU organas. Vis dėlto Oberländeris iškovotąsias per derybas pozicijas gina kietai, ir Adenaueris su dr. von Brentano, reikalingi pabėgėlių bloko, BHE, paramos toliau, nusileido ir per daug nesisiausė, nors dėl to jiems daug priekaištų darė socialdemokratai ir kiti smarkūs nacių prieši.

Stiprindami bendrąsias pozicijas, CDU pasiūlė vėl naujai kadencijai perikiti prof. Heussą federalinės Vokietijos prezidentu. Per rinkimus, kurie turės įvykti liepos mėnesį, dar prieš parlamento atostogas, vad. Bundesversammlung posėdyje, sudarytame iš Bundestago ir tam tikro skaičiaus atskirų kraštų atstovų.

CDU turėtų absoliutinį atstovų skaičių ir galėtų, norėdama, pastatyti ir savo kandidatą, tačiau, atsizvelgdama į savo koalicijos partnerę FDP, liberalus, kuriems priklauso Heussas, CDU nuo to pirmumo atsisakė.

Viena, Heussas yra pakankamai populiarus ir pasižymi politikas, už kurį geresnį vargą būtų galima rasti. Antra, FDP per Heuso asmenį galės paremti, prireikus, CDU per kokius nors ginčus, kur tektų keisti konstituciją. Pagaliau Heussas yra daug sušnekamesnis ir katalikams artimesnis, nors pats protestant, negu pav. toks FDP pirmininkas T. Dehler, kurio Adenaueris dėl kaikiurių priežasčių nepakvietė į teisingumo ministerius. Be to, Dehleris merkia kairiesiems, norėdams, kaip ir kitas liberalų veikėjas, "garsusis" dr. Maier iš Stuttgart, buv. ilgametis Würtembergo krašto ministeris pirmininkas, sukurti kultūrinio reikalavimą vadin. "antiklerikalinį frontą" arba sudaryti vieną sąjūdį su kiek liberaliau nusiteikusioms socialdemokratų veikėjais, kaip Carlo Schmit ir kitais. Tokia lankėsi taktika Adenaueris daug laimi, ypač labiau, kad vieningumo ir nepaprasto atsargumo šiemet vokiečiams reikia itin daug.

Suos metus Adenaueris vadina "lemiamais metais" dėl daugelio priežasčių.

Jo įsitikinimu, pareikštų neseniai vokiečių žurnalistų suurostam jam Bonnoje priėmimo, Adenaueris, šiuos metus laiko pačiais pavojingiausiais metais po karo, ypač, kol dar nėra suformuotos vokiečių divizijos. Jis ragino visus elgtis labai santūriai ir atsargiai. Krašto laukia dar daug uždavinių — tiek tarptautinėje, tiek vidaus politikoje. Vidaus politikoje vienu iš svarbiausių uždavinių laikomas reikalas bendrai sujungtomis koalicijos įėjomis palaukti socialdemokratų pirmavimą Hessen krašte, kur taip pat netrukus turės būti nauji rinkimai. Kad nebūtų pakartota praeties klaidos, kai socialdemokratai su 44% gautųjų balsų, sudarantių vos 27% visų balsuotojų, laimėjo net 59% visų mandatų, dabar jau iš anksto ruošiamasi šiame krašte

lemiamai kovai. Čia numatomai koalicijos pergalė pagrindai būna padėti per Wiesbadene įvyktą CDU konferenciją, kurios metu buvo mestas šūkis: ir Hessesen politika turi būti paremta krikščionybės pagrindais! Ypač šią mintį, gerai suprasdamas jos svarbą, remia pats Adenaueris, kurio kartais ir pačius pozityviausius savajam kraštui kelti žygius socialdemokratai neigia tik dėl opozicijos. Adenaueris betgi aiškiai ir nesvyrudamas žygiuoja Europos apjungimo ir Vak. Vokietijos stiprinimo keliu.

Gegužės pirmoji Vokietijoje praėjo ramiai ir tvarkingai. Tik porą vietų komunistai mėgino suruosti neramumus, tačiau nesekmingai. Šiaip darbo žmonių šventė praėjo šūkiu: 40 valandų darbo savaitę, dirbama tik penkias dienas! Ir valdžios svarbiausioji partija CDU tai minčiai pritaria, tik įrodinėja, kad šiuo metu tai padaryti kol kas dar nėra galima. Tačiau su laiku prie to bus prieita.

Tačiau ateina vis daugiau neramių žinių iš Zenevos. Salonių bolševikų eilės vis didėja. Vokiečių kai kurie komentatoriai tuos įvykius vadina labai liūdais, nes jie rodo Europai ir visam laisvamjam pasauliui labai liūdą prognozę. Būtent — ten prancūzai pradeda susigiedoti su bolševikais. Prancūzų už. reikalų ministeris, Sovietų ir raud. Kinijos ministeriai apsiūveno netoli Zenevos ir ten tarp savęs palaiko daugiau ryšių, nei apie tai viešai skelbiama. O tai gali priversti prie Europos laidojimų. Viena, tą progą išnaudodami, bolševikai pasirodys kaip sutvarkę prancūzams palankiausias prasme reikalus Indokinoje, o paskum sau sustiprins autoritetą Prancūzijoje, kur net toks Herriot daugia bijosi vokiečių atkutmio negu bolševizmo, gi vokiečiams ir amerikiečiams gali būti padaryta dar daugiau kliūčių stiprėti ir ginti visą apjungiamą Europą. Britai nori su raud. Kinija varyti biznį ir nesikišti niekur, bent neremti amerikiečių. Gi amerikiečiai, pamatę, kad pati Europa nenori gintis, gali dar daugiau pasinėsti į izoliacionizmą ir į viską spjauti. O iš to laimėtų tik bolševizmas. Tačiau, Europa gyvena kritiškas dienas. Įtempiamas didėja,

nors oficialiai visi vis šaukia tik apie taiką. Tuo tarpu tie, kurie tikrai galėtų, Europai atnešti saugumą, būtent — vokiečiai, vis daugiau sutinka kliūčių. Kiti net nedviprasmiškai nurodo: kaip reikia, kad patys patirtų bolševizmą savo kailiu, tada kitaip šnekėtų, jei tokius Bidault, Coty ar Harriot išvestų į Sibirą, kaip išvesti dešimtis tūkstančių mūsų tautiečių... O dabar kiti net išviso nenori apie tai ką nors žinoti.

Berlynas. — Prieš du metus ir Rytų Berlyną persikraustė buvęs Coburgo muzikos mokyklos profesorius G. Tönessen, kuriam buvo pasiūlyta profesoriaus vieta R. Berlyno muzikos augštojoje mokykloje. Dabar su visa šeima jis vėl pabėgo į Vakarų Berlyną.

Kai prancūzų artilerija dar tebešaudė į Dien Bien Phu puolancius komunistus. Viršuje gynyvą vadovavo brigados gen. Christian de Castries.

— Maskva. — Augšč. tarybos prezidiumas gegužės 7 d. paskelbė dekretą, kuriuo mirties bausmė įvedama ir žudikams. Mirties bausmė Sovietų Sąj. po karo buvo paskelbta panaikinta, bet 1950 m. buvo grąžinta už valstybės išdavimą bei špionazą.

PASIŠVENTIMAS IR JO VERTINIMAS

Neseniai turėjome malonią prągą būti lietuviškais M. Petrausko ir P. Sarpaliaus lietuviškos operetės „Sienapiūtė“. Viena daugiau, kitam mažiau ji patiko, bet vis dėl to, manau, kiekvienas mintimis nusikėlė meliojone Tėviškėn ir išgyveno dar daugiau, negu scenoje matė. Torontas ir apylinkė koncertą pagerbė gausiu atsilankymu. Nors tai vakara, rodos, buvo ir kitų liet. parengimų, apie 300 asmenų, atvykusių iš tolimesnių vietų (kiti net nuo Montrealio), turėjo grįžti atgal, nes nebegavo bilietų. Būtų geistina, kad rengėjų visada iš anksto nurodytų ir adresą, kur būtų galima bilietus užsisakyti. Mažesnių kolonių lietuvių tokių pramogų yra daugiau išsilgę, negu torontiečiai, o jiems dažniausiai tenka nukentėti.

Nežūrint smulkmenų operetė praėjo puikioj nuotaikoj. Tik truputį nemalonūs šaltis padvelkė uždangai nusileidus. Susidarė išpušis, lyg „Dainavą“ atvyko pas sveitintuosius ir gynai dėl pelno. Lyg Toronte nebėra jokių lietuviškų organizacijų, lyg kultūrinis darbas jau nebevertinamas. Mažesne lietuvių bendruomenės visada užsimegza nuo širdus ryšys tarp svečių ir vietos tautiečių. Čia atrodo visi tik-tai savo atgavę ir... kažkur nugarimę... Graži išimtis — tik Tėvai Pranciškoniai. Ne vienam, ypač iš kitur atvykusiam, tas krito į akis. Torontiečių atsakymas buvo gana oficialus: mes ne rengėjai, mes jų nekvietėm. Pasiteisinimas — teisetas, bet, nemanau, kad jis teisingas šiose tremties sąlygose.

Lietuvių vaišingumas buvo žinomas nuo seno, ir mes juo didžiudavomės. Mes pavaišindavome ir nekvietę pažįstama ar ir visai nepažįstama praėvi, ji priglaidavome savo namuose, maloniai su juo pasikalbėdavome... Ne jau šis puiki žmoniškumo ypatybė baigia užleisti vietą kuriai kitai, svaresniu pagrindu grįstai, realiesnei? Gyvename krašte, kuris nėra sustingęs formulų režiūse. Tai ir mes per daug nesivaikykime šalto įstatymo raidės, ką pagal šį ar aną š-a privalau, bet juos pakaiskime meilės įstatymu, meilės visų lietuvių visiems lietuviams. Šis įstatymas greičiau mūsų tautą išgelbės nuo pražūties ir greičiau mūsų valstybei atneš laisvės rytą, negu šimtai kitų paragrafų. Užjaukime vieni kitus: kam trūksta duonos — suselkime, kas vertas nuširdamas žodžio — nepagaileikim jo. Dirbkime visi vienam pagrindiniam tikslui — Tautos išlaikymui ir Nepriklausomai Lietuvos atkūrimui! Yra daug nedidelių žmonių (turiu galvoj neužemėjusius ir neužimančius augstų vietų ir neturintius skambių laipsnių), dirbančių labai didelį darbą. Ir jie dirba iš visos širdies, negailėdami nei vargo, nei sveikatos, nei asmeniško išlaidų. Pav., kad ir mokytojai, be atlyginimo dirba šeštadieninėse lietuvių mokyklose, ansamblių dalyviai ir daug kitų kultūrininkų. Jų visų uždavins — tas pats: mūsų jaunimą prižiūrėti prie tautos kamieno. Ansambliai daug nudirbo tremtyje, jie nemažiau reikalingi ir šiųse kraštuose, kuriuose mūsų jaunimas yra išstatytas didelėms pavojams. Ar neatrodoys tragiška tėvo ar motinos būklė, kai Lietuvon grįžęs sūnus negalės su artimaisiais susikalbėti tėvų kalba arba kai jis šalinis viso to, kas lietuviška. Kanadiečių muzika man labai raizė ausis čia atvykus, bet ji man atrodo pakankiamėnė dabar prie jos pripratęs. Senoji karta išmirs, jaunoji — nueis kitos tautos keliu, ir kas beliks iš mūsų tautos? Gal bus ir nepriklausoma valstybė, bet nebeįėjusios susirinkti išlaikytosios tautos. „Nemunas žydi“, „Sienapiūtė“, ganklės ir rageliai jaunimą gali greičiau patraukti ir jį palenkti domėtis bočių papročiais ir tėvų gimtųjų kraštu, negu ir gana įdomūs mokytojo aiškinimai apie Lietuvą. Ansambliai tinkamai mus reprezentuoja ir prieš šį kraštų šeiminkus. Labai teisingai pastebėjome vieną iš „Sienapiūtės“ žiūrovų p-nia J. Larcher, buvusi CFCL radijo stoties muzikos direktorė: „Jūsų tauta turtinga šiuo menu. Tokie patarimai jūs darote didelę propagandą savo tautai. Po šitokių koncertų kanadiečių galvosepa iš karto pasikeičia: jei kas ką ir blogo apie lietuvių žinojo, palaiko tai neesminiu dalyku, tautai nebūdinga ypatybė“.

Ar ansambliai krauna turtus? Taip jie krauna, bet tik neme-džiuginis. Kartais tenka nugirsti visą reikalo savotiškus išaiškinimus: nagi, nori lengvai dolerį užsidirbti ir važiuoja gastroliu... Ar šis tvirtinimas yra bent kiek teisingas? Imkim kad ir „Dainavos“ ansamblį. Jis vienu metu laikotarpyje numato švesti savo gyvenimo dešimtmetį. Kiek daug pastangų buvo sukaupia šiam vienietui suorganizuoti, išlaikyti ir Amerikon atvežti, tai tik tie žino, kurie arčiau susidūrė su jo reikalų tvarkymu. Daug rūpesčių, nuosirdarbo ir nemigo naktų ant jo aukuro sudėjo ankstyvesni menio ir administracijos vadovai, kaip muz. Br. Jonušas (dirigentas), L. Valiukaitė-Imbrasienė (taut. šokių vadovė) ir kt. Nemažiam „Dainavos“ reikalais sielojasi ir jos dabartiniai vadovai: dirigentas — muz. Stp. So-deika, režisierius — G. Velička, taut. šokių vadovė — I. Eidrigevičiūtė, dirig. padėjėjas — J. Ignatonis ir kt. Na, ir, žinoma, nenuilstamasis ir ilgametis ansamblio pirmininkas - administratorius A. Dzirvonas. Jam atitenka pats nedėkingiausias darbas. Jam, ansamblio valdybos nariams ir „Dainavos“ rėmėjams, kaip prof. dr. Gylui ir kt. priklausi ir šio vienieto Amerikon atgabenimo ir įkurdinimo nuopelnas. Jų bendro darbo vaisiai — pora šimtų koncertų vien Vokietijoje! Kelios dešimtys jau ir šįpuls Atlanto. Koncertuota įvairiose vietose ir žinomiausiose salėse, neišskiriant nė pačios garbiausios pasauly — Carnegie Hall Niujorke. „Dainavą“ koncertuose talkininkauja tokie dainininkai kaip St. Baranauškas ir Metropolitan operos solistai P. Stoska ir A. Brazis. Su koncertais bevažinėjant padaryta 7.000 mylių vien Amerikos kontinente! Jie kaip bitės skraido nuo vieno žiedo prie kito, kad nei vienas jų nežūtų mūsų tautai. Pagaliau žvilgtelkim, kiek aukojam šiam reikalui eilinis dainavietis. Jis kas savaitę 4 valandas, o prieš pasirodymus 10-12 val. savo poilsio laiką skiria repeti-cijoms, į kurias vyksta savo lėšomis. Jis nemiegojęs po darbo fabrike važiuoja Torontan, išbūdamas perpildytam autobuse apie 20 valandų. Po to eina repeti-cijon ir koncertan. Jis į asmeniškus nuostolius nurašo 1 ar 2 praleistas darbo dienas ir pats užsimoka nakvynę kuriam nors Toronto viešbuti ar kitose patalpose. Jis negauna nė vieno cento iš koncertų pelno! Kad ir šios gastrolės Toronte apmokėjo tik išlaidas (vien transportas kainavo arti pusantro tūkstančio dolerių). Jei vienas kitas šimtas ir liėja, tai jis yra sunaudojamas būsimam veikalui pastatyti (dekoracijoms, rūbams ir kt.). Žinau, kai kas pasakys: jie mėgsta tą darbą ir ieško sau vargo... Deja, neužtenka tik mėgti. Tokie mėgėjai ansambliuose būna tik pravažiuoją keleiviai. Jie mėgsta koncertus, bet ne repeti-cijas. Čia prie pamėgimo dar reikia ir pasišventimo, gilaus reikalo supratimo, kad dirbi tautai naudingą darbą. Kas gi istengtu apmokėti tuos viršvalandžius, kurių per metus 70 dainavietis susidaro apie 20.000 va-

landų. O kiek tai būtų dolerių? Čia ir glūdi atsakymas, kodėl tremtyje neegzistuoja profesionalų teatrai, ir kodėl su kiekviena metais amžinybėn palydim po vieną antrą kultūrinį vienietą. Ar mes nejauciame pareigos gyvuojančius išlaikyti, jei jau jų reikšmė esame pripažinę? Gyvos motinos labai dažnai never-tinime, bet jai mirus jos labai pasigendame. Lietuviškos pamaldos, šeštadieninės mokyklos, lietuviški laikraščiai ir knygos, taip pat ir ansambliai neatrodo tokie brangūs dabar, kai jų dar turime, bet jų išnykimą kuriam laikui praėjus labai apgailestume. Ansamblių norai labai kuklūs. Jie nenori nei vaišių nei ypatingų pagerbimų, jie tik nori pajusti lietuvišką šilumą: kad jie atvyko lietuvių bendruomenėn ne kaip prekybininkai, bet kaip mūsų papročio ir kultūrinio lobio saugotojai ir sklaidėjai. Pasišventimas gelbsti ir tais atvejais, kai pinigais yra bejėgis. Tegul pasišventėlių darbas visada mummyse randa tinkamą įvertinimą. Ir tegul šios mano mintys nebūna suplastos kaip priekaištas kam nors, bet kaip mažas siūlymas ateičiai.

„Nepaprastai graži ir vertinga idėja — Pasaulio Lietuvių Bendruomenė pamažu tampa kūnu. Neturime savo valstybės, bet turime kitą socialinį junginį, apjungiantį mus visus, turime vieną didelę šeimą. Bendromis pastangomis padėkime tam naujam kūriniui tobulėti ir stiprėti. Tegul jis nebūna vien bevdisis stinkas nuostaty knygo-se, bet turi vieningą lietuvišką sielą. Kur bevyktų lietuvis, jis turi jaustis, kad pas savus atvyko. Į kokią vargą jis bepatėktų, jis turi nenustoti vilties ir žinoti, kad ir daugiau jo brolių čia esama. Jei mūsų vienybė bus pagrįsta giliu PL B-nės įsisąmonimu, vienas kito meile, o ne tuščiais žodžiais, — mūsų tauta nežus!“

E. F. Daniliūnas.

Chorai liet. katalikų kongrese Kanados lietuvių katalikų kongrese, įvykstančiame š.m. liepos 3-4 d.d. Toronte ir Hamiltone, meninę programą atlieka net keli chorai. „Varpo“ choras, vadovaujamas muz. S. Gailevičiaus giedos per iškilmingą, Marijos garbei skirtą, akademiją liepos 4 d. Hamiltone. Susikaupimo — maldos valandoje, kuri įvyks Toronto katedroje liepos 3 d. vakare, meninę programą išpildys Priskelimo parapijos choras, kuriam vadovauja V. Verikaitis. Per Kongreso pamaldas liepos 4 d. Hamiltone šv. Liudviko mišias giedos Toronto šv. Jono Kr. ir Hamiltono Aušros Vartų parapijų chorai. Diriguos kun. B. Pacevičius.

A. Van Dyck paveikslas „Daedalus ir Icarus“ — Icarus ruošiasi skristi su vašku prilipintais sparnais.

DAUGIAU KŪRYBINIO DŽIAUGSMO

Kur upelis teka Sapalėlius neša. Ten mergelė lelijėlė. Balta žašė peša. (Iš liaudies dainos)

Prie upelio lietuvių, augstaičiai ir žemaičiai, dažnai pasuka, sakdami: „Reikia bent kiek akis paganyti“. Tai tipiškas išsireikšimas žmonių, kuriems gamtos grožis yra suprantamas ir kurie jo alksta kaip dvasinio peno. Vaikus tos „akių ganyklos“ dar labiau traukia.

Iš kur ta jėga? Pirmiausia jos reikia ieškoti upelio srovėje, jo kunkuliavime. Kaip vaikai, žaidžia kartais gintarinės, kartais tyros kristalinės vandens spalvos. Kylančios ir slūgstančios, lenkiamos ir laužiamos bangelių linijos, kartu su vansomis ir šėseliais bei garsais, per mūsų pojūčius, regėjimą ir klausą, pasiekia pačių mūsų mentalinės gyvybės gilumą. Va-

landėlei upeliui tekėti ir mums gyventi reiskia tą pat. Augščiausioj Kūrėjo duotoje tvarkoje egzistuojanti kūrybinė galia kiekvienam tokiu atveju tampa nauja žmogaus patirtimi. Tarp žmogaus ir upelio įvyksta daugiau negu paprastas regėjimas ar girdėjimas. Žmogaus vidiniai pasaulijai gimsta kūrinys, kuris daugiau ar mažiau gali būti upelis, bet gali ir nebūti toks. Ir jis, kol neįkūnytas kokiame tarpininke, neturi savo pastovaus amžinumo. Taip pat negalima juo praktiškai spekuliuoti, jo panaudoti. Jis yra vertybė pati savaime. Jis yra daugiau būdvardis negu daiktavardis. Tai yra gamtos grožis.

Bet mes matėme, kaip vaikai prie upelio mostigavo rankomis, bėgiojo, šokinėjo. Girdėjome juos švokščiant pro dantis. Ir judesiais ir garsais jie pamėgdžiojo srovės gyvybę. Perkelkim tai į sceną. Vaikai bus aktoriai, mes būsim žiūrovai. Šią išraišką jau gauname per tarpininką, vaidintoją. Turėsimę primityvų veiklą, „dramą“. Ją galima pakartoti. Ji turi savo pastovų amžį. Tai yra būdvardis daiktavardyje, kurie vienas nuo kito neatskiriama, kaip blizgėjimas nuo brilianto. Jo grožis yra žmogaus kūrinio grožis. Kūrėjas savo talentu aštriau pamato ir giliau pajunta, negu daiktuose ar reiškinuose kas yra. Jis sugėba atrinkti, kas juose būdingiausia ir tai savo technika sugeba sujungti vieninga idėja.

Kūrėjas gali atvaizduoti viską, ką tik žmogaus sąmonė gali pakelti. Tai gali jis piešti, tapyti audekle, iškalti gipse, išreikšti muzikos garsais, žmogaus dainos balsu, kalbos žodžiu, jo mimika, jo kūno judesiais. Visur, vieno kitu ar kitokiu būdu, mes būsim pagauti išeitinės dalyko pilnumos. Paveiksle žais kontūrai, spalvos, šėseliai. Architektūros pastatuose staispys ir slankios išsibėgėjusios linijos. Jos kovos su sunkumais, reikš savo tos ar kitos krypties jėgą. Laiko srovė į ritmingai plauks muzikos garsai, harmoningai susiliedami, susikraudami ir meliodija. Muzika mus veiks tiesiogiai. Poezijos žodis, kaip per skaidrų stiklą, projektuos jausmų, emocijų gyvenimą. Vistiek formų gyvybė bus tas pirmasis rytmecio šėvėjimas, trukteliėjimas, kuris užlieja mūsų kūrybinį džiaugsmą skaidraus gyvenimo diena.

Vaišikšas džiaugsmas upeliu turėjo vieną būdingą aplinkybę, būtent, pačių vaikų dalyvavimą upelio gyvenime. Vaikai dėl to gali susiežinti arba ir galą gauti jo konkretybėje. Džiaugimasis kūriniu to pavojaus neturi, jeigu tai keltume net ir moraliniu požiūriu. Vaizduos kūrinys

Bernardo Brazdžionio 30 metų kūrybinio darbo sukaktis Bostone paminėta gegužės 1 d. iškilmingu aktu Liet. Ramovės salėje. Poeto pagerbimą suruošė Liet. Rašytojų Klubas kartu su ateitininkais. Po daugybės sveikinimų žodžių ir raštų, žodį tarė pats poetas, toliau sekė vaišės ir baigiamasis suakutvininko žodis.

PL Inžin. ir Architektų suvažiavimas įvyks Bostone gegužės 29-31 d.d. Suvažiavimo metu bus inžinierių ir architektų darbų paroda, pavaizduojanti Lietuvos atstatymo studijų ir profesinius darbus.

Iš kultūros ir knygy pasaulio

Lietuv. Rašytojų D-jos nariai šiuo metu laiškas balsuoja kur-tures būti naujas d-jos centras. Tai išsprendus bus renkama nauja valdyba korespondenciniu būdu. Suvažiavimas numatytas liepos 31 - rugpjūčio 1 d. ten, kur bus išrinkta valdyba.

Sveicaro Rolpho Baumanno stipendija studijuoti Žüricho politechnikum per Lietuvos Raudonąjį Kryžių paskirta Vasario 16 gimnazijos abiturientui Povilui Kazirskiui.

Dainininkė Pr. Bičkienė įdėnai 3 naujas lietuviškas plokštes, fortepionu pritarant kompozit. Vl. Jakubėnui. Įdėnuota M. Petrausko baladė „Jaunoji Lietuva“, liaudies pasaka „Nelaisvėje“ iš Vydūno rinkinio „Lietuvos Aidas“ ir priskiriama Mozartui „Lopšinė“.

Paskelbtas lietuviškos dainos konkursas visai Lietuvos Skautų Brolijai plačiame pasaulyje. Juo norima atgaivinti lietuviškąją dainą, kad ji vėl paplistų po visus skautų vienetus. Konkursas pradėtas balandžio 23 d. ir bus baigtas gruodžio 31 d.

Dr. J. Balys spausdina angliškai lietuviškų baladžių indeksinį katalogą.

Kun. K. Senkus Romoje ruošia didelį lietuvišką giesmyną, kuris apims senąsias ir naujas giesmes.

A. Škema parašė naują romaną „Keltas“.

Juozo Kralikausko romanas „Urviniai žmonės“, kuriame vaizduojamas Kanados kasyklų darbininkų gyvenimas, jau spausdinamas. Leidžia Lietuv. Knygos Klubas Chicagoje.

Pauliaus Jurkaus novelių rinkinys „Pavasaris prie Varduvo“ jau išspausdintas. Ilustravo dailininkas R. Viesulas. Leidžia Lietuv. Knygos Klubas.

Pontificia Universitetas Gregoriana Romoje išleido italų k. Z. Smilgevičiaus ištrauką iš disertacijos „La Dottrina Staliniana delle Collettivizzazione Agraria Integrata“. Joje duodama apskiai pavyzdžių ir iš Lietuvos gyvenimo bolševikinėje okupacijoje.

Jadvyga. Ivaškienė paskirta vieno vaikų darželio Adelaidėje direktore.

Dainijos karalinė konservatorijoje dirigento-kapelmestro egzaminus išlaikė lietuvis Ringoldas Kaufmanas, kilimo biržietis. Konservatorija ji su kitais trimis studentais pasiuntė 14 dienų į Stockholmą.

Tėvų Kelias, Venezuoloje kun. Ant. Sabaliausko SDB leidžiamas mėnesinis, gražiai iliustruojamas žurnalas, švenčia 5 metų sukaktį. Sukaktuvinis numeris išeis birželio mėnesį.

Gimnazijos vadovybė gauna iš Europos ir net užjūrio kraštų lietuvių užklaimus ir prašymus priimti jų vaikus mokyti ir Vasario 16 gimnazija. Vienas toks prašymas gautas ir iš Venecuelos, kur tėvai norėtų leisti ir gimnaziją savo 12 metų dukrą. Prašoma priimti vaikus į gimnaziją ne iš vargo, bet iš noro duoti jiems lietuvišką auklėjimą. Kelionės ir išlaikymo išlaidas tėvai imasi padengti.

Gimnazijos vadovybė principu pritaridama tokiame tėvų norui, tuo tarpu susilaiko nuo konkrečių sprendimų, kol bus išaiškinta tokių svetimųjų kraštų vaikų socialinė padėtis belankant Vokietijoje mokslo įstaigai.

Sovietų didžioji enciklopedija vietoj Berijos įsidėjo naujas žinias apie Beringo jūrą. Berija iš senųjų egzempliorių buvo iškirptas.

Redakcijai prisiūsta

Liudas Zeikus, Laiptai į tolimas, romanas, 1954 m., spaudė Draugo spaustuvė, Chicago III., 242 psl. Kaina \$2.50.

Prelato Konstantino A. Vasio gyvenimo bruožai, 1954, 24 psl.

Sėtonas grąšina pasauliui, šiurpus vėlinio apėsdimas mūsų dienomis JAV. Sulietuvino J. Dagelis. Išleido kun. Ant. Sabas. Spausdino Lietuvių Saleziečių spaustuvė Italijoje. Tiražas 3000. Parduodama po 50c. Knygelė gaunama adresu: Rev. A. Sabas, 68 Joseph St., Sudbury, Ont., Canada. Toronte — pas kun. B. Pacevičių šv. Jono Kr. parapijos klebonijoj.

Platiniojams 20% nuolaidos. Visuotinis Amerikos Lietuvių Kongresas 1953 metų, lapkričio mėn. 27-28 d., Morrison Hotel, Chicago III., kongreso eiga, sveikinimai, kalbos, apyskaitiniai pranešimai, nutarimai, aukos ir kita.

Aidai, 1954 m. balandžio mėn. Nr. 4 (70), 145-192 psl. Siame Nr. rašo: B. Brazdžionis, Vac. Biržiška, dr. P. Celiešius, A. Nasvytytė, G. Brown, M. Vaitkus, A. Baronas, V. Gidžiūnas OFM. Kaip visada, platūs

Vyr. Ateitininkų Federacijos Valdyba rugsėjo 5 dieną paskelbė pasaulio ateitininkų dieną. Tuo metu vyks at-kų kongresas Chicagoje ir ta pačia proga visa ateitininkiškoji šeima mintimis jungsis į vieną didžiulį būrį. Tuo metu vyks susirinkimai ir minėjimai visur, kur tik rasis bent keli. at-kai. O jų dabartinių metu yra beveik kiekvienam žemės rutulio kampelyje, nes tremties keliai šakojasi į visas kryptis.

Cikagos kardinolas Samuel Stritch sutiko dalyvauti ateitininkų kongreso metu ruošiamame bankiete, kuris įvyks paskutinio kongreso dieną ir bus visų darbų apvainikavimas. Kardinolo dalyvavimas kongresui suteiks dar daugiau orumo ir iškilmingumo.

Amerikos liet. mokytojų S-ga

Iš tremties atvykę lietuvių mokytojai pradėjo JAV organizuotis 1951 m. Tų metų lapkričio 18 d. Niujorke įvyko švietimo ugdymo suvažiavimas, kuris išrinko Centro valdybą JAV rytinėms sritims, numatė švietimo Tarybą švietimo reikalams tvarkyti ir nusistatė susirūšti su Illinois ir kt. sričių mokytojų organizacijomis.

Išsiaiškinus, Vyr. Centro V-bos pareigas nuo 1952 m. sausio 2 d. sutiko eiti Illinois liet. mok. sąj. valdyba. Vėliau susidarė mok. sąj. apygardos: Cikagoje, Niujorke, Bostone ir Los Angeles. Jos ir kairur atsiradę skyriai emė rūpintis švietimo bei lietuviškojo ugdymo problemomis vietose ir pradėjo rūpintis programomis bei vadovėliais. Programos pakviestų specialistų yra sudarytos. Jos taikomos tiems mokiniams, kurie kalba lietuviškai. Pernai Putname vykusioje 4 kongregacijų seselių kursuose programų klausimas buvo aptartas ir seselės siemet pasirodė savas programas toms mokykloms, kuriose lietuviškieji dalykai yra pridedamieji, o mokiniai dažnai visai nemoka lietuviškai. Bostoniškieji mokytojai pradėjo rūpintis leidimu vadovėlių. Išleido tuo tarpu „Naujuosius skaitymus“ ir A. Rinkūno jau pagal naują programą paruostą „Kregž dutes“ II dalį.

Rytinių JAV LMS C. V-bai vadovaujant, pagaliau husistatytą išrinkti visų JAV Centro valdybą korespondenciniu būdu ir prieš metus tam sudaryta rinkiminė komisija. Po kurio laiko Cikagos mok. sąj. pasiūlė savo paruostą laikinajam Am. L. Mok. Sąj. statutą, Centro valdybos pareigas pasiūlydama Ryt. JAV Centro valdybai. Tai buvo galutinai sutarta 1953 m. liepos 9 d., o liepos 20 d. pripažinta ALMS išikūrimo diena.

Centro valdybos pareigas pusmetį ėjo buvusi Ryt. JAV Centr. valdyba, kuri dabar tas pareigas perdavė ALMS Cikagos apygardos valdybai. Jos adresas yra: J. Kavaliauskas, 4716 So Marshallfield Ave., Chicago 9, Ill.

LRK Vargonininkų Sąj., vykdydama savo nutarimą suruošti dainų šventę, siemet organizuoja rajonines dainų šventes. Dainoms parinkti yra sudaryta Muzikinė komisija, kuri jau nustatė šventės repertuarą.

„Meždunarodnaja Kniga“, Maskvoje, turinti valstybinį sovietinio leidinių užsienyje platinimo monopolį, nebeprilma daugiau jokių naujų užsakymų sovietiniams leidiniams iš Lietuvos, Latvijos ir Estijos. Visi senieji užsakymai išbraukti.

Išgerk vieną Coke... tai puikus atsigaivinimas būnant krautuvėje

Ne be priežasties krautuvėse stovi šie raudoni šaldytuvai. Išgerus vieną Coke, pakyla nuotaika ir lengviau apsipirkti.

7c

Išskaitant federalinius mokesčius

"Coke" yra registruotas ženklas.

COCA-COLA LTD.

Parduodami namai, krautuvės, ūkiai

B. SERGAUTIS

REAL ESTATE & GENERAL INSURANCE
870 COLLEGE ST., tarp Ossington ir Dovercourt.
TELEFONAI: OL. 6381, OL. 6382

\$13.300 kaina. Bloor - Dovercourt. augstų, atskiras, mūrinis namas. Vieto garažui; įmokėti apie \$4.000.

\$13.500. Margueretta prie Bloor. 7 šviesūs ir nepaprastai jaukūs - švarūs kambariai. Kietmedžio grindys. Moderni ir didelė virtuvė. Vandenių - alyva apšildymas. Dvigubas garažas. Kiemas su vaismedžiais. Namų dviejų augstų ir pusio atskiras; įmokėti \$4.000.

\$13.500. St. Clair - Oakwood. 6 k., rug plytų namas, 2 mod. virtuvės, vieto garažui, nedidelis įmokėjimas.

\$9.900. Runnymede rajone. 6 kamb., mūrinis namas, alyva šildomas, moderni virtuvė.

\$15.500. Bloor - Keele. 6 kamb., atskiras, rug plytų namas, vand. - alyva šildomas, moderni virtuvė, garažas.

Be šių nuosavybės mes turime didelį pasirinkimą įvairia kaina, įvairių įmokėjimų ir įvairiose miesto dalyse visokių namų ir verslo vietų. Tamstoms mielai padarysime, suteiksime sąžiningai visas informacijas ir patarimus rinkamos sąlygos paskolų įmokėjimui, morkių užtraukimui, visokių išmokėjimų apdraudimams.

Lietuviams pirkimo - pardavimo atveju su malonumu patarnaus mūsų tautiečiai:

A. PELECKIS
Telefonas OL. 6381.
S. JUCEVICIUS
Telefonas OL. 6382.

\$14.200. Indian Grove - Bloor. 7 k., mūrinis namas, alyva šildomas, moderni virtuvė.

\$15.800. Indian Rd. - High Park. 8 k. mūrinis. Vand. šildomas; įmokėti apie \$5.000.

\$16.500. High Park - Roncesvalles. 8 kamb., mūrinis, atskiras namas; įmokėti \$5.000.

\$15.500. Bloor - Dufferin. 8 kamb., atskiras, mūro namas, 2 virtuvės, vieto garažui. Reikalingas remontas.

Tuščia krautuvė su namu. Dundas gr. prie Beattie. Mūro namas, 5 k. ir krautuvė tinkanti visokioms būtinumoms. Kaina apie \$14.000, įmokėti apie \$4.000.

Maisto krautuvė su namu. Prie Lietuvių Namų. Geram stovų mūro namas. 8 kamb. vand. šildomas, kietm. grindys. Kamb. dažyti, dvigub. garažas, krautuvė su visais įrengimais; įmokėti tik \$5.000, kaina apie \$18.500.

Be šių nuosavybės mes turime didelį pasirinkimą įvairia kaina, įvairių įmokėjimų ir įvairiose miesto dalyse visokių namų ir verslo vietų. Tamstoms mielai padarysime, suteiksime sąžiningai visas informacijas ir patarimus rinkamos sąlygos paskolų įmokėjimui, morkių užtraukimui, visokių išmokėjimų apdraudimams.

Lietuviams pirkimo - pardavimo atveju su malonumu patarnaus mūsų tautiečiai:

P. KRILAVICIUS
Telefonas OL. 6381.
A. MARCIS
Telefonas OL. 6382.

R. TESLIA

REAL ESTATE

Seniausia, didžiausia ir patikimiausia firma padedanti nusipirkti arba parduoti nejudomas nuosavybes; sudaranti paskolas; veltui suteikianti informacijas apie parduodamus namus, paskolas, būtinus ir tt.

BIURAI:

2390 Bloor Street West, Toronto
863 Bloor Street West, Toronto
575 Queen Street West, Toronto
1294 King Street East, Hamilton

MIELI HAMILTONIEČIAI!

Perkat, parduodat namą? Turit problemų su apdraudimu?

Nepamirškite manęs!

B. KRONAS

R. TESLIA

REAL ESTATE AND INSURANCE
1294 KING ST. EAST, HAMILTON, ONTARIO
Telefonas: 9-3558

J. J. ELLIS

REAL ESTATE

1072 BLOOR STREET WEST - TORONTO - TEL. ME. 2471

Sąžiningai ir maloniu patarnavimu visų tautų klientams mūsų firma yra įsigijusi gerą vardą Toronto visuomenėje ir sparčiai auga bei plečiasi, atidarydama vis naujus skyrius. Šiuo metu pas mus dirba virš 100 įvairių tautų agentų. Į dieną gauname apie 60 naujų namų pardavimų. Tai faktas, kad pas mus ir jų pasirinkimas tikrai didelis. Štai tik keletas pavyzdžių:

DURIE ST. - HIGH PARK. Visai atskiras, 6 neperein. kamb., gero mūro namas. Garažas su įvažiavimu iš gatvės. Kaina \$16.300, įmokėti \$4.000. Skambinti P. Malisaukas, OL. 6321.

EVELYN AVE. - ANNETTE. 11 didelių, gražių ir nepereinamų k., visai atskiras tikro mūro namas. Vandenių-alyva šildomas, dvigubas mūrinis garažas su priv. įvažiavimu. Kaina \$21.000, įmokėti \$5.000. Skambinti P. Malisaukas, OL. 6321.

DIVISION STR. - COLLEGE. \$14.500, įmokėti apie \$5.000, 9 neperein. labai gražių kamb., per 2 augstus namas. 2 virtuvės; kietmedžio grindys; vandenių-alyva šildymas; garažas. Skambinti P. MALISAUKAS, OL. 6321.

WOODSIDE-RUNNYMEDE. \$18.900 pilna kaina, visai atskiras, labai gero mūro namas, 7 kambariai per du augstus, kvadratinis planas, dvi virtuvės, kietmedžio grindys, pusiau įrengti kambariai, 11 augstų, didelės kiemas, 3 garažai, platus šoninis įvažiavimas. Skambinti P. Žulys, OL. 6321.

ROXTON RD. - HARBORD. \$17.900, \$6.000 įmokėti, visai atskiras, namas, gražus presuotų plytų, 8 nepereinamų kamb. per du augstus, dvi modernios virtuvės, vandenių-alyva šildomas, didelis gražus kiemas, du modernūs garažai, namas labai gerame stovyje. Skambinti P. Žulys, OL. 6321.

CRAWFORD - BLOOR. \$15.500 pilna kaina; labai gero mūro, pusiau atskiras, 7 kambariai, alyva šildomas, dideli nepereinami kambariai, kietmedžio grindys, vieto garažui, žemos įmokėjimas, balansui vieno atviro skola. Skamb. P. ŽULYS, OL. 6321.

RUSHOLME - COLLEGE. \$7.000 įmokėti, puikus, atskiras, 13 kamb. namas, 2 augstai. 3 virtuvės, 3 vonios, privatus įvažiavimas, 2 mūriniai garažai. Skambinti V. Lunys, OL. 6321.

INDIAN RD. - HIGH PARK, 11 k. per 2 augstus. Atskiras duplexas, 3 virtuvės, 2 vonios, šoninis įvažiavimas; įmokėti apie \$8.000. Skambinti Vyta. Lunys, OL. 6321.

DURIE - RUNNYMEDE. \$13.500, įmokėti apie \$3.500, 6 kamb., atskiras mūrinis namas, moderni virtuvė, kietm. grindys, neperein. kamb., garažas, galima tuojau užimti. Skambinti P. Kerberis, ME. 2471.

DELAWARE - COLLEGE. \$18.500, įmokėti apie \$6.000, puikus 7 ir saulės kamb., atskiras mūrinis namas, alyvos šildymas, moderni virtuvė, kvadratinis planas, kietmedžio grindys, garažas po namu. Puikus parkinis, be skolų. Skambinti P. Kerberis, ME. 2471.

HIGH PARK BLVD. \$33.000, įmokėti apie \$15.000, 16 kamb., atskiras, gerų plytų tripleksas, koršto vandens - alyvos šildymas, garažai, kietm. grindys, be skolų, geras pajamų namas. Skamb. P. Kerberis, ME. 2171.

SYMINGTON - DUPONT. \$14.200, įmokėti apie \$3.000, 6 kamb., mūrinis namas, kietm. grindys, naujas garažas, namas labai gerame stovyje. Skambinti P. KERBERIS, ME. 2471.

CONCORD - BLOOR. \$2.900 įmokėti; pusiau atskiras 7 nepereinamų kambarių namas; garažas. Greitas užėmimas. Skambinti P. Grybas ME. 2471.

HUMBERSIDE - DUNDAS. \$3.000 įmokėti, pusiau atskiras 6 kambarių namas, vieto garažui. Greitas užėmimas. Skambinti P. Grybas ME. 2471.

DUFFERIN - DAVENPORT. \$2.500 įmokėti; atskiras 6 kambarių namas, dvi virtuvės, alyva šildomas; labai gražus kiemas. Skambinti P. Grybas, ME. 2471.

WILLARD - COLBECK. \$17.900, įmokėti \$6.000. Atsk. ruošytų plytų, 7 kamb. per du augstus namas, alyva šildomas, moderni virtuvė, 4 gabalių vonia, kvadratinis planas, garažas. Balansui vieno skola. Skambinti P. GRYBAS, ME. 2471.

MONTROSE - HARBORD. \$15.000, įmokėti \$5.000. Pusiau atskiras, 8 nepereinam. kamb. namas, 3 virtuvės, dvigubas garažas. Balansui vieno skola. Skambinti P. GRYBAS, ME. 2471.

BERESFORD - ANNETTE distrikte. S. B. k. gerame stovyje Kaina \$14.200 - \$3.500. Skambinti J. ZEMAITIS, ME. 2471.

DUFFERIN - COLLEGE, trijų augstų 9 k. gerame stovyje, vieto garažui; \$215 mėn. pajamų. Kaina \$16.500. Skambinti J. ZEMAITIS, ME. 2471.

DUFFERIN - DUNDAS, labai gerame stovyje, 6 k. plytų mūro namas, garažas; lengvi morkiečiai. \$14.500 - 4.000. Skambinti J. ZEMAITIS, ME. 2471.

Mann & Martel

REALTORS
1245 Bloor St. W. - Tel. OL. 8481
Prie Lansdowne

Namų telefonai:

J. TAMULIONIS-OL. 8074. Z. UMBRAZŪNAS-ME. 0667

Gerai žinoma ir lietuvių išbandyta namų pirkimo - pardavimo įstaiga, įsigijusi mūsų tautiečių gerą vardą.

1. Siūlome plačiausią namų pasirinkimą visame Toronte.
2. Nemokamai suteikiame visas informacijas.
3. Sudarome labai geromis sąlygomis paskolas iš bankų.
4. Atliekame visas morkiečių operacijas.

\$2.000 įmokėti. St. Clair - Dufferin. 6 k., mūrinis, labai puikus viduje, vienas atviras morkiečių balansui 20 metų. Skambinti Z. Umbražūnui.

\$2.500 įmokėti. Glenlake-Oakmount. 6 k., ruošytų plytų gražus ir modernus namas, atskiras, kvadratinis planas, dideli ir šviesūs kambariai, moderni virtuvė, vandens-alyvos šildymas, 2 garažai. Gražus sodas. Skambinti Z. Umbražūnui.

\$2.500 įmokėti. Argyle - Dovercourt. 7 kamb. mūro piekdis, dideli ir gražūs kambariai, 2 modernios virtuvės, 2 garažai. Viso tik \$12.500. Skambinti J. Tamulioniui.

\$2.900 įmokėti. Bloor - Delavare. 8 k., 3 virtuvės, 2 garažai, tvarkingas ir gerai užlaikytas labai gerų pajamų namas. Skambinti Z. Umbražūnui.

\$3.000 įmokėti. Caledonia - St. Clair. 6 kamb., mūrinis, pusiau atskiras, modernus šildymas, dideli kamb., garažas. Viso \$12.900. Skambinti J. Tamulioniui.

\$3.500 įmokėti. Geoffrey - Roncesvalles. 8 kamb., atskiras, mūrinis namas, labai geri kamb., puikus kiemas ir garažas. Retas pirkiny. Skambinti J. Tamulioniui.

\$3.500 įmokėti. New Toronto, 7 ir 2 saulės kamb., atskiras mūrinis namas, garažas, kambariai, vandens - alyvos šildymas, garažas, geras pirkiny tik \$13.500. Skambinti J. Tamulioniui.

\$4.000 įmokėti. Wales - Bellevue. 8 kamb., mūrinis namas, nepereinami kambariai, alyvos šildymas, "nera" garažas. Viso apie \$12.800. Skambinti J. Tamulioniui.

\$4.000 įmokėti. St. Clair-Lansdowne. 8 k., mūrinis, 2 ultramod. virtuvės, 2 garažai, alyvos-vandens šildymas, kilimai ir daug priedų cina su namu, vienas atviras morkiečių balansui. Skambinti Z. Umbražūnui.

\$4.000 įmokėti. High Park-Parkdale. 9 k., mūrinis, atskiras, nepereinami k., 2 virtuvės, alyvos šildymas, garažas, vieto antram garažui. Skambinti Z. Umbražūnui.

\$4.000 įmokėti. Ossington - Bloor. 8 k., mūrinis, 2 mod. virtuvės, alyvos šildymas, 2 garažai, ramioje ir gražioje gatvėje. Skambinti Z. Umbražūnui.

\$4.500 įmokėti. Dovercourt - Dundas. 8 kamb. mūrinis, pusiau atskiras namas, dideli kamb., 2 modernios virtuvės, vandens - alyvos šildymas. Geras pirkiny. Skambinti J. Tamulioniui.

\$5.000 įmokėti. Clendenan - Annette. 8 kamb. mūrinis, pusiau atskiras, dideli kambariai, 2 modernios virtuvės, puikus namas. Skambinti J. Tamulioniui.

\$5.000 įmokėti. Bloor - Windermere. 7 k., mūrinis, atskiras, alyvos šildymas, moderni virtuvė, garažas. Skambinti Z. Umbražūnui.

\$5.900 įmokėti. St. Clair - Yonge rajone. 11 k., atskiras, didelis mūro namas, padalintas į du apartamentus 2 virtuvės, 3 vonios, vandens - alyvos šildymas, garažas, šoninis įvažiavimas, atviras morkiečių balansui 10-čiai metų, pajamų \$200 į mėnesį ir veltui privatus apartamentas sovinkui. Skambinti Z. Umbražūnui.

\$6.000 įmokėti. Jammeson-King. 14 kambarių atskiras, mūrinis namas, labai dideli kambariai, didelis kiemas su šoniniu įvažiavimu, 3 virtuv. ir vonios, reikalingas vidus sutvarkymo. Proga uždirbti, nepažeistų progos, nes ilgai reikia laukti iki sekančios. Skambinti J. Tamulioniui.

\$7.000 įmokėti. Armadale - Bloor; puikus 7 kambarių mūrinis, atskiras namas, geros grindys, puikus vidus, labai gražioji vieto; vandens alyvos šildymas; garažas; ekstra tualetas ir dušas rusyje. Viso apie \$19.000. Skamb. J. Tamulioniui.

\$14.500 pilna kaina. Annette - Gilmore. 8 k., mūrinis, atskiras, 2 mod. virtuvės, garažai vieto, labai geri morkiečiai, gal eis už \$5.000 įmokėjim. Skambinti Z. Umbražūnui.

\$18.500 pilna kaina. Sunnyside - High Park. 9 k., mūrinis, atskiras, 2 gražios virtuvės, vandens-alyvos šildymas, rasy žaidimų kambarius su baru, garažas. Skambinti Z. Umbražūnui.

Mes dirbame 24 valandas

THE VICTORY FLORIST

Mūsų krautuvė dvejose vietose:

749 QUEEN ST. E.
Tel. RL 5804

576 QUEEN ST. W.
Tel. EM. 3-1618

PERKANT - PARDUODANT NAMĄ AR KITOKIĄ NUOSAVYBĘ

KREIPKITES Į LIETUVIŠKĄ BIURĄ

A. MINIOTA

REAL ESTATE & BUSINESS BROKER

1333A Dundas St. W., Toronto OL. 8443 - OL. 8444

Visais biznio reikalais mūsų agentai nemokamai suteiks informacijas lietuvių kalboj ir mielai Jums patarnaus pirkimo - pardavimo atveju.

Mes patarnaujame teisingai, skubiai ir savo kalboje.

\$500-\$1.500 galite gauti per mūsų biurą tik už Jūsų parą, be žirantų, jei Jums trūksta pinigų įmokėjimui perkant namą.

Mūsų prityrę teisininkai pigiai sudaro pirkimo - pardavimo dokumentus.

Mūsų šios savaitės pasiūlymai:

Įmokėti \$3.000. Dundas - Lisgar, 7 k. mūrinis, 2 virtuvės, garažui vieto. Kaina \$13.000.

Įmokėti \$25.000. Prie Simcoe ežero "General Store" su modern. įrengimais, 4 metų senumo mūrinis, 8 k., moderniai įrengtu namu, garažais, dideliu sklypu. Metinė apyvarta apie \$70-80.000. Kaina \$45.000.

Įmokėti \$7.000. Kvietių ir gyvulių ūkis iš 100 akrų. Geri trobesiai ir inventoriai. Netoli Simcoe ežero. Kaina \$17.500.

Įmokėti \$2.000. Vasarnamis iš 5 k., sklypas 50 ant 185 pėdų, prie Simcoe ežero. Kaina \$5.000.

\$8.000 įmokėti. Evelyn Ave., 12 k. atsk., labai gero mūro duplexas, vandenių šild., didelis kiemas, 2 mūro garažai, privatus įvažiavimas. Viena skola 10 metų. Kaina \$24.000.

\$10.000 įmokėti. Glenlake - Bloor, 13 k., atskiras mūr. duplexas, vandenių šildomas, 2 garažai, privat. įvažiavimas, labai gražus ir didelis kiemas. Viena skola balansui 15 m. Kaina \$25.000.

\$8.000 įmokėti. Rusholme Rd., 13 k. per 2 augstus, atskiras duplexas, vandenių šildomas, 2 mūro garažai, privat. įvažiavimas. Viena skola 10 metų. Kaina \$24.000.

\$10.000 įmokėti. High Park-Annette, 12 k. mūrinis, atskiras, vand. šild., 2 virt., 2 gar., 2 vonios, 2 privažiavimai į garažus, puikus kiemas, pajamų namas, balansas vienai skola. Užėmimas tuojau. \$25.000 pilna kaina.

\$8-10.000 įmokėti - High Park-Annette, 12 k. mūrinis, atskiras, vand. šild., 2 virt., 2 gar., 2 vonios, 2 privažiavimai į garažus, puikus kiemas, pajamų namas, balansas vienai skola. Užėmimas tuojau. \$25.000 pilna kaina.

\$8-10.000 įmokėti - High Park-Annette, 12 k. mūrinis, atskiras, vand. šild., 2 virt., 2 gar., 2 vonios, 2 privažiavimai į garažus, puikus kiemas, pajamų namas, balansas vienai skola. Užėmimas tuojau. \$25.000 pilna kaina.

F. Jonynas

Telefonas įstaigos OL. 8444
Namų OL. 2972.

P. Dambrauskas

Telef. įstaigos OL. 8443
Namų JU. 6198

W. A. LENCKI, B.A., L.L.B.

Teisininkas -
Advokatas - Notaras

100 Adelaide St. W.
Room 107

Telefonas EM. 6-4182
Toronto

JEFFERY, JEFFERY & FROST

Advokatai, etc.

91 Yonge St., Toronto
Tel. EM. 6 5255

Prasoma kreiptis į
N. CEPULKAUSKIENE

GEORGE BEN, B.A.

teisininkas -
advokatas ir notaras.

Kalba slavų kalbomis.

1147 Dundas St. W., Toronto
Telef. OL. 4313

Seymour Hermant

ADVOKATAS, NOTARAS
ir tt.

Suite 410

394 Bay St., Toronto, Ont.
Telef.: EM.4-9912

Vienintelis licenzijuotas
elektros kontraktorius

J. BARAKAUSKAS Master Electrician

Atlieka visus elektros instaliacijas bei pataisymo darbus, bet kur.

Zemiausias kainos
236 HUMBERSIDE AVE.
Telef. LY. 9947
Toronto

DEMESIO!

Lietuviai Elektros - Radio
Technikas

ANTANAS CEPONIS

Taisau, patikrinu, prijungiu ar perstatu:
europietiškus ir vietinius radijo aparatus, patefonus, visų paskirčių automatus. Kintamos ar tiesioginės srovės motorus.

Be to, apimu namus pilnam instaliavimui ar pakeitimui srovės, duodu techniškus patarimus.

Skambinti telef. KE. 1080
44 GWYNNE AVE., TORONTO

Didžiausia

lietuviška pardavimo įstaiga

Toronte. Perkant ar parduodant nepatingėkite paskambinti mums, nes:

1. Gausite pilnas informacijas ir patarimus veltui;
2. Turime įvairiausių namų pardavimų vakarų Toronte;
3. Iš visų mūsų įstaigoje dirbančių pardavėjų - aštuoni kalba lietuviškai;
4. Skoliname pinigus įmokėjimo padidinimui;
5. Sudarome naujus morkiečius ir parduodame esamus morkiečius.

ŠIA SAVAITĘ TURI BŪTI PARDUOTI:

\$2.500 įmokėti. Bloor - Brock, atskiras, 6 k., dvi virtuvės, įvažiavimas į kiemą.

\$2.500 įmokėti. College - Bathurst, 7 kamb., alyvos šildymas, įvažiavimas į kiemą, tik už \$11.000, geras pirkiny.

\$3.000 įmokėti. High Park, 6 kamb., alyva šildomas, sklepe kambarys, nepereinami kambariai.

\$4.000 įmokėti. Bloor - Indian gr., 7 kamb., gero mūro, alyva šildomas, proga išsigyti gerą namą ir gerą vietą.

\$5.000 įmokėti. Bloor - Dufferin, 8 kamb. per du augstus, gero mūro ir vidaus, neparkinamas, pagal savo vietą.

\$5.000 įmokėti. Queen - Dovercourt, 10 kamb., mūrinis, įvažiavimas, gerai užlaikytas ir visa kaina tik \$15.000, turint geras pajamas.

\$5.000 įmokėti. Bloor - Runnymede, 7 kamb. per du augstus, atskiras mūrinis namas, šoninis įvažiavimas, garažas.

\$6.000 įmokėti. Roncesvalles - Geoffrey, 9 kamb., atskiras mūrinis namas, gerų plytų, didelis kiemas, garažas, vandenių - alyva naujas įvažiavimas, vieno skola ilgam laikui, tuojau užimamas, geras pirkimas.

\$7.000 įmokėti. ant Woodside, 7 kamb., pu

MAO PLANAS

Senato daugumos vadas Knowlandas, prieš kiek laiko apvažiavęs Tol. Rytus ir laikomas vienu iš geriausių to dalyko žinovų JAV-se, balandžio 28 d. prie oficialaus posėdžio protokolo prijungė vieną dokumentą, iš seniau atskleidžiantį Maoceungo paruoštą naują pasaulines revoliucijos planą, numatantį, kaip jį būtų galima lengviausiai įvykdyti atskiromis fazėmis. Maoceungas, raudonasis Kinijos viešpats, trumpai ir aiškiai nurodo, kad bent šiuo metu dar reikia vengti oficialaus visuotinio konflikto, nes bolševikinis blokas dar nėra tiek sustiprėjęs, jog būtų tikras pergale. Tačiau to tikslas siekti jis mano palaipsniui, tam tikrais tarpiniais, išnaudojamas kiekvieną palankiausią momentą. Minimas planas buvo pernai smulkiai aptartas su svarbiausiais Sovietų pareigūnais Maskvoje per Mao ir užs. reik. ministerio Ču En Lai vizitą.

Pirmutinis sovietinės diplomatinės ofenzivos tikslas yra visais galimais būdais izoliuoti JAV-se, griežčiau prieš bolševikus nusistatčiusius politikus ir vadus pakeičiant netokiais griežtais. Britaniją norima "paimti" pasiūlant jai kuo patogiausią prekybos sutartį, o Prancūziją palaužti išnaudojant jos pervargimą bevedant karą ir Vokietijos stiprinimą baimę, kur daugiau vokiečių nei bolševikų bijosi net toks politikas, kaip Heriot.

Kinijos svarbiausiu uždaviniu laikomas Formozos atgavimas ir baigimas karinių operacijų Indokinijoje, sukeliantį iki maksimumo vietinių gyventojų neapykantą prancūzams ir amerikiečiams. Prancūzus raudonieji numato priversti pasitraukti iš Indokinijos, sudarydami paliaubas, o taip išjungę "užsieninę intervenciją", paskiau sustiprinta

kom. propaganda ir infiltracija, skelbiami gyventojų iš "reakcinio elemento" išvadavimą, su laiku tikisi visai juos paimsi savo kontrolėn. "Išvadavus Indokiniją", paskiau panašiu būdu numatoma taip pat "išlaisvinti" Tajik, Burma, Indonezija. Tada Rytuose ir Pietryčiu Azijoje bus galima sudaryti 25 mil. gerai apmokytų karių armiją, galinčią kiekvienu metu vykdyti skirtuosius uždavinius. Ji, iš vienos pusės, vers kapitalistinius kraštus taip pat ginkluotis ir ginklavimosi reikalams išleisti milijonų sumas, patiems silpnėjanti ekonomikai, kol galų gale jie turės vsiai susmukti, iš kitos — ji padės "išlaisvintuose kraštuose" kapitaluoti valdanciąją klasę.

Paskiau ateis eilė arabų kraštams ir Afrikai, o susilpnėjusi Europa užkūlis tiek sumuks, jog komunizmui joje įsigalėti tebus tik laiko klausimas. Maoceungo memorandumas baigiamas viltingu pareiškimu, jog "per 20 metų pasaulinė revoliucija bus įvykys faktas".

O dabar prie jo vykdomo bolševikai, kalbėdami apie tariamą galimą kapitalistiniams pasauliui sugyventi su komunistiniu, nuosekliai ir eina. Pradedama nuo mažųjų kraštų, nuo tokių vietovių, kur organizuojamas "išlaisvinimo sąjūdis prieš interventus ir kolonizatorius", o raudonoji imperija visą laiką tik didėja ir didėja. Tai grasus įspėjimas visam laisvam pasauliui, kas jo laukia, jei is nebus pakankamai vieningas ir budrus. Dabar ateina eilė veikti Vakarams, jei nenorima dar daugiau pralaimėti ir susmukdyti savo prestižą, ypač darant tokia atsitraukimus, kaip kad Zenevoje... Galimas dalykas, kad JAV ateis į vieton kitų daugiau remis Ispanija, Italija ir Vak. Vokietija. ELTA.

Kvietimas į atsargos kariuomenę

Jau vien iš spaudos matome, kad šiandien gyvename nuolatinėje tarptautinėje įtampoje. Tad kyla klausimas, ko mes galime laukti ateityje.

Cia yra trys galimybės. Pirmiausia padėtis gali pasitaikyti ir įsiviespatauti taika bei sutarimas; antra — mes ir toliau galime likti gyventi tokioje pacioje grėsmingoje įtampoje neribotą laiką; trečia — padėtis gali dar labiau pablogėti ir mes pagaliau galime atsisturinti atviro karo akyvaizdoje. Cia ir kyla klausimas, kaip mes galėtume paveikti būsimą tarptautinių santykių raidą.

Jei mes kariškai būsim silpnai, mes skatinsime minėtąją trečiąją alternatyvą. Jei kariškai būsim stiprūs, greičiau sulauksime pirmosios alternatyvos arba — blogiausiam atvejy — padėtis liks nepasikeitusi, kaip dabar. O visdėlto yra daug geriau gyventi įtampinė, negu pergyventi karą, kurį neišvengiamai sektų vergija, jei jis būtų pralaimėtas.

Panašiai samprotavimų išvadoje, Kanados vyriausybė nusprendė, kad kraštui reikalingas didesnės ginkluotosios pajėgos. Tačiau tuo pat metu buvo pripažinta, kad Kanadai nuolatinė didėliai armijai sukurti pritrūktų vyrų ir pinigų. Dėl to kaip kompromisas nuspręsta Kanados ginkluotąsias pajėgas padalinti į

dvi dalis — nuolatinę kariuomenę, kurios nariai tam skiria visą savo laiką ir atsargos pajėgas, kurios nariai tam skiria tik dalį savo laiko.

Nuolatinės Kanados kariuomenės uždavinys sudaryti kad ir mažą, judrią ir gerai ginkluotą pajėgą, galinčią pasipriešinti bet kokiai staigiai užpuolimui. Tuo tarpu atsarginių pajėgų uždavinys pateikti didelį skaičių apmokytų karių, kurie galėtų būti mobilizuoti per tą laiką, kurį laiduotu nuolatinė kariuomenė. Atsarginiai, jei juos pašauktų į ryto, negalėtų sudaryti efektingai kovojančių pajėgų. Dėl to tai taip trūksta kariuomenei vyry. Atsargos kariuomenė Kanados ginkluotose pajėgose gali ir turi suvaidinti savą vaidmenį. O to galima pasiekti tik tada, jei kiekvienas fiziškai tinkamas vyras tarp 18 ir 45 metų, įsijungs į atsargos junginius.

Dėl to aš prašau visus šitokiai tarnybai tinkamus vyrus atvykti į 42 Medium Regiment, Royal Canadian Artillery, University Ave. Armouries, Toronto, Ont. kurį pirmadienį tarp 8 ir 10 val. vakare. Atvykus teirautis Captain McCloskey. Jei pasikalbėjus kas nenorėtų prisijungti prie mūsų, bet mielai norėtų prisijungti prie pėstininkų, šarvuotųjų vyrų ir pinigų. Dėl to kaip kompromisas nuspręsta Kanados ginkluotąsias pajėgas padalinti į

K. McCloskey, Capt.

UKRAINIEČIŲ LAISVĖS KOVOS ORGANIZACIJA

Augsburge sudarytas ukrainiečių politinis centras, pasivadinęs "Ukrainais Nacionalnada" — "Ukrainiečių Tautinė Taryba" — atliekas visos tautos atstovybės funkcijas, šiuo metu yra įsikūrus Munchene ir yra pasiryžęs savo darbą to dirbti, kol jį būsimoji laisvoji Ukrainoj pakeis laisvai visos tautos išrinkta konstituta. Tautinė Taryba tęsia toliau Ukrainiečių Tautinės Respublikos, paskelbtos 1918 m. sausio mėnesį Kijivo mieste, pradėtasias tradicijas. Jos vykdomąjį organą sudaro ukrainie-

čių egzil. vyriausybė, turinti savo atstovus JAV-se ir įvairiuose Europos kraštuose.

Tautinė Taryba ir egzil. vyriausybė yra sudaryta koaliciniais pagrindais. Svarbiausios partijos, sudarancios tarybą, yra šios: 1. daugiau senosios kartos respublikinės - liberalinės krypties Ukrainos Tautinė - Valstybinė Sąjunga, 2. Ukrainos Socialistų partija, 1950 m. sudaryta iš 4 ligi tol atskirai veikusių ukrainiečių socialistinių partijų, 3. Ukrainos Revoliucinių Demokratų partija, veikianti pagal li-

GUDAI IR MES

Demokratijoje spauda tautą informuoja, per publicistus, komentatorius ir išsako žmonių troškimus, valią. Laisvose žmo-nėse, glūdi tiesos, tikrovės intinktas, kurį senovėje aptardavo "Vox Populi — vox Dei". Šiame gaivios Kanados lietuvių laikrašty mes išreiškėme norą, jog mūsų veiksniai draugautų su ukrainiečiais. VLIKE tuo reikalu buvo daugiausia padaryta; iš kitur irgi buvo pranešama apie glaudžius ryšius su tauta, 20 kartų galvomis skaitlingesne, myliomis nuo Lietuvos atitulosia.

Manėme, jog reiktų mūsų veiksniams ieškoti susitarimo su nuosaikesniais lenkais, nes kaip dr. C.R. Jurgela "TZ" savo "tiksliai" atpasakotoje nuomonėje tvirtino, to reikalauja "gyvybiniai, esminiai lietuvių tautos interesai". Atrodo, jog tai galėjo paskatinti politikų informacinius pasitarimus šių metų pradžioje Niujorke.

Lenkai atžagari

Jau Dievas mus taip sutvėrė, kad mes lietuviui siūleme lenkams bendradarbiauti, jeigu tik jie pripažintų Vilnių teisėms šeiminkams. 1939 m. įvykiais lietuviui irodė pasauliui neturį keršto lenkų tautai, svetigiai priimdami tūkstančius išdidžių pabėgėlių ir savo žemę ir atsikardami smogti Lenkijos nugaron Hitlerių spiriant. Net pastarosiomis savaitėmis ALT, norėdama pagerbti lenkų švenčiamą Konstitucijos dieną, atsisakė lietuvių teisės būti apklusinėjamais gegužės 4 d., perleisdami ją tolimesniais lenkų apklusinėjimui. Laiške Kersteniui ALT brėžė, jog šituo norima parodyti "solidarumą su visomis tautomis, kurios kencia po komunistinio prispaudimo letena". O ką lenkai? Lietuviams pradėdant liudymus garbingasis atstovas Kersten, kažkieno prispirtas, primygtinai kartojo, jog Komitetas nenorįs klausytis tarpusavio teritorinių ginčų turėdamas galvoje Vilniaus klausimą. ALT perleista dieną, Amerikos Lenkų Kongreso pirm. Rozmarek ir dar koks tai liganosis, vėl atskleidė lenkišką taktą ir kaikiurių pil-sudskiškai teuteišiškų morale, šaukė, jog lenkai niekad nepa-liausi reikalavę Vilniaus ir Lvi-vo. Gi lenkų vienybės formuotai Londono išdavikais apšaukė lenkus, kurie manytų, jog su lietuviiais ir ukrainiečiais visdėlto reiktų susitarti. Nuosekliai abiejų tautų veikėjus šitokia rai-da liūdino. Tokių sūkavimų,

Niujorko bendradarbio ALMAUS

kaip Julius Smetonos "Vienybėje" (Man lenkai visuomet pasiliks pasalingais Vytauto karūnos vagimis, lietuviškų žemių grobikais, Lietuvos istorijos falsifikatoriais ir šlykščiais šmeižikais") jausminis neišvengiamumas ir jų beprasmiškumas suprantamas hydroatominėje Jungtinių Tautų eroje.

Prašome dėmesio gūdams! Almui natūraliausi susigrupavimu regionalinėje unijoje būtų Balto-Gudijos tautos. Siekdamos su šiuo klausimu supažindinti "TZ" skaitytojus (apgailėtaudamas, jog šitokia informacija ir tyrinėjimų neužiima veiksniai gerai apmokami ir neišvarginti asmenys), jis kreipėsi į eilę lietuvių, gudų, estų ir latvių, kviesdamas pasisakyti. Iš lietuvių teatsakė kanadietis istorikas, nors ir sirgdamas ir persi-krovęs darbas. Kiti — veiksniai, klebonijos, universitetuose — pakartotinai užklausti, teatsakė: "Mums tik jau nereikia vesti ožio ir daržų(!)"; "Mes juridinis, valstybinis veiksnys, o jie kas?"; "Apie šį reikalą būtinai veikalas, ne kokia tai laikraščio bendradarbio ankietą". Jie sakėsi suprantą gudų tautoje vykstantį tautinio atgimimo "basanavišką" judėjimą ir manė, kad lietuviams nevertėtų susirūsti ar bendrauti su tauta, kurios atskilimas nuo Rusijos matuškos yra dar labai problematiškas bei neaiškus. Atsakymai įvairuoja — išvados paliekamos kiekvienam apsispręsti.

Prašome dėmesio gūdus, nuo amžių kaimynus, su kuriais pe-tys į petį žygiavo Vytauto pulkai, kurių 12 milijonų jau 1918 m. pareikalavo laisvės gyvuoti. Ateityje jie ne tik dengtų Lietuvą ir Europą nuo Eurazijos ordu, bet būtų ir didi rinka Lietuvos ir tranzito prekybos. Istorija ir ambicijomis galėtume pasidalinti, o sienų klausimas sušvelnėtų gyvenant konfederacijoje ar federacijoje.

Kas valdė DL Kunigakštiją?

Gudų atsakymai dvejoji. Dr. Stankievič iš Brooklyno, N.Y., aiškino, jog "jo nuomone Lietu-vo Kunigakštija buvo krivičių (Kryvian) — gudų — valstybė, išsivysčiusi iš vietinių savivaldybių su keliomis autonominėmis teritorijomis (Zemaičiai, Polocko, Vitebsko) — kraštai, kurie įrodė savo savistovumą prieš

Lietuvos kunigakštijos susiformavimą. Kadangi ir Lietuvos kunigakštija per visą laiką buvo jungta ir Lietuvos tautinė teritorija (iki 1411 metų be Zemaičių (? Red.), todėl reiktų sutikti, jog Lietuvos kunigakštija buvo bendras krivių — lietuvių palikimas — kūrinys".

Gudų dr. X., gražiai lietuviškai rašytam laiške aiškino, jog jo supratimu DLK buvusi bendra gudų — lietuvių valstybė, kuriai pirmais šimtmečiais vadovavo lietuviai, viduriniais — gudai, o užbaigę sulenkėjusi gudų lietuvių bajorija.

Šiuo klausimu lietuvių tezė buvo: "Didžioji Lietuvos Kunigakštija ankstyvajame periode 14-16 amžiuje beabejo buvo "Commonwealth" charakterio — istorijos pagimdytos atskirų sričių gyvenimo formos buvo nepaliečiamos, o visus jungė interesus. Tačiau vėliau — pounijniais laikais — sritiniai skiriamai išnyko ir formavosi vienalytė bajoriškoji respublika... Tai, DLK yra bendra įpėdinė (heritage). Šito bendro lietuvių — gudų gyvenimo įbrėžtieji bruožai gūdus išskyrė nuo rusų ir kitų slavų. Jei tiek amžių jie būtų gyvenę su rusais, vargu ar šiandien jie išvis beegzistuoti. Tačiau titulo paveldėtojai tenka pripažinti lietuvius. Ir vardas ir senosios valstybės centras lietuviški ir visi pagrindiniai vadovaujantys asmenys buvo lietuviai".

425 metai "Codex Lituanicae"

Kad išryškinti kaip kas suprantą DLKunigakštijos valstybingumo įpėdinystę, Almus pasiteiravo kieno nuopelnu ir kieno teisinga sistema išreiškia Lietuvos statusas, kuriam šiomet sukanka 425 metai. Dr. John Stankievič turėjo aiškų atsakymą: "Lietuvos Statutai (1529, 1566, 1588) yra krivičių (Kryvian) kodeksai, nes juose atspindi krivių elementarinę (customary) teisę ir yra surašyti Polocko, Vitebsko, Smolensko bendruomenių (principality) nuostatai. Dėlto laikyčiau Lietuvos Kodeksą kitu įrodymu DLKunigakštijos krivičių valstybingumo. Turėčiau pastebėti, jog šis klausimas (DLK valstybingumas (Statesmanship) tebeprklauso mokslui ir neturėtų tapti veiksnio krivių — lietuvių dabartinuose politiniuose santykiuose. Krivičiai tuomi neieško sau kokių privilegijų. Tačiau, jie privalo laikyti DLKunigakštiją savo valstybe, nes kitaip jie turėtų atsisakyti savo istorinio pagrindo (otherwise they would have to renounce objective research of their past)".

Dr. X. dėl Statuto: "Kuri tauta buvo Lietuvos Statuto autorium, geriausiai ir autoritetingiausiai liudija pats Trečiojo Statuto 1588 m. redaktorius ir leidėjas DLK kanceleris L. Sapieha. Statuto prakalboje jis sako: "Jeigu kuriai tautai gėda savos teisės nežinoti, tai turbūt m u m s, kurie ne kokia svetima kalba, bet savąja, teisės surašytas, turime". Kitą vietą Sapiega sako: "Naujas Statutas daugelyje vietų išmintingųjų, žinančių teisę, mūsų tautos rinktų žmonių, pataišytas yra" (Žiūrėk J. Lappo: 1588 metų Lietuvos Statutas, II tomas, Kaunas, 1938 m. psl. 17, 11). Jeigu sena gudų kalba Lietuvos statuto buvo "sava" ir Sapiegai, ir visi tautai, kurios vardu Sapiega kalba, jeigu tie "išmintingųjų žmonės" buvo iš "mūsų gudų kalbos tautos — tai lieka vienintelė logiška išvada, jog gudų tautos protėviai Lietuvos Statutą laikė savo kūriniu. Tokios nuomonės laikosi ir dabartiniai gūdai".

Šiuo klausimu kitokią nuomonę turi lietuvių istorikai, kurių vienas šitaip atsakė: "Lietuvos Statutas negali būti laikomas gudų kūriniu vien dėlto, kad turį aiškiai vakarietišką charakterį — Romos ir kanonų teisės principus. Jei jis būtų gudų (jė tu metu tebebuvo pravoslavai), pagrindą sudarytų vadinamoji rytų slavų, Kievo valstybėje susikūrusi, teisė". Trumpai — drūtai.

Dabartiniai pabaltiečių — gudų santykiai
Latvis ("Latvijos" red. N.Y. A. Zverins) — juos laikytų keistais. "Tai apgailėtina. Turime ieškoti draugystės. Gudų situacija Maskvos imperijoje prilygsta mūsų. Mes turime juos remti moraliai jų kovoję prieš Maskvą ir stiprinti jų nepriklausomybės ir laisvės troškimą, prisimenant didingą Lietuvį — Guo- valsybę ir gudų — lietuvių etninį bendrumą".

Gudai: "Santykiai tarp krivių su latviais ir estais yra draugiški, bet neaktyvūs. Privata (Nukelta į 8 psl.)

ATEITININKŲ VASAROS STOVYKL

Šiais metais ateitininkų vasaros stovykla ornaizuojama pas p. Daubarį prie Erie ežero, netoli Dunville miestelio.

Vieta turi visas stovyklai sąlygas. Ežero krantas smėlėtas, pakraščius negilu — tinka maldymuisi tiek vyresnio amžiaus, tiek patiems jauniausiems stovyklautojams. Netoli ežero esantis miškelis gražiai puoš stovyklos aplinką.

Į stovyklą priimami studentai, moksleiviai ir mokiniai apie 10-ties metų amžiaus. Kviečiami dalyvauti ir neateitininkai.

Mokestis tik \$1.50 asmeniui dienai. Geras maistas keturis kartus dienoje. Tinkama priežiūra ypač jaunesniųjų stovyklautojų.

Maloniai atkreipiame dėmesį gerb. tėvų, kurie netik leistų vaikui stovyklauti, bet jautų pareigą juos ir paraginti. Gražios gamtos prieglobstyje jaunimas ne tik gerai pailsės, bet ras puikiausias sąlygas ugdyti savyje lietuvišką dvasią. Čia skambės lietuviška daina, poilsio valandas pajavirins mūsų krašto žaidimai bei sportas, čia vieni kitus gerai pažins, čia jie mokysis il-gėtis gražių Dubysos, Neris li-gių prieglaudais bei auklėjimo istaigas.

Stovyklon mielai kviečiami artimesnių Amerikos lietuvių kolonijų moksleiviai. Stovyklavimas prasidės rugpiūčio 21 d. ir baigsis rugpiūčio 30 d.

Ateitininkai registruojasi vietinių valdybose, o visi kiti Hamiltone pas St. Verbiecką — 241 East Ave. N., tel. JA. 26213 ir Toronte pas J. Andriulį — 87 Pine Crest Rd., tel. LY. 7484 po 6 val. vak.

Smulkesnių informacijų duosime vėliau. Centro valdyba.

Marijos Metų šventoji ugnis

Marijos Metų apeigų tarpe Europoje vykdoma tarptautinė šventosios ugnies estafetė. Šventoji ugnis, uždegta Lurde, katalikiškų jaunųjų organizac. estafetės būdu nešama į visus kraštus. Taip gegužės 5 d. ugnis buvo iš Sveicarijos prie St. Margareten, Voralbergo, pernešta į Austriją. Per gegužės mėnesį ši šventoji ugnis bus jaunųjų išnešota po visas Austrijos parapijas, o mergaitės ją nuneš į ligonines, senelių prieglaudas bei auklėjimo istaigas.

Malonu gyventi savam name.

Parduodam ir perkam tik geras namus!

1000 NAMŲ

Namai visuose miesto rajonuose, ūkiai, sklypai statybai, įvairūs bizniai, vasarvietės.

J. R. SIMANAVIČIUS

Įstaigos telef. HU. 1-1166 - Namų telef. OL. 1274

Atstovauja

JOSEF STRUNG Real Estate

2181 YONGE STREET, TORONTO - Tel. HU. 1-1166.

HAMILTON, Ont

Sukakties iškilmėms apylin-kės valdyba kruopščiai ruošiasi ir laukia daug svečių. Malonu, kad sukakties proga atvyksa svečiai sportininkai iš Clevelando, kurie turės draugiškas sporto rungtynes su Hamiltono sportininkais. Hamiltoniešiams teks pasispausti, nes atvyksa smarkūs vyrai, kurie gali daug vėjo duoti. Apylinkės valdyba laimėtojams paskyrė taure, kurią įteiks pobūvio - baliu su metu. Sukaktuvinis pobūvis - balius įvyks Royal Connaught Hotel Normandien salėje, kurioje svečių patogumui staliukai yra laisvi ir nereikės atskiro primokėjimo nei registracijos. Vietos taipgi visiems užteks, nes prie Normandien salės šalia gauta mažesnė saliuokė. Sekmadienį iškilm-ingam akte - koncerte, kuris įvyks Royal Conn. Hotel Crystal salėje, dalyvaus daug augstųjų svečių, tarp kurių ir šios šventės globėjus Mr. Lloyd D. Jackson Hamiltono miesto burmist-ras, krašto valdybos pirmininkas J. Matulionis. Taipgi dalyvaus ir trumpą žodį tars senasis lietuvis pirmasis pirmininkas P. Vilno-nis. Koncerte pirmą kartą Hamiltone girdėsime solistus J. Kristolaitę ir St. Baranauką.

Bendruomenės šešių metų sukakties proga lietuviškojo radio vedėjas dr. J. Kaškelis paskyrė Hamiltonui gegužės 16 d. visą

transliaciją, kuri vyko 8.30-9 val. ryto banga 1400. Dr. Kaškelius nuosirdi padėka už šios sukakties atžymėjimą.

Pabaltiečių pasitarime gegužės 12 d. dalyvavo apylinkės pirmininkas K. Baronas. Aptarti paskutiniai pasirošimai birželio trėmimų minėjimui, kuris nustatytas birželio 13 d. pravedant antikomunistinę demonstraciją. Demonstracija prasidės tuoj po pamaldy nuo lietuvių parapijos bažnyčios panašia tvarka kaip ir praeities metais.

Apylinkės valdyba jau iš anksto rengiasi kaip apdovanoti šeštadienio mokyklos mokinius mokslo metų užbaigimo proga.

Motinos dienos minėjimo, įvykusio gegužės 2 d., metu gausinių šeimų motinos organizacijų buvo atžymėtos dovanėlimis. Dovanas gavo Bilevicienė, Kybartienė, Marcinkienė, Domeikienė, Apanavičienė, Veraitienė, Kačinskienė, Verbickienė, Gudinskienė.

Nuo metų pradžios Hamiltone per eismo nelaimės žuvo penki asmenys, iš kurių trys vaikai iki 10 metų amžiaus.

Darbu frontas mažai juda į gerąją pusę ir ieškantiems darbo yra gana sunku. Kaikuriuos imonės ir dabar darbininkus atleidinėja.

Liet. Namų laik. valdyba pradėjo vaikščioti rinkdama pasiša-dėjimus šėrams pirkti. T.P.

Mėsos ir kitokių maisto prekių

VISI EINAME PIRKTI Į

LIETUVIŲ KRAUTUVĘ "PEOPLES MARKET"

231 JAMES STREET NORTH

Sav.: JUOZAS AUKSTAKALNIS ir PETRAS EISMONTAS.

Geros prekės. Greitas ir mandagus patarnavimas.

ŽUKLAVIMO

ir įvairius kitus sporto reikmenis su atitinkamomis nuolaidomis gausite tik

J. BERŽINSKAS

1212 DUNDAS STREET WEST, TORONTO

Telefonas LA. 9547

Cia pat galima užsisakyti laivams motorus bei įvairius medžioklinius šautuvus.

JAU GAUNAMI KANADOJE plačiai pagarsėję nauji vokiečių radio aparatai

KOERTING - SABA - BLAUPUNKT

su specialiomis trumpomis bangomis. Jais tikrai galima girdėti visą pasaulį. Savą natūralių garsų perdavimą, gražiu stiliumi ir neaugsta kainą betkuris šių aparatų modelis yra nepaainomas. Jūsų namuose draugas, jungias Jus su visų didžiųjų pasaulio stočių programa.

KREIPKITES Į FIRMA

ATLANTIC EXPORT-IMPORT CO.

1622 BLOOR STREET WEST, TORONTO. Tel. KE. 2089,

kur Jums bus mielai suteiktos visos demonstracijos

Duodame ir išsimokėjimui: tik \$3-4 į savaitę. Be to, mes turime didžiausį gintarinių išdirbinių pasirinkimą visoje Kanadoje ir daug kitų naujovių.

REIKALINGI

2 namų pardavimo agentai.

Geros darbo sąlygos. Mokame 65% komisijos.

Kreiptis: B. SAKALAUSKAS, KE. 3216 arba LO. 1410

I. Brkovich, Real Estate

A. MORKIS
REAL ESTATE

1077 BLOOR ST. West (prie Dufferin). Tel. OL. 8459

\$3.000 įmokėti, Bloor - Runnymede, 6 kamb., grynų plytų, alyva šildomas. Visa kaina \$13.500.

\$5.000 įmokėti, St. Clair - Dufferin, 6 kamb., mūrinis, atskiras namas, šoninis įvažiavimas, garažas. Visa kaina \$16.500.

Visais nekilnojamo turto pirkimo bei pardavimo reikalais kreipkitės į didžiausio Kanadoje REAL ESTATE įstaigos atstovus HAMILTONE

J. Valevičius ir A. Pranckevičius

Visokeriopas informacijas suteiks namų problemose ir patars.

Skambinkite ar užsikite į įstaigą

913 Main St. E., Hamilton, Tel. LI. 9-4121

RIDOUT
REAL ESTATE LIMITED

OFFICES: Toronto - Hamilton - London - Sarnia - Kitchener - Peterborough - Windsor - Richmond Hill - Woodstock.

Menary & Son

REAL ESTATE

PARDUODA:

BROCK AVE.

\$9.500, 6 kamb., per du augštus namas, 2 virtuvės, kietmedžio grindys visur, puikiai dožytas, galima tuojau užimti; įmokėti \$3.000.

LYND AVE — DUNDAS

\$13.000, solidžių plytų namas, 6 kamb. per du augštus, išilginis koridorius, šilto oro-alyvos šildymas, dvigubos garažas. Galima tuojau užimti; įmokėti tam tikrą sumą.

PINECREST — BLOOR

\$17.500, solidžių plytų atskiras namas, 7 kamb. plus apšildomas saulės kambarys, vandens-alyvos šildymas, kvadratinis planas, 2 virtuvės, įvažiavimas ir garažas.

RONCESVALLES AVENUE

\$35.000, krautuvė ir apartamentas, sudėsdas iš 4 kamb. ir saulės kamb., taip pat 3 kamb. apartamentas III-me augšte, garažas 2-ju augštu, dirbtuvė kieme, krautuvė galima užimti tuojau, vandens-alyvos šild.; įmokėti tam tikrą sumą.

MENARY & SON REAL ESTATE

431 Roncesvalles Ave., Toronto.

Telef. LL. 1112-3.

Dar ne vėlu įsigyti tabako ūkį
šių metų sezonui.

Pirkimo ir informacijų reikalais kreipkitės į mūsų atstovą

ANTANAS ARIMAS

R.R. 1 Vienna, Ont. Tel. Port Burwell 5 Ring 12.

FREEMAN & NEWTON

GENERAL INSURANCE AND REAL ESTATE

33 Robinson St. Telefonas 1666. Simcoe, Ontario

Visų rūšių laikrodžių, puošmenas ir brangenybes

rasite 10-15% pigiau, negu kitur, pas

LAIKRODININKA

turintį 30 metų profesinę praktiką

Kalba lenkiškai

1203 DUNDAS STREET WEST, TORONTO

GERIAUSIOS ANGLYS — YRA PIGESNES!

V. ir S. AUŠROTAI

pirma įsūsi užsagynus

kasdien nuo 10 val. ryto iki

10 val. vakaro.

206 GILMOUR AVE., TORONTO

Telefonas: LY. 0305

DOMINION
COAL & WOOD

Vašarai artėjant parduodami šaldytuvai pigiomis kainomis

7 kub. pėdų šaldytuvas su 5 metų garantija tik \$165

Turime ir kitų šaldytuvų didžiausią pasirinkimą. Pasakykite firmą ir dydį — mes parūpinsime pigiausią kainą ir geromis išsimokėjimo sąlygomis. Prieš pirkdami visada pasiteiraukite

"MOHAWK FURNITURE"

2448 DANFORTH AVE., TORONTO . . . TEL. OX. 4444

GUDAI IR MES

(Atkelta iš 7 psl.)

tus santykiavimas tarp krivičių ir lietuvių yra geras, tačiau politikoje jaučiamas nesupratimas, kurį išaukia dalies lietuvių politikų priešikumas. Krivičiai lietuvių atžvilgiu neturi jokio antagonizmo, priešingai jie jaučia jiems didelę simpatiją, bet jie daugiau ar mažiau reaguoja į priešiškus lietuvių užpuodinėjimus". Dr. X: "Gudų baltų draugystė (geriau pasakius gudų-lietuvių) — "šalta".

Mūsų tezę: "Tektu vadinti mūsų santykius nesupratimu, nes pabaltiečiai neįvertina gudų ne kaip neišvengiamo ateities vaidmens, o gudai nesuvokia Pabaltijo svarbos, tarytum jį kuom nors prašoktų ar galėtų gyventi nepriklausomai nuo ateities santykių su Pabaltijo valstybėmis, kurios randasi ir valdo Gudijos išėjimą į pasaulį. Pabaltijui Gudija svarbesnė politiskai, Pabaltijys Gudijai — visų pirma ūkiškai".

Ką duotų bendradarbiavimas? Gudai: Dr. Stankievič: "Manau, jog be tarpusavio artimų ryšių ateities gerbūvis šių valstybių nebūtų užtikrintas ir neilgas". Todėl jis sutinka, jog "turėtų susitvarti privačių piliečių komitetas; politikai jau tremties bandytų susitarti; geriausia, kad veikėjus sukviesti iniciatyvos imtųsi latviai ir estai".

Dr. X: "Be abipusio susipratimo ir geros valios nieko gero negalima laukti nei vienai mūsų per amžių geografiškai ir istoriškai surištoms tautos... Laikai pageidautinas ir turėtų didėti, nors ir nelengva, uždavinį Gudų - Baltų susipažinimo ir suartėjimo komitetas. Oficialus gudų - baltų politikų susitarimas emigracijoje taip pat galimas. Tam nebūtų kliūčių... Būtinai glaudesnis gudų - lietuvių rašto žmonių bendradarbiavimas".

Lietuviai: "Išlyginti santykius būtų labai naudinga. Tačiau sunku, nes tam tikra dalis gudų yra perdėti įtaringi ir lietuvių žvelgia kaip lietuvių vilniečiai į lenkus. Blogai, kad niekas iš lietuvių gudų klausimu nėra plačiau ir išsamiau pasisakęs. Geriausia būtų išleisti "baltą" ar kitokią knygą, išryškinančią šio regiono problemas. Jos sukeltos diskusijos turėtų būti skatinamos rimtoje spaudoje ir specialiai klubų organizuojamomis diskusijomis. Betkokie, oficialūs susitarimai atrodo būtų

perankstyvi".

Natūralūs šio regiono sąjungininkai

Gudų nuomone — dr. Stankievič: — "Pabaltijo valstybės, Suomija, Skandinavija". Dr. X. — Baltai, tolimesni baltams, bet artimesni gudams — ukrainiečiai. Estui (P. A. Rannitui) — "sunku įsivaizduoti Estijos labai produktyvų bendradarbiavimą su Gudija kultūros srityje. Estija, kas ją skiria ir nuo Lietuvos, savo kultūra priklauso prie suomių skandinavų bloko. Bijau, kad pvz. įsteigimas Estų-gudų draugijos duotų mažai vaisių. Vienintelis bendradarbiavimas tarp Gudijos ir Estijos galėtų būti tiktai paties baltų ir gudų tautos, tremtinių rolė lieka, kaip ir visuose kituose dalykuose, tik-tai konsultatyvinė".

Latvis A. Zverinš pasisako tik už Pabaltijo uniiją, be gudų.

Pasisakiusių lietuvių nuomone: "Pabaltijo - Gudų - Ukrainos konfederacija".

Ar galima Balto - Gudijos sąjunga?

Dr. Stankievič išveda, jog: "Baltų - Krivičių regionalinė sąjunga sustiprintų visus tiek politiskai, tiek kariškai. Kadangi jos neturi imperialistinių užmačių ir tarpusavio pykčio, visais atžvilgiais jos yra pozityvios, kūrybingos tautos, jų reikšmė būtų didesnė nei galvų skaičius ar teritorijos dydis. Jos turėtų sugėbėti tapti savitoviomis, išsaugoti savo laisvę be kaimynų malonės. Sąjunga pakeltų visų ūkinį gerbūvį, nes juo didesnė teritorija, juo geresnės ūkinės galimybės. Rusijoje jų mums kaip tik trūko, nes tai nebuvo mūsų valstybė (Rusijoje, ar su Rusija — tas pats). Mano nuomone ir dvasinis bendravimas būtų visiems naudingas. Sąjunga būtų pageidautina visais atžvilgiais. Tai įrodo istorija". Dr. X: "Mūsų keturių tautų — Balto-Gudijos sąjunga neturi jokio pikto kėslių, ir jai gali priešintis tiktai tie, kurie yra mūsų atžvilgiu imperialistiškai nusiteigę".

P. Zverinš: "Nepartitari Balto-Gudijos regionalinės unijos idėjai: a) gudai yra artimi lietuviams, latviams, tačiau dar artimesni jie yra rusams. Baltai istorijos bėgyje tiek yra nuo slavų spaudimo nukentėję, jog tai turi

palikti savo žymių mūsų charakteryje. Tolimesnė slaviška įtaka gali pakenkti mūsų tautiniam integralumui. b) gudų yra daugiau nei baltų ir dėlto jie bandys tokią Balto-Gudiją dominuoti. c) galimas dalykas, jog ateityje rusai sutiks pripažinti Pabaltijo nepriklausomumą, bet jie niekada nesutiktų su Gudijos atskilimu. Jei mes būtume susirėšę su gudais, rusai mums keršytų, kas grėstų mūsų saugumui. Tačiau artimi ūkiniai ryšiai ir kultūrinis bendradarbiavimas būtų reikšmingas abiem pusėm. Kar-toju, politiskai mes neturime per daug artimai susirėšti su gudais, išskyrus normalius draugiškų valstybių santykius".

Lietuvių tezę: "Betkokių tarp-tautinių junginių pirmas uždavinys — politinio gyvenimo ramybė. Ji visad laidoja visų sričių ir tautų normalų vystymąsi. Kultūrinio bendrumo šio regiono tautos įrodymų neilgai tereikėtų ieškoti".

Ginčai spėstini jau dabar?

Dr. Stankievič: "Manau, jog kompromisinis susitarimas sienų ir kitais klausimais galėtų būti atsieltas jau tremtyje. Norėčiau priminti, jog su latviais ir estais krivičiai neturi jokių ginčų". Dr. X: "Emigracinių politi-

kų konkretus susitarimas sienų klausimu yra abejotinas. Tuos klausimus turės spręsti pačios laisvos tautos, išsirikusios savo teisėtus veiksmus". Latvų nuomone: "Būtų gera, kad egzistų jau dabar svarstytų sienų klausimus, kad galėtų ateičiai palikti geriausią rekomendaciją".

Ankieta atsakiusių lietuvių:

"Specialių kliūčių rodos nėra.

Tik psichologinės sąlygos pagimdytos politinių horizontų siaurumo. Pabaltiečiai gudus laiko amerikiečių akyse esant tarybių tauta ir nenorėtų stoti su jais vienon plokštumon, nes jie esą "valstybininkai", jie "tebeturi" savo valstybes. Reikėtų kartą perprasti, kad tai tėra formali amerikiečių pozicija, kuri politinių konferencijų eigoje gali labai greitai pasikeisti. Pabaltiečių interesu būtų šaukti SOS — turi būti išlaisvintos savistoviam apsisprendimui visos dabartinės "tarybinės" tautos!

Bet, problemas svarstyti reikėtų pradėti tik ne nuo sienų. Juk, tiesą sakant, tai tik smulkmena, padaranti visus labai erzliais. Ir vieni ir antri turėtų pirmiausia įsisamontinti dalyko esmę".

Ar galimas Gudijos - Lietuvos priešikumas?

Dr. Stankievič: "Esant dabartinėmis pokarinėmis aplinkybėmis, sunku pranašauti ar mūsų ginčai išsiskaitų karo padėti, jei mes neatsiektume kompromiso, bet

mes negalime atimesti absoliučiai šitokią liūdną galimybę". Dr. X. nemano, kad "H bombų gaudynėje būsimoje laisvoje Europoje būtų vieta ir galimybė tarpusavio karams. Nesuprati-mams išvengti būtina nors mūsų tautų išsivijos masėse planinga psichologinė akcija gudų-baltų suartėjimo ir regionalinės sąjungos idėjų labui".

Lietuviška nuomone: "Ar teks susikibti, priklausys nuo įvykių raidos, kai išlaisvinimo politika bus praktiskai sprendžiama. Kad pasiseks tremtyje susitarti galima ir abejoti, bet kad dirva ateities susitarimui gali būti paruošta, turėtume visi sutikti".

Lietuviai menininkai pasaulio spaudoje

Praėjusi šeštadienį abu didieji Niujorko laikraščiai "The New York Times" ir "The New York Herald Tribune" įsidėjo nuostabiai palankius atsiliepimus apie V. K. Jonyną, kurio menu abejojo "Drauge" visa eilė lietuvių inteligentų. "Time" magazinas įsidėjo atskirą reportažą apie Vytauto Kasilio su dideliu pasisekimu vykstančią parodą Paryžiuje ir jo iškilimą, pažymint, jog jis yra mūsų tremties ir vargo brolis. Visi laikraščiai pažymi, jog abu menininkai yra laisvos Lietuvos auklėtiniai.

Dažytojas -
dekoratorius

K. ABROMAITIS

sąžiningai atlieka visus darbus

Tel. JU. 7044.

Toronto

Smith - Corona

RAŠOMOS MAŠINĖS

Galima užsisakyti su LIETUVISKU RAIDYNU.

Pristatoma per 3 savaites.

N. K. McLEOD

Tel. EM. 6-7766

35 FRONT ST. E.

Toronto

VIENYBĖJE GALYBĖ

Taupyk Lietuviškame Kredito Kooperatyve "PARAMA"

Indėliai apdrausti. Augštos palūkanos. Būstinė Lietuvių Namuose, 235 Ossington Ave., Toronto. Tel. KE. 3027. Darbo valandos penktadieniais 7-9 val. vak.

Šeštadieniais nuo 11 iki 1 val. p.p.

Kanadiečių mandagumas

Kanadoje laikoma nemandagu nepažįstamam vyrui sveikinti moterį gatvėje. Jei vyras sutinka pažįstamą moterį ir jei tuo laiku su skrybėle, ją truputį pakelia ir vėl užsideda, jei jiedu, žinoma, kalbasi tik truputį. Jei pokalbis užsitęsia ilgiau, skrybėlė laikoma ranke. Amerikietis, galbūt, moteriai paduos ranką, bet anglas to nedarys, nebent pažintą moterį labai gerai.

Ispanijoje yra mandagu ir priimta kiekvienam vyrui sveikinti moterį gatvėje. Užkalbinama įvairiai: nuo "Alio, gražuole" iki "Lai gyvuoja motina, kuri Jus pagimdė". Moterys į šiuos komplimentus nereaguoja, bet sakoma, kad jos nepaprastai susijaudina, jei pvz. einant į krautuvę nei vienas vyras jų neužkalbina.

Įsidėmėkite tai...

Vieta šiam skelbimui skiria

JOHN LABATT LIMITED

EAST - WEST VERTIMU BIURAS

L. URBAT — PRISIEKUSI VERTEJA

Notaro patvirtinti įvairių dokumentų vertimai, imigracijos ir pilietybės reikalais susirašinėjamai atliekami skubiai ir sąžiningai.

Biuro adresas: 1663 Bloor St. W. (TTC stotis — Indian Rd.)

Tel. OL. 4251 arba BE. 1-4872

V. VASIS

Real Estate and Business Broker
872 BLOOR STREET WEST (prie Ossington Ave.)
Telefonas ME. 4605

PARDUODAMA:

1. High Park - Geoffrey Ave., 11 did. kamb., atskiras gero mūro, vandeniui alyva apšildomas, 2 virtuvės, 2 vonios, didelis kiemas ir garažas, geras pajamų namas; įmokėti \$8,000 ir viena skala balansui.
2. High Park, 10 did. kamb., atskiras, mūrinis, geras pajamų namas; įmokėti \$5,000.
3. Jane - Bloor, 6 kamb., atskiras, mūrinis, 2 metų senumo, šoninis įvažiavimas ir garažas; įmokėti \$2,000.
4. Delaware Ave., 8 did. kamb., mūrinis, atskiras, 2 augstų namas, labai didelis kiemas, parduodamas dėl mirties; įmokėti \$4,000.
5. Bloor - Roxton Rd., 8 did. kamb., 2 augstų, mūrinis, atskiras, vandeniui ir alyva šildomas, 2 virtuvės, didelis kiemas ir 2 garažai. Vieną skala balansui; įmokėti \$5,000.
6. Bloor St., 8 did. kamb., mūrinis, didelis kiemas ir garažas; įmokėti \$4,000.
7. Bloor prie High Park, 4 did. krautuvės, 4 did. po 5 kamb. butai, apie 14 metų senumo, metinės pajamos virš \$10,000, geras pirkimas.

Kreiptis tel. ME. 4605
REIKALINGI PARDAVIMO AGENTAI!

Lietuvis siuvėjas

K. ARDAVIČIUS

2102 DUNDAS ST. W., Toronto - Telefonas KE. 2220
Siuvu vyriškus ir moteriškus rūbus (pagal išmatavimą)

Calvert žinios apie Kanadą

Tai vienas iš straipsnių serijos, pareiškiantis specialiai neokanadiečiams.

Darbu galimybės

Kanadiečiai gyvena, kalba ir dirba kitaip, negu senoji kontinento žmonės. Bet jei norima susirasti darbą, reikalingas panašiai visose kontinentuose, žinoma, tik Kanadoje darba susirasti daug lengviau.

Kaip ir senajame kontinente, čia yra taip pat vyriausybės įstaiga jūsų pagalbai. Kanadoje ji vadinama National Employment Service, kuri savo skyrius turi kiekvienoje didesnioje vietoje. Kiekvienas vyras ar moteris gali prašyti darbo sau artimiausioje darbo įstaigoje. Naujiesiems ateiviams vyriausybė skiria dar kitą pagalbinę įstaigą — the Settlement Service of the Immigration Branch. Šios įstaigos tarnautojai padeda susirasti farmos arba kitokios rūšies būstus. Jei jūs planuojate pirkti farmą, pirmą išsikelti, kad žemės ūkio darbai atliktami gan skirtingai, negu Europoje. Padirbęs metus arba du popraštui darbininku žemės ūkyje — gali susidaryti vaizdą, kaip reikalinga valdyti farmą šiame kontinente. Žemės ūkio darbininkams pradinis atlyginimas yra gana žemas — \$55 mėnesiui, periodiški atlyginimai keliaus, maždaug pridėdant po \$5. Žinoma, darbdavys dar veltui duoda butą ir maistą.

Moterims susirasti darba mieste yra gana lengva. Ligoninės, restoranai ir privačios šeimos visuomet reikalauja darbininkių. Lygiai taip pat trūksta kvalifikuotų biuro tarnautojų, žinoma, šiuo atveju neokanadiečiams tenka susidurti su kalbos sunkumais. Slaužės, mokyklų mokytojai Europoje, privalo tam tikrą laiką padirbėti slaugių pagalbininkėmis. Vėliau jos turi išlaikyti Kanados slaugės reikalingus egzaminus. Neokanadiečiai, būvę profesionalai — gydytojai, dantistai, advokatai, inžinieriai, buhalteriai — susiduria su sunkiais šiose srityse. Turi nereikšti, kad jiems keltos čia yra visiškai užkirstos. Viena aišku, kad šie žmonės turi atlikti tam tikrus egzaminus, kol jiems suteikiamas teisė verstis savo sena profesija. Be to, yra sunkiau iš karto pradėti savo nuosavą būtiną, negu įsigyti pramonę.

Kvalifikuoti darbininkai yra reikalingi visur, ypačiai šiuo metu. Dar didesnis poreikis kyla iš prieš baigiantis vasaros sezonui. Šioje srityje mokoma valandinis atlyginimas įvairiai — nuo 70c iki \$2.35 valandai. Darbas Kanados pramonėje kyla ir krinta pagal metų laikus. Todėl tam tikrais metų laikais visoje pramonėje srities darbas sumažėja arba padidėja. Rugsėjo — rugsėjo mėnesiais Kanadoje įdomiausias didžiausias darbininkų poreikis kyla.

Baigiant — potarimas. Jeigu jūs turite darbą — pagalvokite idar kurti, prieš jį pakeisdami. Jums asmeniškai bus daug geriau, jei dirbsite ilgiau vienoje vietoje ir tuo tapsite naudingesniu savo darbdaviui. Stenkitės nebūti tarnautojų — klojoklių

CALVERT HOUSE mielai laukia jūsų komentaro ir sumanymų dėl mūsų sekantių straipsnių turinio. Jūs prašome siųsti per šio laikraščio redaktorių.

Sekanti mėnesi — PERKANT VARTOTĄ AUTOMOBILĮ.

Calvert DISTILLERS LIMITED

AMHERSTBURG, ONTARIO

VYRU IR MOTERŲ RŪBŲ Siuvėjas

A. BERESNEVIČIUS
Didelis pasirinkimas importuotų medžiagų moterų ir vyrų kostiumams ir palatams. Užsakymus atlieka žemiausiomis kainomis.
1004 DUNDAS ST. W., TORONTO
Tel. LL. 3222.

DAŽAI IR SIENOMS PAPIERIS!

Vaškas, šepetėliai, terpentinas
Sky's Paint & Wallpaper
891 DUNDAS ST. W.
Toronto, Ont.
Tel. EM. 4-2715

DĖMESIO!

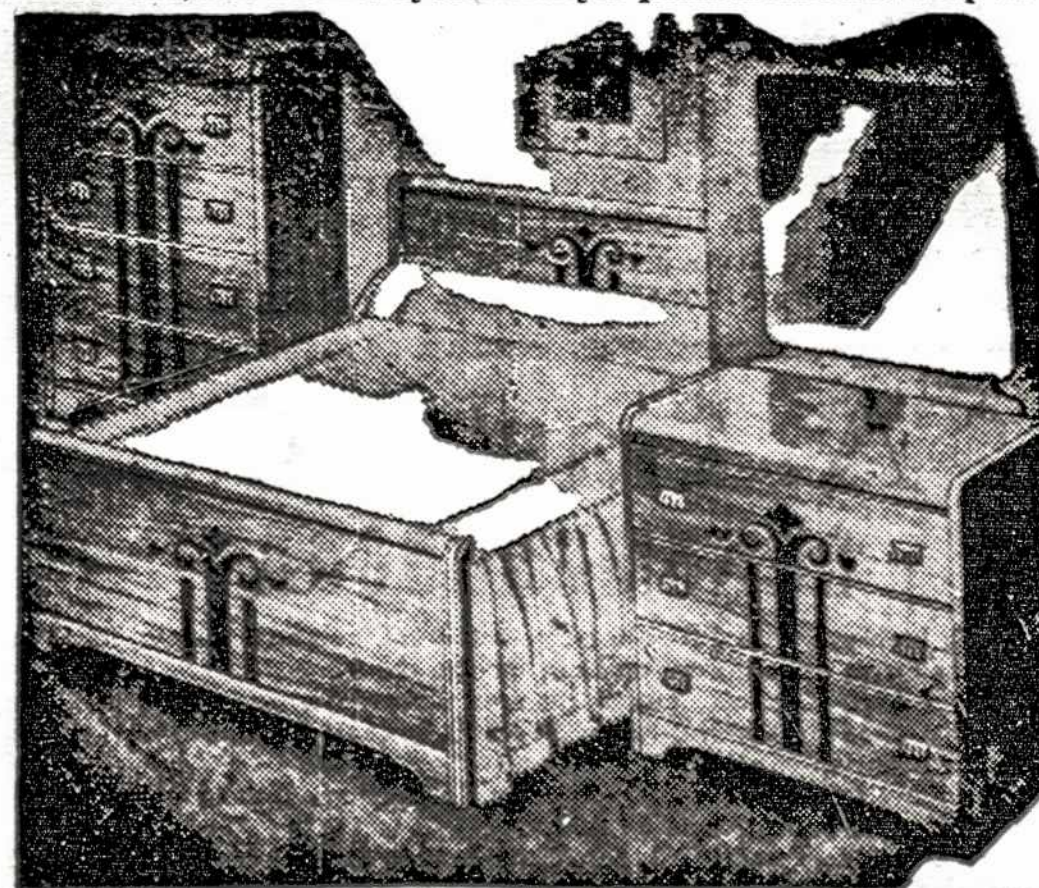
VALGYKLOJE "BALTIC"

870 DUNDAS STREET WEST, TORONTO, ONT.

Valgiai gaminami pagal lietuvių skonį iš šviežių produktų.

Gamta prityvina viršes. Sav. V. ir J. Ivonauškas.

\$10 nuolaidos, kas atsineš šį skelbimą ir pirkis nemaziau kaip už \$50

Tik pažvelkit į šį modernų miegamąjį!

12 gabalų moderniško stiliaus miegamasis, į kurio komplektą įeina: lova, komoda su talpiais stalčiais, spinta, spyruoklinis matracas, 2 pūk. pagalvės, 2 kamb. lempos su gaubtuvais ir Chenille lovos užtiesalas. Speciali žema kaina \$125. Taip pat turime įvairių komplektų miegamųjų sofų, gazo ir elektr. krosnių, skalbimo mašinų, matracų, kilimų, spintų ir visa, kas reikalinga namų apstatymui. Duodamos lengvos išsimokėjimo sąlygos. Pristatymas ir perlaikymas prekių veltui. Atidaryta nuo 9 val. ryto iki 9 val. vak.

COLLIS FURNITURE COMPANY

439 QUEEN ST. W. (prie Spadina). Tel. EM. 6-8094

.. ŠYPSĖNOS ..

Anapus geležinės uždangos
Cigonas padavė pareiškimą
įstoti į Čekoslovakijos komunistų
partiją. Partijos pareigūnas jį
pakrausė:

— Kas tu esi politiškai?
— Komunistas, — atsakė ciganas.

— O kokių pažiūrų buvo tavo tėvas? — vėl paklausė pareigūnas.

— Komunistas, o mano senelis taip pat buvo komunistas.

— Tavo senelis! — sušuko pareigūnas. — Nemeluok! Tuo laikui dar nebuvo komunistų partijos.

Bet cigonas tvirtino savo:
— Gali būti, bet jau tada buvo vagiamas.

Dar tik pradeda

— Girdėjau, kad jūs sūnus ruošiatės gydytoju. Kaip jam sekasi?

— O, jis dar tik pradeda mokslą. Ir dabar jis galetų gydyti gal tik visai mažus vaikus...

Grandinės reakcija

Vartotų daiktų krautuvėje vienas piliotis, apžiūrėjęs klarnetus, saksofonus, bosus, šautuvus ir kt. dalykus, tarė:

— Galybė visokių daiktų jūs laikote. Ar esate kada nors vienas iš šių menkniekių pardavė?

— Aišku, kad parduodu, — atsakė savininkas, — kas savaitę keletas žmonių nuperka po saksofoną ar bosą. Porą dienų vėliau ateina jo kaimynai ir perka šautuvus.

.. SPORTAS ..

Naujas Š. Am. Fiz. Auklėjų mo ir Sporto kom., išrinktas balandžio 24-25 d. Čikagoje vykusi sporto klubų atstovų suvaž. pasiskirstė pareigomis: pirm. Br. Keturakis, vicepirm. Visockis, E. Vengianskas, sekr. V. Adomkavičius, išd. R. Gaška.

Stalo tenisas

Praėjusių šeštadienį Lietuvių Namuose ir St. Christopher House patalpose buvo prarastos kontrolinės stalo teniso rungtynės tarp Toronto Vyčio, Toronto Taurio ir Hamiltono Kovo stalo tenisininkų. Rungtynių tikslas buvo išaiškinti tris geriausius žaidėjus, kurie turėtų atstovauti lietuviams ateinančiojo pasaulio olimpiadėje. Galutinio išdavo paaikšėjo, kad lietuvių atstovaus komandinės varžybose šie stalo tenisininkai: Gvildys — Toronto Vyčio, Paltarokas — Hamiltono Kovas ir Nešukaitis — Toronto Vyčio. Atsargoj — Grajauskas — Hamiltono Kovas. Individualinėse varžybose dalyvauti numatyti šie žaidėjai: Toronto Vyčio — Gvildys, Nešukaitis ir Rautinis; Toronto Tauras — Atkočiūnas, Dubekas ir Gineitis arba Baliūnas; Hamiltono Kovas — Paltarokas ir Grajauskas. Sporto Apyg. Vadovas.

Mergaitės norinčios žaisti lauko tenisą registruojasi pas moterų lauko teniso sekcijos vadovę Marą Katchytę. Skambinti galima kiekvieną dieną nuo 5-7 val. vak., tel. KE. 4380.

Futbolo rungtynės "Vytiš" — East York įvykis gegužės 19 d. 6.30 v.v. Greenwood parke.

Šimtmetinė dvikova
Prieš 125 metus Anglijos didieji universitetai, Oxfordo ir Cam-

bridge, pradėjo kasmetines irklavimo rungtynes Temzės upe, Londone, 4/4 mylių atstume tarp Putney ir Mortlake. Tai yra tradicinės lenktynės nevien universitetams, bet visam Londonui. Šiomis rungtynėmis londoniečiai, taip sakant, atidaro pavasario sezoną. Ši pavasarių įvyko šimtas sugebėjimų išbandymas, kurį laimėjo Oxfordo irklautojai. Bendrai paėmus, vyrai Cambridge universitetas, laimėjęs 54 kartus; Oxfordas 45 ir vienos lygiomis.

LTSR krepšinio komanda iškovojo visos Sov. Sąjungos krepšinio pirmenybių čempiono vardą. Antrą vietą užėmė Maskvos, 3-čia — Gruzijos, 4-tą — Estijos, 5-tą — Latvijos rinktinės. Stokius laimėjo 264 taškus, Lauritėnas — 142, Butautas — 108, be to, gerai pasižymėjo Dapkus, Stumbrys. LTSR šachmatų čempiono vardą iškovojo Vistanekas, iš 16 taškų surinkęs 13½. V. Mikėnas užėmė 2 vietą su 12½ taškų, o 3-čią vietą — E. Čukajevs. Sov. Sąjungos bokso čempionu vėl liko Sočikas, 2-ą vietą užėmė jaunas sunkaus svorio boksininkas R. Juškėnas.

Divorsai

Kanadoje mažiausia divorsų pereitais metais buvo Newfoundland, kur 100.000 gyventojų išleista tik 2,3. Toliau seka Quebec — 6,4 tam pačiam skaičiui gyventojų, Prince Edward Island — 14,2, Saskatchewan — 25,3, Nova Scotia — 27,9, New Brunswick — 33,8, Manitoba — 46,2, Ontario — 55,5, Alberta — 60,2, o daugiausia Br. Columbia — 120,2.

Būkite taupūs ir 1954 metais!

METROPOLITAN KITCHEN FURNITURE COMPANY

113 OSSINGTON AVE. - TEL. LL. 6458

Atidaro savo gaminių tiesioginį pardavimą vartotojams. Lietuviams siūlome urmo kainą visų rūšių moderniškiausius virtuvės baldus. Sumokėję tik \$45 jau galite įsigyti 1954 metų modelio naują 5-kių gabalų virtuvės komplektą.

METROPOLITAN KITCHEN FURNITURE CO. yra lietuvių įmonė ir parduoda PIGIAU NEGU KITUR.

Už gaminių kokybę garantuojame.

Pirkėjui pageidaujant keičiame.

Užsakymai priimami iš visos Ontario provincijos.

113 OSSINGTON AVENUE, TORONTO

ŠVARA - GYVENIMO PAGRINDAS!!!

Valymas rūbų naujaisiais metodais išsaugo jūsų rūbus.

Garantuotas saugojimas. Mokama

atsiimant. Garantuojama.

Pasitime ir pristatome.

City DYE WORKS Limited

Specialybė:

Cheminis valymas įvairių rūšių užuolaidų.

138-46 CLAREMONT STR. — TELEF. EM. 8-4557

30 metų valymo patirtimas

PADĖKOS

Nuoširdžiai dėkojame visiems, kurie pareiškė mums užuojautą skausmo valandose, prisijungę geliių ir palėdėje į amžino poilsio vietą mūsų brangų vyrą ir tėvą. Ypačingą padėką reiškiamės min. Gyliai ir Ponai, kun. kleb. Azubaliui, kun. Gutauskui, ponams Matulioniams, ponui Simonavičiui, ponams Aperavičiui, Salkauskams, Tomošauskams, Grigoliams, Pabedinskams, pulk. Lonskorskiui su šeima, pulk. Salodžiui, pulk. Ivonauškui, ponams Jurkevičiams, Monkams, Milūnams, Cepauskams, Senfariams, Demikiui, Sodauskaitėi, Viktorui Ruzgiui, Liet. Savanoriams Kūrejam, Liet. Karių S-gai, kun. dr. Kavaliui ir Evangelikiui Moterų rateliui, KLK Krašto Valdybai, Maž. Lietuvos Bičiulių D-jaui, Skautų Brolijaui.

Taip pat dėkojame ponai Šėpavičienei, giedojusiai bažnyčioje ir suruošusieji pamėnime, prof. Gailevičiui ir prof. Steponui Kairiui, grojusiems minėjime. Reikiame padėką ir visiems brangiems tautiečiams, kurie vėlonį lankė koplyčioje.

Nuliūdę: E. Kaunienė ir vaikai.

KLK Moterų Draugijos Toronto skyrius, atšventęs savo penkių metų veiklos sukaktį, reiškia nuoširdžią padėką abiejų Toronto liet. R.K. parapijų klebonams už tą intenciją atliktą 5. m. iš. kun. kleb. P. Azubaliui už leidimą velti naudotis šv. Jono Krikštytojo parapijos sale, sol. A. Šėpavičiui, akomp. D. Šėpavičiui, sol. V. Verikaičiui, muz. Gailevičiui, visiems sveikinusiems žodžių ir raštu, "Teviskės Žiburiai", "Linksmiesiems broliams" K. Kaknevičiui ir J. Sulciui, muziką sutvarkiusiam P. Bražukui, visiems sveikiams ir šventės dalyviams. Skirius valdyba.

Westono sanatorijoje turėjau plačių operacijų. Reikiu širdingiausią padėką man kraujo aukojusiems: pp. J. Žiluienei, Z. Budvydaitėi, Tėviui Bernardinui, Tėviui Placidui, B. Poškai, J. Kaknevičiui, A. Kaluzai ir J. Aukštaitiui. Bronius Zebulonis.

Nuoširdžiai dėkojame mokytojams: kun. kleb. J. Bertišiui ir Br. Bujokienei už Motinos dienos progą suruoštą šeštadienį mokyklos mokinių vaidinimą. Taip pat nuoširdi padėka tautinių šokių mokytojai p. Kriščiūnienėi, dienos pasikaitininkai V. Smažiūnėi ir tautinių šokių akordeonistui p. Stonkui.

Jūsų pasiūlymas ir įdėtas didelis darbas ne tik davė progos Winnipeg lietuviams pasigėrėti gražiū mūsų mąžų pasirodymu, bet taip pat buvo didelis įnašas į lietuviškumo auklėjimą. Winnipeg lietuvių šeštadienį mokyklos Tėvų Komitetas.

— Toronto. — Balandžio mėn. Ontario provincijoje šie 2.182 mirusių net 1.121 mirė dėl širdies ligų, t.y. daugiau pusės. Nuo vėžio mirė 457, kraujo išsiliejimo į smegenis — 428, nužudymų bei nelaimės mirčių buvo 176.

Ontario premjeras Frost porą savaitių praleido ligoninėje. Jam gydytojai prirašė dvi savaites degintis sauleje. Premjerą vargina dar I Pas. karo metu sužeista kairė koja.

1613 BLOOR ST. WEST

Tel. LO. 6480

VYRU, MOTERŲ IR VAIKŲ RŪBŲ

Lietuviams nuolaida.

Sav. P. BAIKAUSKIENE

NUOMOK PILNA VESTUVINĖ RŪBŲ KOMPLEKTA VYRAMS IR MOTERIMS.

WEDDING CLOTHES RENTALS
256 COLLEGE AT SPADINA
556 YONGE AT WELLESLEY

A. STANČIKAS

Baiges National Radio Institute Radio ir televizijos skyrių.

TAISAU RADIO APARATUS

Prašau skambinti ME. 1602, kasdien nuo 6 val. iki 9 val. vakaro ir šeštadieniais nuo 9 val. iki 12 val. ryto.

Laikrodininkas

Taisau visų rūšių laikrodžius sužinėjimui ir vertingai JOHANN SERVO.

Baiges Glashutte laikrodininkų mokyklą, 334 QUEEN ST. W. TORONTO

Galima siųsti iš provincijos reg. laišku.

DĖMESIO!

Lietuvio IGNO ASTRAUSKO batų krautuvė

Parduodu įvairios rūšies vaikų, moterų ir vyrų batus — normalaus ir plataus EE—EEE dydžio.

1414 DUNDAS ST. WEST, TORONTO

Tel. KE. 3881

Dėmesio!

Statau naujas alyvines ir kitokias krosnis, taip pat remontuoju senas.

Pravedu gazo linijas, prijungiu plytas, statau radiatorius, vandens apšildymo krosneles ir atlieku kitokius panašius darbus

Pranešu klientams savo naują adresą:

7 Havelock, Toronto. Telef. OL. 6123
ANT. JUOZAPAITIS

Dr. M. Arštikaitytė
AKIŲ LIGŲ SPECIALISTĖ
Pritaiko akinius
167 College (kampus McCaul)
Kabineto Nr. 9
Toronto
Priima tik susitarus.
Skambinti vakarais
telefonu LA. 1168.

Dr. Aleksas Valadka
1081 BLOOR ST. W.
(prie Dufferin)

priima ligonius ir gimdyves
nuo 2-4 ir nuo 6.30-8 val. vak.
Ketvirtadieniais ir šeštadieniais
nuo 2-5 val.
Rentgenas pagal susitarimą.

Telefonas ME. 2933.

Dr. A. Pacevičius
Gydytojas ir Chirurgas
YARMEY CLINIC
314 BATHURST ST.
Toronto

Telef. kabinetas EM. 6-2696

Namų OL. 4778

RENTGENAS, PHYSIOTERAPIJA,
LABORATORINIAI TYRIMAI

Priima ligonius ir gimdyves:
kasdien 11-12 val., 2-4 val. ir 7-9 v.
šeštadieniais nuo 11-3 val.

Dr. Jonas Yčas
Gydytojas ir chirurgas
1390 DUNDAS ST. W.
(tarp Gladstone ir Rusholme Rd.)

Priima ligonius ir gimdyves
šiokiadieniais nuo 2 iki 4 val.
p.p. ir nuo 6.30 iki 8 val. vak.,
šeštadieniais nuo 2 iki 4 val.
p.p. arba pagal susitarimą.

Telefonas LO. 1794

Toronto

Dr. S. V. FEINMAN
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Vidus ir moterų ligos

251 CRAWFORD STREET, TORONTO
Telefonas LL. 5739

Darbo val.: 1.30-3 ir 6-8 val. p.p.
Kalba vokiečių ir rusų kalbomis

Dr. J. J. VINGILIS
VIDAUS LIGOS
Priima tik susitarus telefonu
WA. 1-0219

249 HOWLAND AVE., TORONTO
(prie Dupont ir Bathurst)

Dr. N. Novošickis
DANTŲ GYDYTOJAS

Baiges universitetą Vokietijoje
ir Kanadoje

345 BLOOR ST. WEST
(kampus Bloor ir Huron gatvių)
TORONTO

WA. 3-2003

Priėmimo valandos: nuo 9-12 ir nuo
2-9 val. vak. (pagal susitarimą).

Raštinė: Oliver 4451

Dr. P. MORKIS
DANTŲ GYDYTOJAS

Vakaraais ir šeštadieniais
pagal susitarimą

1082 BLOOR W., TORONTO 4.
(į rytus nuo Dufferin St.)

Dr. Alexander SZATMARI
NERVŲ LIGŲ GYDYTOJAS

260 St. Clair Ave. W.
Darbo val. 2-7 val. pp. ir pagal
susitarimą.

Telef. įstaigos WA. 1-0556
namų LL. 5228.

DANIEL D. STOKAL
B.A.
TEISININKAS,
ADVOKATAS,
NOTARAS

Kalbu slavų kalbomis
Room 204, 221 Victoria St.
Office EM. 6-1681. Res. LY. 5797

Bernhard & Scott
Advokatai, Notarai

Bendroje įstaigoje dirba
Ant. Liudžius
buv. advokatas Vilniuje,
Tremtinių Reikalams Teisių
patarėjas.

73 Adelaide St. W., Toronto
Suite 436

Lietuviškai kalbančias prašoma kreiptis:
pirm. ir treč. 6-8 v.v.; antr., ketv.
ir šeštad. 10-1 val. p.p.

Office EM. 6-5561. Res. ME. 0636.

Dr. Sylvia UZANS
Vaikų ir odos ligos
Darbo valandos: 5-7 pp., šeštadieniais 12-1 pp.
52 Linsmore Crs., Toronto
(netoli Danforth Ave.)
Tel. GL. 2892.

Dr. A. Ratinow
L.M.C.C.
Dirbęs Europos ir Kanados ligoninėse.
Vidus ligų specialistas: širdies astmos, reumatizmo, skilvio ir kt.
479½ Eu

Globojant Hamiltono miesto burmistrui Mr. LLOYD D. JACKSON, KLB Hamiltono Apylinkės Valdyba, gegužės mėn. 22-23 d.d.

rengia 6 metų sukakties ir 50 metų pirmųjų lietuvių atvykimo į Hamiltoną minėjimą.

SEŠTADIENĮ, GEGUŽĖS MĖN. 22 DIENĄ:

- 1 val. p.p. pafapijos salėje stalo teniso ir
- 4 val. p.p. Central School, Sanford Ave. North, krepšinio rungtynės tarp CLEVELAND — HAMILTON.
- 8 val. vak. Royal Connought Hotel Normandien Room salėje

POBŪVIS - BALIUS,

dalyvaujant miesto burmistrui Mr. Lloyd D. Jackson, parlamentarams ir kt. augštiesiems svečiams. Šokiama groja italų orkestras.

SEKMADIENĮ, GEGUŽĖS MĖN. 23 DIENĄ:

- 11 val. ryto pamaldos lietuviams katalikams Aušros Vartų parapijos bažnyčioje. Pamaldas laiko ir pamokslą sako kun. dr. J. Tadarauškas.
- 1 val. pamaldos lietuviams masevangelikams St. Paul bažnyčioje. Pamaldas laiko kun. dr. M. Kavolis.
- 5 val. p.p. Royal Connought Hotel Crystal salėje iškilmingas minėjimo

KONCERTAS,

dalyvaujant sol. J. Kristolaitytei ir sol. St. Baranaukui. Akompanuoja muz. St. Gaivicius.

KLB Hamiltono Apylinkės Valdyba.

TORONTO, Ont.

Šv. Jono Kr. parapijos žinios

Parapijos vaikų paruošimas pirmajai išpažiniui prasideda šiandien 6 v.v. parapijos salės patalpose. Katechizacijos pamokas praves parapijų kunigai.

Šią savaitę bažnyčios prieangyje virs didžiųjų durų pradedama daryti mozaiką, kuri vaizduos bažnyčios globėją šv. Joną Krikštytoją krikštijant išganytoją.

Parapijos salei įgytos naujos, patogios kėdės. Atnaujinta sale yra palankiai vertinama ne tik lietuvių visuomenės, bet ir kitataučių; yra jau didelė paklausa salės nuomavimui. Parapijos komiteto nutarimu liet. organizacijoms, kurios paremia bažnyčios remonto darbą, o taip pat sambūrimams, kurie darbuojasi liet. kultūriniam labui, salė duodama žymiai pigiau. Veltui sale buvo duota pasinaudoti kat. moterims, skautams, vilniečių sąj., o artimoje ateityje — moterų šalpos grupei "Dainai" ir Toronto chorui "Varpas".

Šį sekmadienį vakare parapijos salėje viešas pobūvis.

Už a.a. muz. Antano Dvariono vėle gedulingos pamaldos šį seštadienį, gegužės 22 d. 9 val. rytą.

Sutuokta: Michael Krupa ir Elma Beinorytė, Vytautas Senkus ir Ona Paliulytė.

Salpos grupės "Daina" sekantis narių susirinkimas įvyks gegužės 21 d., penktadienį, 7 val. vak. pas p. Rukšienę, 475 St. Clarens Ave. Visos narės pramosos skaitlingai dalyvauti.

Valdyba.

KLTS susirinkimas Gegužės 23 d. 1 val. p.p. sukiama KLTS skyriaus narių susirinkimas. Nariams dalyvavimas būtinas. Bus svarstomi svarbūs reikalai.

Valdyba.

Intelektualų klubas išrinko valdybą

Pereitą sekmadienį įvyko Toronto Intelektualų klubo narių susirinkimas. Nors gražus oras viliojo į užmiestį, lietuvių Namuose susirinko nemažai narių ir svečių.

Gen. konsulas min. V. Gylis padarė įdomų pranešimą aktualiais pasaulinės politikos klausimais, po to sekė paklausimai ir gyvos diskusijos. Išrinkta valdyba: pirm. inž. J. Slizys, vicepirm. J. Simonavičius, sekr. inž. M. Meiliūnas, kandidatai J. Matulionis, inž. Lelis ir I. Matusevičiūtė.

Klubo vardo, taip pat statuto klausimai palikti tolimesniems susirinkimams.

M. M.

P.p. Emilijos ir Jokūbo Beinorų dukra Elma, pereitą seštadienį susituokė su M. Krupa. Vestuvių pobūvis įvyko šv. Jono Kr. parapijos salėje, kur dalyvavo per 200 svečių. Per jungtuves bažnyčioje giedojo sol. S. Nadon, vargonais akomponuojant kun. dr. J. Roof.

Kino "CENTRE"

772 DUNDAS ST. W. Kasdien nuo 6 val. vak. Reguluojamas oras

Ketvirtadienį — seštadienį, gegužės 20, 21, 22 d.d.

1. MILLION DOLLAR MERMAID — spalv. — Esther Williams

2. TARZAN TRIUMPHS — Johnny Weissmuller

Pirmadienį — trečiadienį, gegužės 24, 25, 26 d.d.

1. STALAG 17 — William Holden, Don Taylor

2. FEARLESS FAGAN — Janet Leigh, Carlton Carpenter

LINKSMI IR ĮDOMŲ PRIEDAI KIEKVIENOJO PROGRAMOJE

Prie kiekvienos programos rodoma nauja savaitinė apžvalga

Sankydami Toronto

nepamirškite užsukti lietuviškos dovanų, suvenirų, ir įvairių reikmenų krautuven

"The Times"

1212 DUNDAS ST. W. Tel. LA-9547
J. Berzinskis
Užsakymai priimami ir paštu.

PIRMOJI GEGUŽINĖ GEGUŽINIŲ SEZONO ATIDARYMAS

įvyks š.m. gegužės mėn. 30 d. 3 val. po pietų visiems jau gerai žinomame Vyt. Narušio ūkyje — "Lake Mead".

- Pasivaikščiokimas gryname orą.
- Šokiai.
- Pasijodinėjimas arkliais.
- Visiška laisvė sportininkams.

Turtingas bufetas su gerais gėrimais. Loterija.

Rengėjai.

VISOS IR VISI

į š.m. gegužės mėn. 22 d. rengiamą "Club Top Hat"
(Queen West gale, Sunnyside)

DIDŽIULI

NEPTŪNO BALIU

PROGRAMOJE: Baliaus karalienės rinkimas ir karūnavimas; solistė p. St. Mašalaite; Jūrų skautų pasirodymas.

PUIKUS APARTNAVIMAS - DIDELE KAPELA
ĮVAIRUS PASIRINKIMAS GERIMŲ

Vietas užsakyti iš anksto prašoma pas P. Gorį, tel. LL. 4576 ar A. Valiūną, tel. MU. 3738.

Jūrų skautų rėmėjai.

Š.M. GEGUŽĖS MĖN. 22 d. 7.30 val. vakaro, UNF auditorijoje,
297 College Street,

įvyks MLB D-jos Toronto skyriaus didelis

ŠOKIŲ VAKARAS-BALIUS

SOKIAMS GROS TLO "TRIMITAS".

Bufete visų rūšių gėrimai ir užkandžiai.

Visus kviečiame atsilankyti, nes pelnas skiriamas mažlietuvių šalpos reikalam.

MLB D-jos Toronto skyriaus valdyba.

Toronto universiteto Architektūros mokykloje jau trečius metus iš eilės su pasižymėjimu užbaigia Vacys Liačas. Be to, toje pačioje mokykloje trečius metus užbaigė A. Banelis, ketvirtus metus V. Kvedaras, pirmus metus V. Petrušis.

A. Banelis laimėjo Ontario Architektų sąjungos premiją.

Viktoras Bričkus Ontario meno kolegijos baigiamųjų — ketvirtųjų metų studentas gavo Ontario gubernatoriaus medalį, duodamą pasižymėjusiems savo darbais studentams.

Salpai aukojų

KLB Toronto apyl. Šalpos komitetas praneša visuomenės žinioms apie gautas aukas iš šių organizacijų ir asmenų:

1. KLB Svetimio K-jos a. Vasario 16 gimnazijos rūmams \$20.43.
- b. Vargo Mokykloms c. Sergantiems mokytojams 20.00.
2. Gacionis Vasario 16 gimn. rūmams 61.44.
3. Vieša rinkliava motinoms sušelpinti 15.39.

Viso — \$137.26.

Toronto Šalpos K-tas reikiama padėką aukojusiems ir visiems prisidėjusiems prie rinkliavos pravedimo.

Toronto Šalpos K-tas.

BALTIC CARTAGE & MOVERS

pergabena baldus, specialistas pervežti šaldytuvus. Transportas visų rūšių. Didelis sunkvežimis. 30 DEWSON ST., Toronto, Ont. Informaciją kreiptis OL. 1403 24 valandų tarnyba.

MONTREAL, Que.

Kun. J. Bobinas, šv. Kazimiero parapijos klebonas švenčia kunigystės 25 metų jubiliejų. Iškilmingas minėjimas bus gegužės 22 d., o iškilmingos šv. mišios — gegužės 23 d.

Iškyla į Quebeco miestą įvyks šį sekmadienį. Autobusas (Victory Bus Line) išvyks lygiai 7 val. rytą iš Lafontaine parko, Sherbrooke ir Papineau gatvių kampų. Patartina pasiimti užteklinai sumuštinį. Blogam orui esant iškyla bus nukelta į gegužės 30 d. Del smulkesnių informacijų ir abejojant dėl oro tinkamumo būtina ekskursijos dalyviams pasitikrinti seštadienį pas ekskursijos vadovą S. Naginonį, tel. TU. 8166.

Inž. L. Balsys dėl susidėjusių aplinkybių 4 mėn. negalės dalyvauti Pabaltijo Federac. Montr. skyriaus darbuose. Apyl. v-bai prašant, tas pareigas sutiko paimti inž. J. Daniliauskas, gyv. 7510 Second Ave., St. Michel, Montreal 39, tel. VI. 8086.

Pabaltiečių atstovai gegužės 11 d. buvo susitikę pasitarti dėl birželio liūdnujų įvykių minėjimo. Sutarta, kad paminėjimą ruoš Pab. Federac. skyrius ir tam tikslui šaukiamas skyriaus pilnaities posėdis gegužės 28 d. Valanda ir vieta bus pranešta vėliau. Montrealio lietuvių bendruomenę Pab. Feder. atstovauja J. Zmuidzinis, inž. I. Daniliauskas ir P. Povilaitis.

Pasikelbti užsakai AV bažnyčioje. Eleanor Vauphas ir Juozas Intas.

Padarytos operacijos: Verdun ligoninėje p. Budrevičienėi ir J. Gudienėi Lachine Gen. ligoninėje. Abi sveiksta ir sugrįžo į namus. M. Stankaitė ir p. Urbonaitė dar tebėra Notre Dame ligoninėje. Aleksandras Venckus sunkiai tebeserga.

Canadair Seimos diena. Didžiausias Kanados lietuvių fabriks praeitą sekmadienį atidare plačiai duris ten dirbančiųjų šeimoms ir jų kvietusiems pažintiesiems. Fabrike dirba virš 10 tūkstančių darbininkų ir tarnautojų, taigi lankytojų skaičius turėjo būti keleriopai didesnis.

Prie vartų atiduoti savo kvietimą pilnoj išieginę uniformoj apsaugos pareigūniui ir žengi į didžiulį prieškambarį. Lauki, mažiausiai, kad foto aparato į lietuvių fabriką tai neleis įsinešti, tačiau niekas tuo nesidomė, įduoda į rankas specialią Canadair News laidą su B-bės ir v-bos pveikinimo ir fabriko valdytojo siūnimais ir kitoje pusėje pilnu fabriko planu bei proceso schema.

Visur rodyklės, vadovai, prižiūrėtojai ir takai atitverti virvėmis. Vienintelė taisyklė svečiams — eik, judėk, bet nebėk. Pradžioje patenki į medinį, seniausią pastatą, vieno augšto su langais stogė. Aplink mašinų mašinos, sprausminių lietuvių nosys, dar kažkokios dalys visiškai nesiderina su medinėm kolonom ir rėmais. Toks fabrikas, galo nesimato, ir medinis! Virvių platus kelias atveda į dar didesnę ir jau plieno konstruk-

cijų sales, kur mašinos pjausto, gniaužo ir taško geriausia plieną; dar toliau jau ir pusiau išsirite lietuvių, visai išbaigti, įvairūs tikrinimų, bandymų, kontrolės įrenginiai, fabriko vadovybės ir tarnautojų socialinio gyvenimo iliustracijos, puikus valgių stalas, ach ir aibės kitų dalykų, kuriuos greit užmiršti. Praeini lietuvių su visų prie jo pagaminimo prisidėjusių parašais, taip aprašytą įvairių tautybių pavardėmis, kad atrodo kaip laikraščio lapas.

Pagaliau išeini pro didžiulius vartus, nesinas specialiai šiai dienai pagamintą prisiminimui peleninę ir bilietuką atsisavinti leidis ar šaltu gėrimu.

Sventė vyksta kiekvienais metais, daug ten mūsų lietuvių dirba, rodos, nebūtų čia ko daug ir rašyti, kad Canadair imonė sumanė supažindinti dirbančiųjų šeimų narius su darbo sąlygomis, apimtimi ir svarba, kaip jie patys sako. Tas būtų taip, jei Canadair imonė nebūtų pirmoji visoj lietuvių pramonėje, drįsusi ir pajėgusi taip plačiai ir vašingai atidaryti duris svečiams.

Šv. Jono liuterionių bažnyčioje, Jeanne Mance ir Prince Arthur gt. kampe, gegužės 23 d. 12 val. lietuvių pamaldos.

Kun. dr. M. Kavolis.

Vasaros atostogos vaikams. Nekalto Prasidėjimo seselės nori šią vasarą atidaryti mokyklinio amžiaus vaikams oratorių, t.y. jais rūpintis dienos metu, su jais žaisti, apžiūrėti svarbiausias, istorines miesto dalis, daryti ekskursijas, juos mokyti. Jos jau ieško susisiekimo priemonių ir tt. Jau dabar gali tėvai kreiptis į seselės tuo reikalu — 1474 Rockland St., telefon. PONTIAC 6-9964.

Padėka

Nuoširdžiai dėkojame AV parapijos klebonui kun. J. Kabilui už atliktą gegužės 16 d. pamaldos, ir pasakytą turtingą pamokslą 50 metų spaudos atgavimo sukakčiai paminėti, Tėvi Aro naskui už programų išspausdinimą, dr. H. Nagiui už išsamią, nuodugnią ir turtingą pasakotą D'Arcy McGee salėje, operos solistei E. Kardelienėi, akomp. Martai Ziegist, moterų dueto dalyvėms — Birutėi Morkuvienėi, Mildai Murauskienėi ir akomp. Z. Lapiniui už atliktą meiningą programą.

PASAULYJE GARSIOS VOKISKOS PERLON MOTERISKOS KOJINES.

Lietuviškos ir vokiškos patefono plokštelės.

DOVANOS su lietuviškais motyvais ir importuotos.

4711 vokiečių kosmetikos prekės.

WALTER KOPPEL
609 YONGE ST.
TORONTO
Tel. WA. 4-4596

A. Garbenis REKOMENDUOJA

Senų baldų krautuvis, viso \$10.000 su inventoriu, nebrangi nuoma, labai pelningas biznis asmeniui mokančiam medžio darbą.
Westminster Ave., 7 kamb., pusiau atskiras namas, garažas, nauja apšildymo sistema, moderni virtuvė. Kaina \$13.500, įmokėti \$3.500. 1 atviras morigius balansas.
Rusholme Rd. - College, \$15.000, 8 kamb., plytų namas, vieta garažui, oru - alvy šildomas, įmokėti apie \$4.000.
Indian Grove - Bloor rajone, \$18.500, 9 kamb., atskiras namas, 3 virtuvės, garažas, labai gerame stovyje, įmokėti apie \$8.000.

AL GARBENS

REAL ESTATE

1486 DUNDAS STREET WEST (prie Dufferin), TORONTO
Telefonai: LO. 2738, vakarais HU. 4-1543

Naujas mūsų skyrius:
1597 Bloor St. W. Tel. LA. 8779

REIKALINGI NAMAI PARDAVIMUI